

ผลการใช้กิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กที่มีต่อความสามารถในการพูด
ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

นางสาวสุรัญชญา ช้างฉัตร

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2554

**The Effects of Making Story Telling by Children Activities on Speaking
Ability of Preschool Children at Ban Takfa - Phapatthana School
in Kamphaengphet Province**

Miss Surunchana Changchat

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

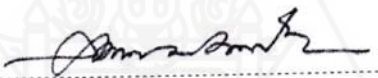
2011

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้กิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กที่มีต่อความสามารถใน
การพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา
จังหวัดกำแพงเพชร

ชื่อและนามสกุล นางสาวสุรัญญา ช่างฉัตร
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัฒนา มัคคสมัน

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2555

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัฒนา มัคคสมัน)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิต)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญศรี พรหมมาพันธุ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้กิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

ผู้ศึกษา นางสาวสุรัญญา ช้างฉัตร รหัสนักศึกษา 2492101049 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัฒนา มัคคสมัน
ปีการศึกษา 2554

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็ก

กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 - 5 ปี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 16 คน ของโรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วยแผน การจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็ก และแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดมีความสามารถในการพูดสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ การสร้างนิทานโดยเด็ก ความสามารถทางการพูด เด็กปฐมวัย

Independent Study title: The Effects of Making Story Telling by Children
Activities on speaking Ability of Preschool Children at
BanTakfa-Phapatthana School in Kamphaengphet Province

Author: Miss Surunchana Changchat; **ID:** 2492101049;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent Study advisor: Dr. Wattana Makkasman, Assistant Professor;

Academic year: 2011

Abstract

The purpose of this research was to compare the effects on speaking ability of preschool children before and after through the use of making story telling by children

Samples used in the study were 16 preschool children with 4-5 years of age, of kindergarten 2 at Ban Takfa - Phapatthana School in Kamphaengphet Province Administration, in second semester of 2010 academic year. They were selected by using group random sampling. The instruments used in study were the plans for making story telling by children activities and the test of speaking abilities. The experiment followed one–group pretest–posttest design. The data were analyzed by using Mean, Standard Deviation and t-test.

The result of study indicated that preschool children after had experienced through the use of making story telling by children have improved their speaking abilities. When compare with the abilities before the experiment, it was found that speaking ability after experiment was higher with statistical significance at the level of $P < .01$

Keywords: Making Story Telling by children Speaking Ability Preschool Children

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาในการแนะนำและความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา มัคคสมัน อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิด ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆและติดตามการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้อย่างเอาใจใส่เป็นอย่างดีมาโดยตลอด นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์จินตนา เชื้อผู้ดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพย์สุดา อินทะพันธุ์ ที่ได้กรุณาตรวจสอบและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ขอแสดงความไว้อาลัยและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ต่อท่านอาจารย์ชัยวัฒน์ เวียงทอง ที่ได้กรุณาตรวจสอบและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ของข้าพเจ้าจนถึงวาระสุดท้ายของท่าน

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช ทุกท่านที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอนให้ความรู้ ขอขอบคุณ นางสาวสุกัญญา อินทร์นุรักษ์ นางวรรณฤทัย กำพรว้า นางศิริขวัญ ปัสกุล นางสาวมาลัย พึ่งอยู่สุข ที่เป็นกำลังใจส่วนสำคัญในความสำเร็จของการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจที่ดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ละออง ช้างฉัตร คุณพ่อไพบุลย์ ช้างฉัตร ผศ.สายใจ ช้างฉัตร รศ.สงวน ช้างฉัตร คุณวินัย แก้ววิเชียร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา คณะครู และเด็กๆทุกคนในโรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนาที่ให้การสนับสนุน จนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระสำเร็จได้ด้วยดี รวมถึงผู้มีพระคุณอีกหลายท่านที่ได้กล่าวนามในที่นี้ ซึ่งผู้วิจัยระลึกถึงเสมอ

คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดามารดาที่ได้อบรมเลี้ยงดูให้การศึกษาและขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบันที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

สุรัญชนา ช้างฉัตร

ธันวาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย	7
1.1 ความหมายและความสำคัญของความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย	7
1.2 พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยและทฤษฎีพัฒนาการทาง การพูดของเด็กปฐมวัย	10
1.3 ลักษณะสำคัญของพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย	16
1.4 แนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการทางการพูด	19
1.5 การประเมินพัฒนาการทางการพูดความสามารถของเด็กปฐมวัย	22
1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูดของเด็กปฐมวัย	24
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน	27
2.1 ความหมายของนิทาน	27
2.2 คุณค่าของนิทาน	30
2.3 ประเภทของนิทาน	32
2.4 เทคนิคการเล่านิทาน	35
2.5 การเลือกหนังสือนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย	39
2.6 กระบวนการสร้างนิทานโดยเด็ก	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.7 การสร้างนิทาน	44
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างนิทาน	49
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
การวิเคราะห์ข้อมูล	60
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
ตอนที่ 1 คะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดการ จัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กจำแนกตามภาพรวมและรายด้าน	61
ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กจำแนกตามภาพรวมและรายด้าน	63
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
สรุปการวิจัย	64
อภิปรายผล	66
ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย	68
ข้อเสนอแนะ	69
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	78
ก - รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย - หนังสือเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย	79
ข - คู่มือการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถใน การพูดของเด็กปฐมวัย - คู่มือแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย	84
ค - ตัวอย่างผลงานการสร้างนิทานโดยเด็ก	142
ประวัติผู้ศึกษา	147

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1	
คะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม การสร้างนิทาน โดยเด็กจำแนกตามภาพรวมและรายด้าน	62
ตารางที่ 4.2	
การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กจำแนกตามภาพรวมและรายด้าน	63

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาเด็กปฐมวัยมีความสำคัญอย่างมากเพราะเป็นการวางรากฐานในการเตรียมพร้อมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยของไทยให้มีคุณภาพทั้งนี้เนื่องจากสมองของเด็กปฐมวัย

อายุระหว่าง 0-6 ปี เป็นช่วงที่มีการเจริญเติบโตและมีพัฒนาการสูงที่สุดถือว่าเป็นโอกาสทองของการเรียนรู้ซึ่งเด็กในวัยนี้ควรได้รับการกระตุ้นด้วยวิธีการที่ถูกต้องจะช่วยส่งเสริมให้มีความพร้อมสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ และสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในปัจจุบันนี้การดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ให้มีคุณภาพและสามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพและเติบโตเป็นคนดีมีคุณภาพของประเทศชาติต่อไปในอนาคต

การพูดเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการในเด็กปฐมวัย ซึ่งเด็กทารกจะค่อย ๆ เรียนรู้ จดจำ และพูดเป็นคำในภาษาไทยได้เมื่ออายุประมาณ 1 ขวบ เช่นเดียวกับเด็กทั่วโลก ที่ไม่ว่าจะเกิดในสังคมใช้ภาษาใด ก็จะสามารถพัฒนาความเข้าใจและใช้ภาษาพูดตามวัยได้ในช่วงอายุใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม เด็กกลุ่มด้อยโอกาสหรือที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาทางการพูด มักมีพัฒนาการทางภาษาพูดล่าช้าตั้งแต่ในช่วงปฐมวัย จากผลการสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัยในประเทศไทยโดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข(2553:2) ซึ่งประเมินโดยใช้แบบคัดกรองและทำการสำรวจทั้งหมดจำนวน 3 ครั้ง ครั้งล่าสุดคือในปี พ.ศ. 2550 พบว่า พัฒนาการด้านภาษาพูดของเด็กไทยมีความล่าช้ามากกว่าด้านอื่น ๆ อย่างชัดเจน โดยมีตัวเลขอยู่ที่ร้อยละ 22 นั้นแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการล่าช้าทางการพูดที่เกิดขึ้น จะมีผลกระทบตามมาต่อตัวเด็กเองในอนาคตดังที่อิสราภา ชื่นสุวรรณ (2553: 2) กล่าวว่าสาเหตุมาจากการที่ปัจจุบันคุณแม่หลายคน กังวลว่า ลูกเป็นเด็กพูดช้าหรือไม่ และมักเป็นห่วงกลัว ลูกจะกลายเป็นเด็กออทิสติก หลายคนพยายาม ที่จะ บังคับให้ลูกพูดจนบางครั้ง ทำให้เด็กกลัว ต่อต้าน เกิดความเครียดขึ้นมาส่งผลให้ไม่ค่อยยอมพูด และสาเหตุจากการปล่อยให้เด็กดูโทรทัศน์เป็นเวลานาน ก็มีผลกับพัฒนาการของเด็ก โดยเฉพาะในด้านการพูด เพราะการพูดในรายการต่างๆของโทรทัศน์ ไม่เหมือนการพูดสอนลูกที่มีการเน้นย้ำ และพูดซ้ำๆ ด้วยถ้อยคำง่ายๆ เหมาะกับพัฒนาการของเด็ก สอดคล้องกับทิวรรณ หรรษาคุณาชัย(2552 :6)ที่กล่าวว่า

ในขณะที่เด็กใช้เวลาอยู่กับโทรทัศน์นั้นพบอัตราการเปล่งเสียงหรือเลียนเสียงน้อยมาก เนื่องจากโทรทัศน์เป็นการสื่อสารเพียงทางเดียว (One-way communication) ซึ่งตามปกติการเรียนรู้ทางภาษาที่คตินั้นควรเรียนรู้จากการสื่อสาร 2 ด้าน(Two-way communication) หรือในลักษณะที่มี การโต้ตอบหรือมีปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วเด็กที่เจริญเติบโต มีพัฒนาการเป็นปกติและ มีการเลี้ยงดูในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม จะมีพัฒนาการ ด้านการพูดเป็นปกติ ไปตามวัย อย่างเป็นธรรมชาติแต่ถ้าขาดการเลี้ยงดู เอาใจใส่และขาดการส่งเสริมพัฒนาทางด้านการพูดที่เหมาะสมก็จะส่งผลเสียต่อความสามารถทางด้านการพูดของเด็กปฐมวัยอย่างแน่นอน

ความสามารถในการพูดมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิต ประจำวันของเด็กปฐมวัยซึ่งนภเนตร ธรรมบวร(2544 : 113 – 114) ได้กล่าวไว้ว่า การพูดถือเป็นการแสดงออกทางพัฒนาการทางภาษาด้านหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญพอ ๆ กับการเขียนเลขที่เดียว การพูดเป็นการรวบรวมประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ของเด็ก ๆ เข้าด้วยกันอันได้แก่ ความรู้สึก ความคิด การรับรู้ การเรียนรู้ ความจำ และความรู้ความเข้าใจ และฉันทสรร จรจรัญญ (2551 : 23) กล่าวว่า การพูดเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญอย่างหนึ่งใช้ในการสื่อสารการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความเห็น เพื่อให้ผู้อื่นรู้และเข้าใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กปฐมวัยหากผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยรู้จักหาวิธีที่จะส่งเสริมพัฒนาการพูดที่เหมาะสมและฝึกบ่อย ๆ ก็จะทำให้เด็กกล้าแสดงออกทางการพูด รู้จักเรียงลำดับการพูดก่อนหลังไม่วกวนไปมาทำให้การสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของตนถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้นสอดคล้องกับบ纲ลักษณะ งามขำ(2551 : 18) ที่กล่าวว่า การพูดมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก เป็นการสื่อความเข้าใจระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังโดยเฉพาะ ในเด็กปฐมวัยนั้น พ่อแม่ ครู ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องหาวิธีการเทคนิคต่าง ๆ ในการส่งเสริมพัฒนาการพูดด้วยการให้เด็กได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ ด้วยการพูดคำตอบจากคำทนายของปริศนาคำทนายจะช่วยส่งเสริมให้เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งต่าง ๆ สื่อความหมายจากภาพเป็นเรื่องราวได้ตลอดจนแปลความหมายของคำพูดเป็นประโยคสมบูรณ์ คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน ได้อย่างถูกต้อง นอกจากนั้น

พลสุข สุขเสริม (2551 : 41) กล่าวถึงการพูดไว้ว่าการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญอย่างหนึ่งของ การติดต่อสื่อสารที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต เนื่องจากต้องถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความต้องการของตนเอง เพื่อให้ผู้อื่นได้รู้และเข้าใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กปฐมวัย ผู้ที่เกี่ยวข้องคือ ครู พ่อแม่ และผู้ดูแลเด็กควรให้ความสนใจและหมั่นฝึกฝนให้เด็กได้ใช้ภาษาบ่อย ๆ และถูกต้องชัดเจน เพื่อเด็กจะได้นำไปใช้ได้ถูกต้องในการติดต่อสื่อสารในอนาคต

กิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็ก เป็นกิจกรรมหนึ่งที่สำคัญในการช่วยส่งเสริมความสามารถในด้านการพูดดังที่ กุลวรา ชูพงษ์ไพโรจน์ (2550 : 91- 99) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมสร้างนิทานโดยเด็กจะทำให้เด็กได้มีโอกาสพูดคุยสื่อสารซึ่งกันและกัน ขณะเดียวกันเด็กจะได้รับ

ความสุข ความสนุกสนาน จากการได้รับฟังนิทานอีกทั้งช่วยให้เด็กเกิดจินตนาการ เกิดความคิดสร้างสรรค์ และได้เรียนรู้ ภาษา ซึ่งช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านการพูดและการฟัง อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการเตรียมความพร้อมด้านการเรียนรู้ซึ่ง การพัฒนาความสามารถในการพูดโดยการสร้างนิทานโดยเด็กเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงได้ฝึกทักษะในการ พูดโต้ตอบ ปรัชญาหาหรือ และการเล่าเรื่อง ตามเนื้อเรื่องของนิทานที่สร้างขึ้นเองโดยเด็ก การจัดกิจกรรมสร้างนิทานที่เร้าความสนใจโดยส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสได้คิดเรื่องราวที่หลากหลาย อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จะช่วยให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ไม่เกิดความคับข้องใจ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้เกิดการประสานสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนๆ การจัดกิจกรรมสร้างนิทานโดยเด็กจึงเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อเด็กเป็นอย่างมากอีกทั้งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาความสามารถด้านต่างๆ ต่อไป

ด้วยเหตุผลทั้งหมดที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ผลของการใช้กิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กว่ามีผลต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยหรือไม่เพียงใด ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยได้เลือกใช้เป็นแนวทางในส่งเสริมความสามารถด้านการพูดให้กับเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็ก

3. สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการใช้กิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กสูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็ก

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากร คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 - 5 ปี ของโรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

4.2 ระยะเวลา การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการศึกษาในปีการศึกษา 2553 - 2554

เป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน โดยใช้เวลาในการทดลองวันละ

15 – 30 นาที

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

4.3.1 ตัวแปรต้น กิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็ก

4.3.2 ตัวแปรตาม ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่มีอายุ 4 – 5 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

5.2 ความสามารถในการพูด หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กสามารถใช้การพูดสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ โดยสามารถพูดบอกชื่อสิ่งของจากรูปภาพ สามารถพูดเป็นประโยค และสามารถพูดบอกเล่าเรื่องราวสอดคล้องกับรูปภาพได้

5.3 กิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็ก หมายถึง กิจกรรมที่เด็กได้แต่งนิทานเองโดยนำตัวละครจากหนังสือนิทานที่ตนเองประทับใจนำมาแต่งเป็นนิทานซึ่งกระบวนการสร้างนิทาน โดยเด็กแบ่งเป็น 4 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 กิจกรรมการสร้างความคุ้นเคยกับนิทาน โดยใช้หนังสือนิทานผ่านการอ่านนิทานให้ฟังบอกส่วนประกอบของหนังสือนิทาน เช่น ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาดภาพชื่อสำนักพิมพ์

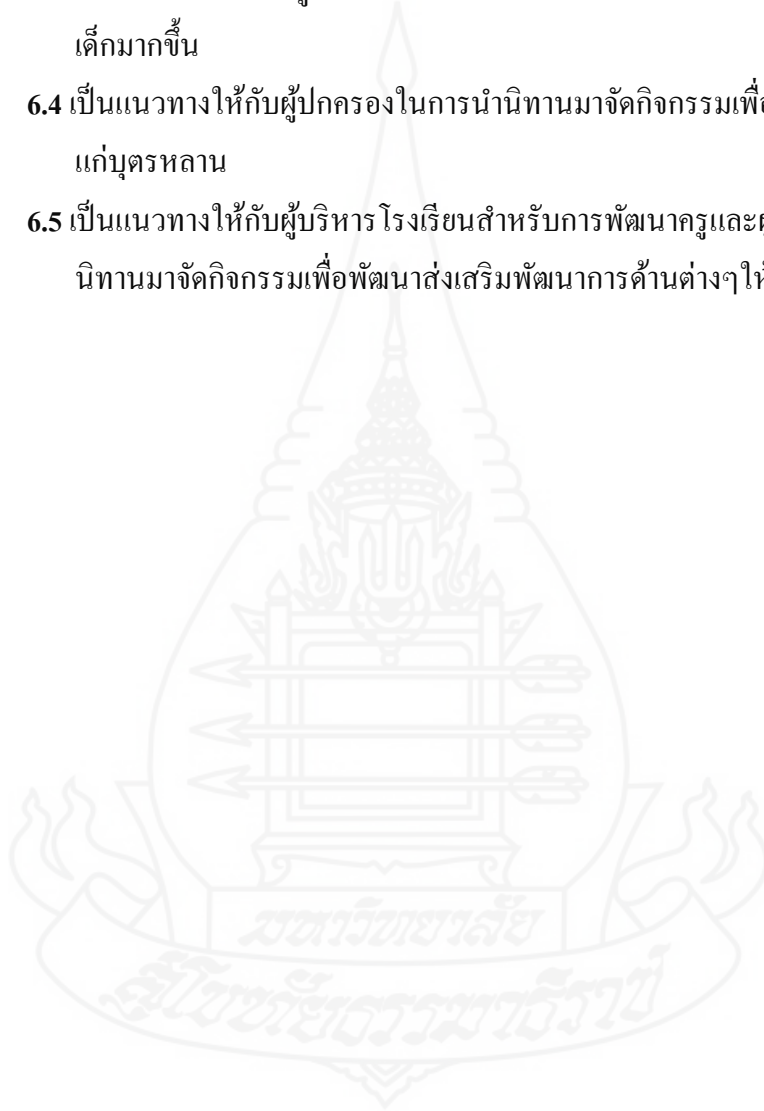
ระยะที่ 2 กิจกรรมการเลือกหนังสือนิทานและการสร้างนิทาน 4 ช่อง เป็นระยะให้เด็กแต่ละคนนำตัวละครที่เลือกไว้ในนิทานมาแต่งนิทานปากเปล่าโดยมีครูทำหน้าที่จัดบันทึกเรื่องราวที่เด็กเล่า

ระยะที่ 3 กิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็ก เป็นระยะที่สร้างนิทานด้วยตนเอง โดยแต่งนิทานและการวาดภาพเรื่องราวนิทานในช่วงกิจกรรมเสรี

ระยะที่ 4 กิจกรรมนิทานของหนู เป็นการนำผลงานของตนเองมานำเสนอโดยเล่าให้เพื่อนและครูฟัง

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 6.1 เด็กเกิดความภาคภูมิใจจากการสร้างนิทานด้วยตนเองทำให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้
- 6.2 เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย
- 6.3 เป็นแนวทางให้กับครูในการนำนิทานมาพัฒนากิจกรรมที่เป็นประโยชน์สำหรับเด็กมากขึ้น
- 6.4 เป็นแนวทางให้กับผู้ปกครองในการนำนิทานมาจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการแก่บุตรหลาน
- 6.5 เป็นแนวทางให้กับผู้บริหาร โรงเรียนสำหรับการพัฒนาครูและผู้ดูแลเด็กในการนำนิทานมาจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆให้กับเด็กปฐมวัย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องผลการใช้กิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถการพูดของเด็กปฐมวัย

- 1.1 ความหมายและความสำคัญของความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
- 1.2 พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยและทฤษฎีพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย
- 1.3 ลักษณะสำคัญของความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
- 1.4 แนวทางในการส่งเสริมความสามารถในการพูด
- 1.5 การประเมินความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
- 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างนิทาน

- 2.1 ความหมายของนิทาน
- 2.2 คุณค่าของนิทาน
- 2.3 ประเภทของนิทาน
- 2.4 เทคนิคการเล่านิทาน
- 2.5 การเลือกหนังสือนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย
- 2.6 กระบวนการสร้างนิทานโดยเด็ก
- 2.7 การสร้างนิทาน
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างนิทาน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

1.1 ความหมายและความสำคัญของความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

1.1.1 ความหมายของการพูดของเด็กปฐมวัย

การพูดเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นความรู้สึก ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ดัง พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน (2546 : 797) กล่าวว่า การพูดของเด็กปฐมวัย หมายถึง การเปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำให้ผู้อื่นเข้าใจมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการพูดของเด็กปฐมวัยดังนี้

รังสรรค์ จันต๊ะ (2541 : 21) กล่าวว่า การพูด หมายถึง กระบวนการหนึ่งในการสื่อสารของมนุษย์ ผู้พูดเป็นผู้ส่งสารอันเป็นเนื้อหาสาระข้อมูล ความรู้กับอารมณ์ ความรู้ ความต้องการและความคิดเห็นของตนเอง ประกอบกับกริยาท่าทางต่าง ๆ ส่งไปยังผู้ฟัง หรือผู้รับสารเพื่อให้ได้รับทราบและเกิดความตอบสนองในขั้นสุดท้าย

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542 : 86) กล่าวว่า การพูดหมายถึง พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารกันระหว่างบุคคลด้วยการใช้ถ้อยคำ น้ำเสียงภาษา อากัปกริยา ท่าทาง สีหน้า แววตา เพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ความต้องการของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจ และตอบสนองได้

นงเยาว์ คลิกคล้าย (2543 : 14) ได้กล่าวว่า การพูดเป็นการสื่อสาร สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยใช้เสียง เพื่อสื่อความหมายไปให้ผู้ฟังรู้หรือเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดหรือความต้องการของตนให้ผู้อื่นทราบ

ปานใจ จารุณนิช (2548 : 20) กล่าวว่า การพูดเป็นการเปล่งเสียงเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทดสอบความคิดของตนเอง แสดงความรู้สึก โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง ภาษา อากัปกริยา ฯลฯ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ความต้องการของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง

นงลักษณ์ งามขำ (2551 : 18) กล่าวว่า การพูดเป็นการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น โดยการเปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำเพื่อสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจ ความต้องการ ความรู้สึกนึกคิดของตนเอง

ฉันทสร จรจรัญญ (2551 : 22) กล่าวว่า การพูดเป็นการแสดงความรู้สึกจากการได้ฟัง และการคิดแล้วสื่อออกมาให้ผู้อื่นได้เข้าใจ อาจเป็นการแสดงความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ ความรู้และประสบการณ์ โดยการเปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำ

ณัฐชยานันท์ ชัยยงค์ (2553 : 7) กล่าวว่า การพูดเป็นการสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยใช้น้ำเสียงเพื่อสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของตน สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นการพูดเป็นเครื่องมืออีกอย่างหนึ่งในการสื่อสารความหมาย ความรู้สึกหรือความต้องการของเด็กให้ผู้อื่นได้รับทราบและเข้าใจ

จากความหมายของการพูดที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การพูดของเด็กปฐมวัยหมายถึงการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดที่ได้จากการได้ฟัง เป็นพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยการเปล่งเสียงออกมาด้วยน้ำเสียง ภาษา ถ้อยคำ ท่าทาง สีหน้า แววตา อากัปกริยา เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดจากความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นได้รับรู้ สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นการพูดเป็นเครื่องมืออีกอย่างหนึ่งในการสื่อสารความหมาย ความรู้สึกหรือความต้องการของเด็กให้ผู้อื่นได้รับทราบและเข้าใจ

1.2.1 ความสำคัญของความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยมีความสำคัญเนื่องจากเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายที่ดีที่สุดในระหว่างผู้พูดและผู้ฟังซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยดังต่อไปนี้

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542 : 63 – 64) กล่าวว่า การพูดเป็นเครื่องมือสำคัญของการติดต่อสื่อสารที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต การพูดเป็นพื้นฐานที่ช่วยฝึกทักษะด้านภาษาได้

1. เพื่อให้เด็กพัฒนาการพูดได้คล่องเป็นธรรมชาติ ได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ
2. พัฒนาความสามารถในการพูดได้ชัดเจน ได้ฝึกเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับเด็ก เช่น เสียง“ ล” นอกจากนี้ยังควรพูดด้วยเสียงที่นาฟัง รื่นหู ไม่ดัง ไม่คอยจนเกินไป มีความมั่นใจในการพูด

3. พูดถูกต้องจนเป็นนิสัย เช่น เด็ก ๆ มักจะพูดประโยคปฏิเสธว่า “ ผมเปล่าทำ ” ต้องแก้เป็น “ ผมไม่ได้ทำครับ ” หรือ “ ไม่ได้ทำคะ”

สมาพร สามเด็ย (2545 : 19) กล่าวว่า การพูดมีความสำคัญสำหรับมนุษย์มากเนื่องจากเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายที่ดีที่สุดในระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง ได้รวดเร็วกว่าการสื่อความหมายด้วยวิธีอื่น ๆ การพูดเป็นการได้เห็น ได้ทราบถึงความต้องการของผู้พูดต่อผู้ฟังได้อย่างดี

ปานใจ จารุวิช (2548 : 22) กล่าวว่า การพูดเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญอย่างหนึ่งใช้ในการสื่อสารการถ่ายทอดความรู้สึคนึกคิดและความคิดเห็น เพื่อให้ผู้อื่นได้รู้และเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กปฐมวัย หากผู้ที่เกี่ยวข้องคือ พ่อแม่และครู รู้จักหาวิธีที่จะส่งเสริมพัฒนาการพูดที่เหมาะสมและฝึกบ่อย ๆ ก็จะทำให้เด็กพูดได้อย่างชัดเจน ชัดถ้อยชัดคำกล้าแสดงออกทางการพูด รู้จักเรียงลำดับการพูดของเรื่องราวก่อนหลังไม่วกไปวนมา ทำให้การสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึคนึกคิดและความต้องการของตนถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น

นงลักษณ์ งามขำ (2551 : 19) การพูดมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก เป็นการสื่อความเข้าใจระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง โดยเฉพาะในเด็กปฐมวัยนั้น พ่อแม่ ครู ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องหาวิธีการเทคนิคต่าง ๆ ในการส่งเสริมพัฒนาการพูดด้วยการให้เด็กได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ ด้วยการพูดคำตอบจากคำทายของปริศนาคำทายจะช่วยส่งเสริมให้เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งต่าง ๆ สื่อความหมายจากภาพเป็นเรื่องราวได้ตลอดจนแปลความหมายของคำพูดเป็นประโยคสมบูรณ์คือใครทำอะไร ที่ไหน ได้ถูกต้อง

ณภัทรสร จรเจริญ (2551 : 23) กล่าวว่า การพูดเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญอย่างหนึ่งใช้ในการสื่อสารการถ่ายทอดความรู้สึคนึกคิดและความคิดเห็น เพื่อให้ผู้อื่นรู้และเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กปฐมวัย หากผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย รู้จักหาวิธีที่จะส่งเสริมพัฒนาการพูดที่เหมาะสมและฝึกบ่อย ๆ ก็จะทำให้เด็กกล้าแสดงออกทางการพูด รู้จักเรียงลำดับการพูดของเรื่องราวก่อนหลังไม่วกไปวนมา ทำให้การสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึคนึกคิดและความต้องการของตนถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น

พลสุข สุขเสริม (2551 : 41) กล่าวว่า การพูดเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญอย่างหนึ่งของการติดต่อสื่อสารที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต เนื่องจากต้องถ่ายทอดความรู้สึคนึกคิด ความต้องการของตนเอง เพื่อให้ผู้อื่นได้รู้และเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กปฐมวัย ผู้ที่เกี่ยวข้องคือ ครู พ่อแม่ และผู้ดูแลเด็กควรให้ความสนใจและหมั่นฝึกฝนให้เด็กได้ใช้ภาษาบ่อย ๆ และถูกต้องชัดเจนเพื่อเด็กจะได้นำไปใช้ได้ถูกต้องในการติดต่อสื่อสารในอนาคต

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่าความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากเป็น การแสดงออกถึงพัฒนาการทางภาษาและเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ใช้สื่อความหมาย ถ่ายทอดความรู้สึกร ความต้องการ ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจและนำไปสู่ความสำเร็จของชีวิต ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องคือ พ่อแม่ ครู และผู้ดูแลเด็กควรหาวิธีการและเทคนิคใหม่ๆ เพื่อช่วยในการ ฝึกทักษะ ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ที่เหมาะสมโดยหมั่นฝึกฝนให้เด็กได้มีโอกาสในการใช้ภาษา

พูดบ่อยๆ ได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ เช่นการพูดถามตอบจากปริศนาคำทาย ก็เป็นการส่งเสริมให้เด็กกล้าแสดงออกทางการพูด รู้จักเรียงลำดับการพูดของเรื่องราวก่อนหลังไม่วกไปวนมา ทำให้การสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของตนถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้นสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้องในอนาคต

1.2 พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยและทฤษฎีพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย

1.2.1 พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย

เบญจมาศ พระธานี (2540 : 9 – 11) ได้สรุปขั้นตอนของพัฒนาการด้านการพูดไว้ดังนี้

1. เสียงแสดงปฏิกิริยาสะท้อน (Reflex sounds) อายุ 0 – 2 เดือน เป็นขั้นแรกของการเรียนรู้ภาษาและการพูด เริ่มตั้งแต่ร้องไห้ตอนแรกคลอด ซึ่งเป็นการแสดงถึงพัฒนาการทำงานของอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงและหายใจที่จะเป็นพื้นฐานของการพูดต่อไป การร้องไห้ระยะต่อมาจะแสดงถึงความต้องการของเด็กได้หลายอย่าง เช่น หิว เปียก หรือตกใจ เป็นต้น

2. เสียงอ้อแอ้ (Babbling) อายุ ½ เดือน – 2 ปีครึ่ง เป็นขั้นที่เด็กส่งเสียงด้วยความพอใจที่ได้เคลื่อนไหวอวัยวะที่ใช้ในการพูด โดยจะเลียนแบบเสียงของตัวเองซ้ำ ๆ เสียงอ้อแอ้นี้เกิดขึ้นโดยสัญชาตญาณของความเป็นมนุษย์ จึงพบได้ในเด็กทุกคนแม้กระทั่งเด็กหูหนวกหูตึงแต่การส่งเสียงอ้อแอ้ในเด็กเหล่านี้จะไม่พัฒนาต่อไปตามปกติเพราะไม่ได้ยินเสียงของตนเอง

3. การส่งเสียงเพื่อสื่อสารความหมาย (Socialized vocal play) อายุ 5 – 6 เดือน เป็นขั้นที่เด็กเริ่มส่งเสียงเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่นและส่งเสียงโต้ตอบเป็นครั้งคราว ขั้นที่คาบเกี่ยวกับการส่งเสียงอ้อแอ้ ซึ่งบางครั้งเด็กจะส่งเสียงอ้อแอ้เล่นคนเดียว บางครั้งส่งเสียงเพื่อโต้ตอบคนรอบข้าง

4. คำแรกที่มีความหมาย (The First Meaningful Word) อายุ 8 – 10 เดือน เป็นขั้นที่เด็กเริ่มเข้าใจคำพูดที่เคยได้ยินจากการเชื่อมโยงคำพูดกับเหตุการณ์ต่าง ๆ แล้วสะสมเป็นความรู้ภายใน เมื่อเด็กมีความพร้อมเด็กจะเลียนแบบการออกเสียงผู้อื่น และออกเสียงคำคำนั้นได้ถูกต้องในเวลาต่อมา

5. วลี ประโยค และภาษาเด็ก (Phrases , Sentences, and Jargon) อายุ 12 – 24 เดือนเป็นขั้นที่เด็กเริ่มเป็นคำที่ยาว 2 พยางค์ หรือคำ 2 คำรวมกันเป็นวลี และประโยค ซึ่งมีความซับซ้อนมากขึ้นตามอายุ โดยเฉลี่ยเด็กอายุ 1 ปีจะพูดวลีหรือประโยคที่

ยาว 1 คำ เด็กอายุ 2 ปีจะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 2 คำ เด็กอายุ 3 ปีจะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 3 คำ และเด็กอายุ 4 ปีจะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 4 คำ แต่ในบางครั้งเด็กจะมีการทดลองใช้คำศัพท์ใหม่ ๆ ซึ่งอาจจะมีลักษณะของการหยุดคิด (Pause) พูดซ้ำ ๆ ใช้คำ เอื้อ อ้า บ่อย ๆ คล้ายคนติดอ่าง (Normal Disfluency) ลักษณะการพูดเช่นนี้เกิดขึ้นในช่วงเด็กอายุ 2 - 6 ปี ซึ่งจะค่อย ๆ หายไปเมื่อเด็กเรียนรู้การพูดคำศัพท์ต่าง ๆ มากขึ้นหรือในบางครั้งเด็กเองอยากพูดอยากอธิบายบางสิ่งบางอย่างแต่ไม่ทราบว่าจะใช้คำศัพท์อะไร เด็กจะใช้พยางค์ที่ไม่มีความหมายปนกับพยางค์ที่มีความหมาย (Jaron) การพูดลักษณะเช่นนี้ควรจะหายไปเมื่อเด็กอายุ 2 ½ ปี เพราะเด็กมีการขยายคำศัพท์มากขึ้นแล้ว

6. พัฒนาการแปรเสียง เสียง จังหวะและภาษา (Articulation , Voice , Rhythm and Language Development) อายุ 5 – 7 ปี เป็นขั้นที่เด็กการเรียนรู้การใช้เสียงพูดให้ถูกต้องและมีการขยายคำศัพท์โครงสร้าง และความซับซ้อนของประโยคมากขึ้น เด็กจะพัฒนาสิ่งเหล่านี้ได้ค่อนข้างสมบูรณ์ใกล้เคียงผู้ใหญ่ราวอายุ 7-8 ปี

ศรียา นิยมธรรมและประภัสสร นิยมธรรม (2541 : 42) กล่าวว่า ถึงแม้ว่าเด็กทุกคนจะมีพัฒนาการ ด้านการพูดไปในทำนองเดียวกัน แต่ก็ยังมีความแตกต่างกันในอัตราการพัฒนาการขนาดและคุณภาพของคำศัพท์ตลอดจนความถูกต้องในการออกเสียง ในทุกระดับอายุ

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542 : 111) กล่าวว่า เด็กจะเริ่มพูดเป็นคำเมื่ออายุ 1 ขวบ แสดงท่าทางประกอบได้ แต่ถ้าวายเกิน 1 ½ ขวบ เด็กควรพูดได้ 4 – 10 คำ ซึ่งรูปได้เรียก ลูกบอลได้ เมื่ออายุ 2 ขวบ ใช้สรรพนามได้ พูดเป็นประโยค บางครั้งอาจจะไม่รู้เรื่อง แต่จะพูดได้ดีขึ้น เด็กชายมักพูดช้ากว่าเด็กหญิงสาเหตุที่เด็กพูดช้าที่พบนอกจากความผิดปกติของหูแล้ว ยังพบว่าเกี่ยวกับสภาพจิตใจ เช่น อัจฉาน้องหรือในครอบครัวใช้ภาษาแตกต่างกัน เด็กสับสนแต่เมื่ออายุ 3 ขวบขึ้นไปถึง 6 ขวบ เด็กจะพูดได้คล่องเป็นเรื่องราว

นภเนตร ธรรมบวร (2544 : 113 – 114) กล่าวถึง พัฒนาการทางการพูดว่าการพูดถือเป็นการแสดงออกทางพัฒนาการทางภาษาด้านหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญพอ ๆ กับการเขียนเลขที่เดียวการพูดเป็นการรวบรวมประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ของเด็ก ๆ เข้าด้วยกัน อันได้แก่ ความรู้สึก ความคิด การรับรู้ การเรียนรู้ ความจำ และความรู้ความเข้าใจ

สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2546 : 7) พัฒนาการทางการพูดเป็นการเรียนรู้การเข้าใจคำพูดของผู้อื่น โดยเริ่มจากการเข้าใจคำศัพท์ประเภทง่าย ๆ เด็กจะสะสมความเข้าใจคำศัพท์อยู่ระยะหนึ่ง ก่อนที่จะใช้คำศัพท์เหล่านี้ในการพูดสื่อภาษากับผู้อื่น คำศัพท์ที่เด็กเรียนรู้ประกอบด้วย คำนาม ที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์

สิ่งของอวัยวะร่างกาย ชื่อพืช ผัก ผลไม้และอาหาร ชื่อสี คำบอกความรู้สึกสัมผัส บอกสถานที่ทิศทาง เวลา ขนาด จำนวน ระยะทาง กิริยาอาการ คำวิเศษณ์ คำบุพบท และ คำสันธาน เด็กปกติเรียนรู้คำนามได้ก่อนคำประเภทอื่น แต่เมื่ออายุมากขึ้น อัตราการเรียนรู้คำนามลดลงจะเรียนรู้คำประเภทอื่นแทนได้แก่ คำกิริยา คำบุพบท คำวิเศษณ์ และ คำสันธาน ด้านจำนวนคำศัพท์ที่เด็กรู้จักก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากจำนวนที่รู้จักเพียงแค่สิบคำ เมื่ออายุ 1 ปีกลายเป็น 2,000 คำ เมื่ออายุ 4 ปีในช่วง 2 – 4 ปีเด็กจะมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้คำศัพท์ที่รวดเร็วมก และมีอัตราการพัฒนาการสูงกว่าในช่วงอายุอื่น ๆ การพัฒนาภาษาและการพูดเป็นไปตามลำดับช่วงอายุ

นันทิยา น้อยจันทร์ (2549 : 261 - 263) กล่าวว่า พัฒนาการทางการพูดในเด็กนั้นมีความสำคัญยิ่ง การพูดเป็นการรวบรวมประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ของเด็กเข้าด้วยกัน อันได้แก่ ความรู้สึก ความคิด การรับรู้ การเรียนรู้ ความจำ และความรู้ความเข้าใจ พัฒนาการพูดของเด็กอายุ 4 – 5 ปีสามารถจำคำศัพท์ได้ประมาณ 1,550 – 1,900 คำ บอกชื่อ - นามสกุลตนเองได้ รู้จักเพศของตนเอง ชอบแต่งประโยคโดยใช้คำต่าง ๆ และชอบใช้คำถาม ทำไม เมื่อไร อย่างไร มีความสนใจความหมายของคำต่าง ๆ

ฉันทิศร จรจรัญญ (2551 : 30) กล่าวว่า พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยนั้นจะเริ่มเปล่งเสียงร้องที่ไม่มีความหมายก่อน จากนั้นเด็กจะค่อย ๆ พัฒนามาเป็นคำพูดคำเดี่ยวก่อนแล้วจึงค่อย ๆ พัฒนามาเป็นประโยคสั้น ๆ ได้และมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น เมื่อเด็กเข้าโรงเรียน จนสามารถใช้ภาษาพูดในการสื่อความหมาย ความคิดความต้องการ และความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่นทราบได้เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ ทั้งนี้ต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ เช่น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู เพื่อน และสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กเป็นสิ่งเร้า เพื่อกระตุ้นและแก้ไขความคิดให้เด็กมีพัฒนาการทางการพูดที่ดีและเหมาะสมกับวัยมากที่สุด

ฉัฐธยาน์ ยิ่งยงค์ (2553 : 16) กล่าวว่า พัฒนาการทางพูดของเด็กปฐมวัยนั้นจะเริ่มมาจากออกเสียงพูดทีละคำจากนั้นจึงใช้คำ ๆ เดียว แทนประโยค 1 ประโยค ต่อเมื่อโตขึ้น และสามารถนำคำที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ กันมาประกอบกันเป็นประโยค จนในที่สุดสามารถผูกคำเป็นประโยคต่าง ๆ เพื่อสื่อความหมาย ความคิด ความต้องการ และความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่นทราบได้เช่นเดียวกับผู้ใหญ่

นงลักษณ์ งามขำ (2551 : 20) กล่าวว่า พัฒนาการพูดของเด็กปฐมวัย เริ่มจากการพูดออกเสียง พูดทีละคำแทนประโยค 1 ประโยคเมื่อเด็กโตขึ้นความพร้อมทางด้านภาษาดีขึ้น สามารถที่จะนำคำที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ กันมารวมประกอบกันเป็นประโยค ใน

ที่สุดเด็กจะสามารถเรียนรู้การผูกประโยคต่าง ๆ เป็นการสื่อความหมาย ความคิด ความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้เป็นอย่างดี

พูลสุข สุขเสริม (2551 : 48) กล่าวว่า พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย จะแตกต่างกันตามอายุ ความแตกต่างทางการเรียนรู้คำศัพท์นั้น เริ่มเห็นได้เมื่ออายุ 18 เดือน จะเพิ่มความชัดเจนขึ้นตามอายุ สิ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างได้แก่ สิ่งแวดล้อม โอกาสที่เด็กจะได้เรียนรู้และสติปัญญาของเด็กเอง ความแตกต่างกันในอัตราการพัฒนาการ ขนาด และคุณภาพของคำศัพท์ตลอดจนความถูกต้องในการออกเสียงในทุกระดับอายุ ขึ้นอยู่กับ สุขภาพ สติปัญญา ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม เพศ ความสัมพันธ์ในครอบครัวและการพูดหลายภาษา

สมศรี ปาณะโทยะ (2551 : 25) กล่าวว่า พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย คือความก้าวหน้าในการสื่อสารของเด็กปฐมวัยซึ่งหมายรวมทั้งความเข้าใจในภาษา หรือการพูดและการแสดงออกหรือการใช้ภาษา

จากข้อความข้างต้นที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยเป็นการรวบรวมประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ของเด็กเข้าด้วยกันเช่น ความรู้สึก ความคิด การรับรู้ การเรียนรู้ พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย จะแตกต่างกันตามอายุโดยจะเริ่มเปล่งเสียงร้องที่ไม่มีความหมายก่อน จากนั้นเด็กจะค่อย ๆ พัฒนามาเป็นคำพูดคำเดี่ยวก่อนแล้วจึงค่อย ๆ พัฒนามาเป็นประโยคสั้น ๆ ได้และมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น โดยเด็กจะเริ่มพูดเป็นคำเมื่ออายุ 1ขวบแสดงท่าทางประกอบได้ แต่ถ้าอายุเกิน 1 ½ ขวบเด็กควรพูดได้ 4 – 10 คำ ซึ่งรูปได้เรียกกลุ่บอได้ เมื่ออายุ 2 ขวบ ใช้สรรพนามได้ พูดเป็นประโยค บางครั้งอาจจะไม่รู้เรื่อง แต่จะพูดได้ดีขึ้น ในช่วง 2 – 4 ปีเด็กจะมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้คำศัพท์ที่รวดเร็วมาก และมีอัตราการพัฒนาการสูงกว่าในช่วงอายุอื่น ๆ การพัฒนาภาษาและการพูดเป็นไปตามลำดับช่วงอายุโดยที่เด็กรู้จักคำศัพท์จำนวนเพิ่มขึ้นจากจำนวนที่รู้จักเพียงแค่สิบคำเมื่ออายุ 1 ปีกลายเป็น 2,000 คำ เมื่ออายุ 4 ปี เมื่อเด็กเข้าโรงเรียน จะสามารถใช้ภาษาพูดในการสื่อความหมาย ความคิดความต้องการ และความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้เป็นอย่างดี

1.2.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย

จรรยา สุวรรณทัต และคนอื่น ๆ (Suvannathat and others. 1985 :122) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาว่า เกิดขึ้นจากความชำนาญ (Empiricist Approach) ซึ่งเด็กจะเริ่มเรียนรู้ภาษาอย่างไม่เป็นกฎเกณฑ์ แต่เรียนรู้ภาษาในลักษณะเดียวกับการฝึกทักษะความชำนาญและความสามารถด้านอื่น ๆ การเรียนรู้คำได้จากการได้ยินคนอื่นพูดซ้ำ ๆ แล้วนำมาพูดซึ่งเด็กจะเรียนรู้ได้เร็วถ้าคำที่เด็กเรียนรู้เป็นประสบการณ์ใกล้ตัวเด็ก รูปแบบการเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับเด็กปฐมวัย คือต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับวัตถุ เช่น ครุณา วัตถุสิ่งของ ของเล่นมาจัดวางในห้องเรียนและตั้งคำถาม เพื่อเร้าให้เด็กหาคำตอบ ซึ่งเป็นการให้เด็กสำรวจวัตถุนั้นด้วยตนเอง

(เพียเจต์ (Piaget) อ้างถึงใน วงพัคตร์ ภูพันธ์ศรี และศิรินันท์ ดำรงผล 2532 : 6 – 11) กล่าวว่าเด็กปฐมวัยอายุ 2 – 7 ปีมีพัฒนาการทางความคิดความเข้าใจอยู่ในขั้นความคิดเกิดก่อนปฏิบัติในขั้นนี้เด็กเริ่มใช้ภาษาและเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ เด็กจะพยายามพูดและนำคำมาสร้างประโยคใหม่ทั้งๆที่ยังไม่เข้าใจความหมายดีนัก อายุ 3 ขวบพูดได้ประโยคละ 8 - 10 คำและถูกหลักไวยากรณ์ซึ่ง เพียเจต์กล่าวว่าเด็กวัยนี้ต้องการประสบการณ์มาก ๆ เพื่อเข้าใจคำยาก ๆ บางครั้งความคิดและคำพูดของผู้ใหญ่นั้นยากและคาดหวังจะให้เด็กเล็ก ๆ เข้าใจคำที่ยาก ๆ เหล่านั้นด้วย

ศรียา และประภัสสร นิยมธรรม (2541 : 23 – 27) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีพัฒนาการทางภาษาและการพูดไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีเสริมกำลัง (Reinforcement Theory) ทฤษฎีนี้อาศัยจากหลักทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งถือพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยการวางเงื่อนไข โรนโกลด์ (Rheingold) และคณะพบว่าเด็กจะพูดมากขึ้นเมื่อให้รางวัลหรือเสริมกำลัง วินิทซ์ (Winitz) ได้อธิบายถึงการที่เด็กเกิดการรับรู้ ในระยะการเล่นเสียงคอนตัน ๆ ว่าเป็นการกระทำตามธรรมชาติของมนุษย์ ในการที่จะมีจุดหมายปลายทางตัวอย่างเช่น เมื่อเด็กหิวก็เคลื่อนไหวกิน ซึ่งจุดหมายปลายทางที่การดูด และการกิน ต่อมาเมื่อโตขึ้นก็อาจใช้วิธีทำเสียงอ้อแอ้ โดยหวังว่าแม่จะเข้ามาหาและเล่นเสียงคุยตามไปด้วย

2. ทฤษฎีการรับรู้ (Motor Theory of Perception) ในบางครั้ง เด็กจะพูดคำที่ไม่เคยพูดหรือไม่เคยถูกสอนให้พูดก่อนเลย แม้แต่ในระยะเล่นเสียงก็มิได้เปลี่ยนแปลงเสียงที่คล้ายกับคำนั้น จึงสงสัยว่าเด็กเรียนรู้ได้อย่างไร ทฤษฎีนี้ให้คำตอบในแง่หนึ่งซึ่งลิเบอร์แมน (Liberman) ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การรับรู้ทางการฟังขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงเสียง จึงเห็นได้ว่าเด็กมักจ้องหน้าเวลาเราพูดด้วย ทำนองเดียวกับเด็กหูตึง การทำเช่นนี้อาจเป็นเพราะเด็กฟังพูดซ้ำด้วยตนเองหรือหัดเปล่งเสียงโดยใช้อานริมฝีปากแล้วจึงเรียนรู้คำ

3. ทฤษฎีสภาวะติดตัวมาแต่กำเนิด (Innateness Theory)

ชอมสกี (Chomski) นักภาษาศาสตร์อเมริกันผู้คิดทฤษฎีนี้เขาอธิบายว่า เด็กทุกคนเกิดมาพร้อมกับเครื่องมือในการเรียนรู้ภาษา (Language Acquisition Device) ซึ่งเรียกว่า แอล เอ ดี (L.A.D.) เครื่องมือนี้จะเป็นฝ่ายรับข้อมูลทางภาษาพูด ซึ่งมาจากประโยคต่าง ๆ เด็กก็จะเกิดการเรียนรู้กฎต่าง ๆ ทางไวยากรณ์ที่มีใช้ในภาษาทุกทางไวยากรณ์ต่าง ๆ นี้ก็คือความรู้ในภาษา (Competence)

4. ทฤษฎีความสัมพันธ์ (Interaction Theory) ได้มีนักสังคมวิทยาาสตร์และนักจิตวิทยา กลุ่มหนึ่งเสนอขึ้นโดยกล่าวว่า คนเราเกิดมานั้นจะต้องมีบางสิ่งบางอย่างติดตัวมาทำให้คนคิดไปจากสัตว์อื่น แต่ไม่ใช่ แอล เอ ดี สิ่งนั้นคือ ความสามารถในการเรียนภาษา (Language Capacity) และความรู้เกี่ยวกับโลก (Cognitive Knowledge)

5. ทฤษฎีความบังเอิญจากการเล่นเสียง (Babble Luck) ซึ่งธอนไดค์ (Thondike) เป็นผู้คิดโดยอธิบายว่า เมื่อเด็กกำลังเล่นอยู่นั้นเสียงมีบางเสียงไปคล้ายกันเสียงที่มีความหมายในภาษาพูดของพ่อแม่ พ่อแม่จึงให้รางวัลในทันทีด้วยวิธีนี้เด็กจะมีพัฒนาการทางภาษาพูดไปเรื่อย

6. ทฤษฎีชีววิทยา (Biological Theory) ของอีริค เลนเนเบอร์ก (Eric Lenneberg) เชื่อว่า พัฒนาการทางภาษานั้นมีพื้นฐานทางชีววิทยาเป็นสำคัญ กระบวนการที่คนพูดได้เกิดจากการที่คนสามารถถ่ายทอดภาษากันได้

7. ทฤษฎีการให้รางวัลของแม่ (Mother Reward Theory) จอห์น คอลลาร์ด (John Dollard) และนีล มิลเลอร์ (Neel Miller) เป็นผู้คิดตั้งทฤษฎีนี้ โดยเกี่ยวข้องกับบทบาทของแม่ในการพัฒนาภาษาพูดของเด็กว่าภาษาพูดที่แม่ใช้ในการเลี้ยงดูเพื่อสนองความต้องการของลูกจะเป็นเหตุให้เกิดภาษาพูดแก่ลูก

จากทฤษฎีพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ทฤษฎีพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยมีหลากหลายเช่น ทฤษฎีเสริมกำลัง (Reinforcement Theory) ซึ่งทฤษฎีนี้อาศัยจากหลักทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งพฤติกรรมทั้งหลาย ถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยการวางเงื่อนไข ทฤษฎีสภาวะติดตัวมาแต่กำเนิด (Innateness Theory) ทฤษฎีความสัมพันธ์ (Interacition Theory) ทฤษฎีความบังเอิญจากการเล่นเสียง (Babble Luck) ทฤษฎีชีววิทยา (Biological Theory) และ ทฤษฎีการให้รางวัลของแม่ (Mother Reward Theory) ซึ่งแต่ละทฤษฎี ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ ทางสังคม อาทิ สิ่งแวดล้อม และตัวเด็กปฐมวัยจะเรียนรู้ภาษาพูดได้เร็วเกิดจากกระบวนการคิดตามลำดับ ขึ้นและอาจเกิดจากปฏิกิริยาการตอบสนองจากสิ่งเร้า โดยกระบวนการเริ่มเรียนรู้อย่างไม่ เป็นกฎเกณฑ์เป็นขบวนการที่เกิดขึ้นจากความชำนาญเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่ง ต่างๆและบุคคลใกล้ชิดตัว ในลักษณะที่เลียนแบบหรือลองผิดลองถูกเด็กก็เกิดการเรียนรู้ด้วย ตนเอง

1.3 ลักษณะสำคัญของพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย

เฮิร์ลอค (Hurlock ,1978 : 185 – 186 อ้างถึงในนิรันดร์ รอดเอี่ยม 2531 : 20 - 23) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของพัฒนาการพูดของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. ความเข้าใจภาษาที่ผู้อื่นพูด ความสามารถที่จะเข้าใจคำพูดของผู้อื่น
2. การเรียนรู้คำศัพท์ พิจารณาได้ 2 ด้านคือ
 - 1.1 คำศัพท์ทั่วไปได้ลำดับขั้นตอนของคำศัพท์ดังนี้
 - 1.1.1 คำนาม ป็นคำแรกของเด็ก
 - 1.1.2 กริยา หลังจากที่เด็กได้เรียนรู้คำนามเพียงพอก็จะใช้คำเรียนสิ่งของ ใกล้ตัวได้
 - 1.1.3 คำคุณศัพท์ เด็กจะเริ่มใช้ตอนขวบครึ่งมักเป็นคำที่สื่อความหมายง่าย อาทิ ดี เลว ชน ร้อน
 - 1.1.4 กริยาวิเศษ เด็กเริ่มใช้คำถามว่าที่นี่หรือที่ไหนซึ่งจะเกิดกับเด็กช่วง สองปีแรกเด็กเรียนรู้คำศัพท์ไม่ดเนินะแต่พอเด็กเข้าโรงเรียนเด็กก็จะ มีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น
 - 1.2 ศัพท์เฉพาะ เฮิร์ลอค (Hurlock) ได้แยกคำศัพท์ออกเป็น 7 ลักษณะ คือ
 - 1.2.1 ศัพท์เกี่ยวกับสี เด็กรู้จักสีตอน 4 ขวบ
 - 1.2.2 ศัพท์เกี่ยวข้องกับจำนวน เด็กจะรู้ค่า 1 – 3 ตอนอายุ 5 ขวบ

1.2.3 ศัพท์เกี่ยวกับเวลา เด็กจะเข้าใจตอนอายุ 6 – 7 ขวบสามารถแยกเวลากลางวัน กลางคืนได้

1.2.4 ศัพท์เกี่ยวกับเงิน เด็กจะรู้ค่าเหรียญบาทตอนอายุ 4 - 5 ขวบ

1.2.5 ศัพท์แสดง เด็กจะเข้าใจความหมายตอนอายุ 4 - 8 ขวบ

1.2.6 ศัพท์สวด สาบาน เด็กชายจะชอบใช้ช่วงเวลาเข้าเรียนเพื่อแสดงว่าตนโตแล้ว

1.2.7 ศัพท์ลับเฉพาะ เด็กหญิงเกือบทุกคนจะใช้ภาษาเฉพาะหลังจากอายุ 6 ขวบเพื่อใช้สื่อสารกับเพื่อน

3. การสร้างประโยค เด็กเริ่มพูดเป็นประโยคช่วงอายุสองขวบโดยการนำคำมาผสมกันเป็นประโยคสั้น ๆ แต่บางครั้งก็ไม่สามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ

4. การออกเสียง เด็กจะเลียนแบบเสียงจากที่ตนได้ยินจากธรรมชาติเด็กจะออกเสียงได้ดีตอน 3 ขวบ

ศุภาวดี ศรีวรรณะ (2542 : 68 – 70) กล่าวว่า ลักษณะที่สำคัญของพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย 3 ชั้นตอน คือ

1. การออกเสียงทำได้โดยการเลียนแบบ เด็กเลียนแบบเสียงคำและสำเนียงจากบุคคลที่เด็กติดต่อเกี่ยวข้องด้วย เมื่อไปอยู่ในสิ่งแวดล้อมใหม่ที่สำเนียงพูดต่างออกไป เด็กจะเปลี่ยนภาษาพูดไปตามสิ่งแวดล้อมใหม่นั้น เพราะกลไกการออกเสียงและนิสัยการพูดยังไม่ลงรูปแบบแน่นอน ด้วยเหตุนี้พ่อแม่ และนักการศึกษาบางคนจึงเห็นว่าวัยเด็กเล็กเป็นช่วงที่ดีที่สุดในการเรียนภาษาต่างประเทศเด็กจะพูดได้เหมือนเจ้าของภาษาแต่ถ้ารอไปเรียนเมื่อเด็กอยู่ชั้นมัธยม เด็กจะพูดภาษาด้วยน้ำเสียงภาษาแม่ของตนเอง

2. การสร้างคำ คือการเชื่อมโยงกับความหมายคำหลาย ๆ คำมีเสียงเหมือนกันแต่ความหมายต่างกัน เช่น สาด สารท สาสน์ การสร้างคำจึงยากกว่าการออกเสียง ทั้งการเชื่อมโยงเสียงกับความหมายมีโอกาสผิดง่าย ระยะเวลาแรกเด็กจะเรียนรู้ความหมายของคำที่ต้องการใช้ก่อนถ้าไม่พอก็ใช้ท่าทางช่วย เมื่อโตขึ้นก็หันไปใช้คำแสดงแทน เมื่อเด็กไปโรงเรียนเด็กจะทราบศัพท์ใหม่และความหมายใหม่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพราะครูสอนได้โดยตรง และจากประสบการณ์ของเด็กเองจากการอ่านหนังสือ ฟังวิทยุ หรือดูโทรทัศน์ นอกจากนี้เด็กอายุเท่ากันทราบจำนวนศัพท์ไม่เท่ากันเนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านสติปัญญาอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม และแรงจูงใจ

3. การสร้างประโยค ระยะแรกเด็กอายุ 12 – 18 เดือนพูดประโยคที่มีคำเพียงคำเดียวใช้ทำทางประกอบ เช่น “ขอ” และชี้ไปที่ตุ๊กตา หมายความว่า ขอตุ๊กตาให้หนู อายุ 2 ปี เด็กใช้ประโยคสั้น ๆ ได้แล้ว อายุ 4 ปี เด็กจะพูดประโยคต่าง ๆ ได้ดีขึ้น เด็กชอบใช้ประโยคคำถามมาก พ่อเด็กพูดได้เด็กจะพูดไม่หยุดเหมือนกับตอนที่เด็กเดินได้เด็กจะเดินไม่หยุดเช่นเดียวกัน พัฒนาการทั้งสองอย่างนี้ทำให้เด็กเกิดทักษะและความรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญพัฒนาการทางภาษาของเด็กก่อนวัยเรียนในระยะ 2 – 5 ปีนี้เป็นระยะที่เด็กมีความก้าวหน้าทางภาษาอย่างมาก การเรียนรู้ภาษาจะเป็นอย่างรวดเร็วยิ่งในระยะนี้ เด็กจะจำคำศัพท์ได้อย่างรวดเร็ว ในช่วงอายุหนึ่ง ๆ คือ ระยะ 2 ขวบถึง 3 ขวบ เด็กจะรู้คำศัพท์เพิ่มมากกว่า 1 เท่า ปัญหาทางด้านภาษาที่ควรสนใจ ในระยะนี้ก็คือ ปัญหาทางด้าน การพูดของเด็ก เช่น พบว่าจะมีเด็กบางคนที่มีพัฒนาการทางด้านภาษาช้ากว่าเด็กอื่น ๆ เช่น ปัญหาพูดไม่ชัด (Articulation) ปัญหาพูดติดอ่าง ปัญหาความผิดปกติทางสมองประเภท Aphasia รวมทั้งปัญหาเด็กมีความผิดปกติทางอวัยวะในการพูดหรือการได้ยิน

กระทรวงศึกษาธิการ(2546 : 7-10) กล่าวถึงพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยว่า

อายุ 4 ปี พูดให้คนอื่นเข้าใจได้ดีแต่พูดไม่ชัด พูดเป็นประโยคยาว ๆ ได้ 4 คำโดยเฉลี่ย เล่าเรื่องได้โดยมีเนื้อหาที่ต่อเนื่องกัน พูดโอ้อวดและวิจารณ์ผู้อื่น ชอบถาม “ทำไม” “เมื่อไร” พูดได้ตั้งแต่ 1,500 – 1,800 คำใช้ประโยคซับซ้อนได้มากขึ้น มีลักษณะทางไวยากรณ์เกือบสมบูรณ์ สามารถบอกคำตรงกันข้ามได้ เช่น ช่างตัวใหญ่ กระต่ายตัวเล็ก เสียงพยัญชนะที่พูดได้เพิ่มเติมคือ (ท ต ล จ พ ง ค)

อายุ 5 ปี พูดคำศัพท์ประมาณ 2,000 คำขึ้นไป สามารถพูดได้เป็นประโยคได้ประโยคได้ประมาณ 4 – 5 คำ ใช้ไวยากรณ์ได้ถูกต้องเกือบเท่าผู้ใหญ่ สามารถบอกของสิ่งนั้นทำด้วยอะไร เช่น “บ้านทำมาจากอะไร “ เสียงพยัญชนะที่ออกได้ชัดเพิ่มขึ้น คือ (ฟ ช)

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่าลักษณะที่สำคัญของพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยคือการเรียนรู้คำศัพท์ การสร้างประโยค เด็กเริ่มพูดเป็นประโยคโดยการนำคำมาผสมกันเป็นประโยคสั้น ๆ แต่บางครั้งก็ไม่สามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ การออกเสียงของเด็ก จะเป็นการเลียนแบบเสียงจากที่สิ่งที่ตนได้ยิน ได้ฟังจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวระยะแรกเด็กจะเรียนรู้ความหมายของคำที่ต้องการใช้ก่อนถ้าไม่พอก็ใช้ท่าทางช่วย เมื่อโตขึ้นก็หันไปใช้คำแสดงแทน เมื่อเด็กไปโรงเรียนเด็กจะทราบศัพท์ใหม่ ๆ และความหมายใหม่เรื่อยๆพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนวัยเรียนในระยะ 2 – 5 ปีนี้เป็นระยะที่เด็กมีความก้าวหน้าทางภาษาได้อย่างรวดเร็ว

1.4 แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการพูด

กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความสามารถในการพูดให้กับเด็กนั้น มีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบกิจกรรมส่วนใหญ่มักเปิดโอกาสให้เด็กได้พูดคุยซักถามและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ เกิดการเรียนรู้ทุก ๆ ด้าน

กรมวิชาการ (2540 : 36 – 37) กล่าวถึงแนวการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ที่สามารถส่งเสริมความสามารถในการพูดว่าจัดได้หลากหลายวิธี คือ

1. การสนทนา อภิปราย เป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาในการพูด การฟัง รู้จักแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งสื่อที่ใช้อาจเป็นของจริง รูปภาพ สถานการณ์จำลอง ฯลฯ
2. การเล่านิทาน เป็นการเล่าเรื่องต่าง ๆ ส่วนมากจะเป็นเรื่องที่เน้นการปลูกฝังให้เกิดคุณธรรม จริยธรรม วิธีการนี้จะช่วยให้เด็กเข้าใจได้ดีขึ้น ในการเล่านิทานสื่อที่ใช้อาจเป็นรูปภาพ หนังสือนิทาน หุ่น การแสดงท่าทางประกอบการเล่าเรื่อง
3. การสาธิต เป็นการจัดกิจกรรมที่ต้องการให้เด็กได้สังเกตและเรียนรู้ตามขั้นตอนของกิจกรรมนั้น ๆ ในบางครั้งครูอาจให้เด็กอาสาสมัครเป็นผู้สาธิตร่วมกับครูเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง เช่น การเพาะเมล็ด การเป่าลูกโป่ง การเล่นเกมการศึกษา
4. การทดลอง/ปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เพราะได้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง ได้สังเกตการณ์เปลี่ยนแปลง ฝึกการสังเกต การคิดแก้ปัญหา และส่งเสริมให้เด็กมีความอยากรู้อยากเห็นและค้นพบด้วยตนเอง เช่น การประกอบอาหาร การทดลองวิทยาศาสตร์ง่าย ๆ การเลี้ยงหนอนผีเสื้อ การปลูกพืช ฯลฯ

5. การศึกษานอกสถานที่ เป็นการจัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงอีกรูปแบบหนึ่งด้วยการพาเด็กไปทัศนศึกษาสื่อต่าง ๆ รอบโรงเรียนหรือสถานที่นอกโรงเรียนเพื่อการเพิ่มพูนประสบการณ์แก่เด็ก

6. การเล่นเกมทบทวนเป็นตัวละครต่าง ๆ ตามเนื้อเรื่องในนิทานหรือเรื่องราวต่าง ๆ อาจใช้สื่อประกอบการเล่นสมมติเพื่อสร้างความสนใจ และก่อให้เกิดความสนุกสนาน เช่น หุ่นสวมศีรษะ ที่คาดศีรษะ รูปคน และสัตว์รูปแบบต่าง ๆ เครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์ของจริงชนิดต่าง ๆ

7. การร้องเพลง เล่นเกม ท่องคำคล้องจอง เป็นการทำให้เด็กได้แสดงออกเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาและจังหวะ

นิรมล ช่างวัฒนธรรม (2541 : 26) ได้แนะนำตัวอย่างกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถทางการพูดดังนี้

1. กิจกรรมการอธิบายหรือเล่าถึงภาพที่เห็น
2. ทำท่าทางประกอบคำการพูด
3. เล่านิทาน
4. ลำดับเรื่องตามนิทาน
5. เรียกชื่อและอธิบายลักษณะสิ่งของ
6. จำและอธิบายลักษณะสิ่งของ
7. อธิบายขนาดและสีของสิ่งของ

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542 : 75 – 76) เสนอแนะวิธีส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดว่า องค์ประกอบที่สำคัญต่อการจัดโปรแกรมที่จะส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดคือ การจัดบรรยากาศ และจุดมุ่งหมายของกิจกรรม ในการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกพูดควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การฝึกพูดควรฝึกในกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อให้มีการตอบสนองระหว่างครูและนักเรียนให้มากที่สุด
2. คำพูดของครู ควรเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเด็ก
3. การฝึกพูดควรอยู่ในลักษณะที่เป็นธรรมชาติที่สุด ไม่ว่าจะเป็นเป็นการสนทนาในกลุ่มย่อยหรือขณะที่เด็กกำลังเล่น
4. การส่งเสริมพัฒนาการทางการพูด ควรทำควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้เด็กคิดและให้เด็กคิดใช้เหตุผล

5. บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการพูด ควรเป็นบรรยากาศที่เด็ก รู้สึกอบอุ่นปลอดภัยสบายใจ จะแสดงออก สนุกสนาน และมีความเป็นอิสระ
6. วิธีการส่งเสริมการพูด คือ การสนทนากับเด็ก ครูดถามคำถามให้เด็กตอบครูอ่านนิทานหนังสือ หรือเปิดเทปให้เด็กฟัง , ให้เด็กเล่าประสบการณ์ของตนเอง ให้เด็กท่องจำบทหรือกรอง เพลง ฯลฯ และทำท่าทางประกอบ

ปานใจ จารุวิช (2548 : 34) กล่าวว่า กิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถทางการพูดของเด็กมีหลายกิจกรรมเช่น การสนทนาการเล่นนิทาน การอธิบาย การร้องเพลง ท่องหรือ พูดคำคล้องจอง หรือแม้แต่การเปิดเทปให้เด็กฟัง การส่งเสริมความสามารถทางการพูดในกลุ่มเล็ก ๆ โดยฝึกพูดให้เป็น ธรรมชาติที่สุด โดยมีครูเป็นต้นแบบที่ดีในการพูด การฝึกพูดควรส่งเสริมควบคู่กับการคิดด้วย

พลสุข สุขเสริม (2551 : 53) กล่าวว่า กิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย มีกิจกรรมหลากหลายที่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่สามารถจัดได้หลากหลายวิธี ได้แก่ การเล่นนิทาน การสนทนาอภิปราย การเล่าบทบาทสมมติ การสาธิต การทดลอง การศึกษานอกสถานที่การร้องเพลง เล่นเกม การท่องคำคล้องจอง การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม การเล่าของตนเอง และการทำท่าทางประกอบเพลงหรือคำคล้องจอง

นงลักษณ์ งามขำ (2551 : 23) กล่าวว่า การส่งเสริมความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลายเช่น การเล่าเรื่องจากประสบการณ์จริงที่มีอยู่ใกล้ตัวเด็ก รวมทั้งสิ่งที่อยู่รอบตัวเด็ก การพูดแสดงความรู้สึก การให้เด็กได้แสดงออกใน โอกาสต่าง ๆ ธรรมชาติของเด็กปฐมวัย การจัดประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย เด็กได้พูดได้ตอบเกี่ยวกับปริศนาคำทาย จึงน่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กมากที่สุดและได้ผลดีที่สุด

ณภัทรสร จจรจัญญ์ (2551 : 33) กล่าวว่า แนวทางในการส่งเสริมความสามารถทางการพูดของเด็ก ต้องอาศัยแบบอย่างจากสถานเลี้ยงดูเด็ก ครู เพื่อนบ้านญาติพี่น้อง และเพื่อนร่วมชั้น แต่แบบอย่างที่สำคัญรองจากพ่อแม่ก็คือครูสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการพูดให้กับเด็กเมื่อเขาอยู่โรงเรียน การเป็นแบบอย่างที่ดีของครูนั้นต้องอาศัยกิจกรรมเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและกระตุ้น ให้เด็กมีพัฒนาการพูดที่ดีขึ้น

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าแนวทางในการส่งเสริมความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยสามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลายรูปแบบ เช่น การเล่านิทาน การสนทนาอภิปราย การเล่าเรื่องจากประสบการณ์จริงที่มีอยู่ใกล้ตัวเด็ก รวมทั้งสิ่งที่อยู่รอบตัวเด็ก การพูดแสดงความรู้สึก การให้เด็กได้แสดงออกในโอกาสต่าง ๆ ธรรมชาติของเด็กปฐมวัย การจัดประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย เด็กได้พูดได้ตอบ เกี่ยวกับปริศนาคำทาย การร้องเพลง เล่นเกม การท่องคำคล้องจอง การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม การเล่าของตนเอง และการทำท่าทางประกอบเพลงหรือคำคล้องจอง การเล่าบทบาทสมมติ การสาธิต การทดลอง การศึกษานอกสถานที่ซึ่งแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการพูดของเด็กต้องอาศัยแบบอย่างจากสถานเลี้ยงดูเด็ก ครู เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง และเพื่อนร่วมชั้น ถือได้ว่าเป็นแบบอย่างที่ดีในการพูดให้กับเด็กเมื่อเขาอยู่โรงเรียน การเป็นแบบอย่างที่ดีของครูนั้นต้องอาศัยกิจกรรมเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและกระตุ้นให้เด็กมีความสามารถในการพูดที่ดีขึ้น

1.5 การประเมินความสามารถทางการพูดความสามารถของเด็กปฐมวัย

กรมอนามัย (2549 : 1) กล่าวถึงการประเมินพัฒนาการเด็กด้านภาษา (Language) ประกอบด้วย 23 รายการโดยเริ่มจากภาษาทางกาย (Body Language) ที่ตอบสนองต่อการได้ยิน การพูดเป็นคำๆที่ไม่มีความหมาย จนสามารถพูดได้หลายพยางค์ และมีความหมายมากขึ้น และพัฒนาที่จะรู้ถึงรูปประโยค ประธาน (subject) กริยา (Verb) คำคุณศัพท์ (adjective) คำบุรพบท (Preposition) ทราบความหมายของ สี จำนวนนับ ของคำต่างๆ รวมถึงประโยชน์ของสิ่งของต่างๆ และการเปรียบเทียบ เป็นต้น

นันทิยา น้อยจันทร์ (2549 : 281) กล่าวว่า การประเมินผลพัฒนาการทางด้านภาษาเป็นความสามารถของเด็กที่แสดงออกในเรื่องความเข้าใจเรื่อง คำสั่ง และความหมายของคำพูด ตลอดจนมีความสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ พฤติกรรมพัฒนาการที่จะประเมินความพร้อมทางด้านภาษา ควรมีลำดับพัฒนาการตามขั้นตอนดังนี้

1. การรับรู้คำและข่าวสาร
2. รู้และอธิบายความหมายของคำและข่าวสาร
3. การจับใจความสำคัญของข้อมูลและข่าวสาร
4. พูดเสนอข่าวสารได้
5. เล่าเรื่องอย่างมีสาระสำคัญ
6. พูดได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

7. ผู้ได้สร้างสรรค์

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2545: 96 - 98) กล่าวว่า ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีวิธีการและเครื่องมือ การประเมินดังต่อไปนี้

1. วิธีการวัดและประเมินแบบเป็นทางการ (Formal techniques) ได้แก่ การทดสอบชนิดต่างๆ การสอบปลายภาค และการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาต่างๆ หรือการทดสอบด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน

2. วิธีการวัดและประเมินแบบไม่เป็นทางการ (Informal techniques) ได้แก่ วิธีการประเมินแบบสื่อสารส่วนบุคคล (Personal Communication) ซึ่งมีรูปแบบเน้นการสังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมของเด็กในด้านกิจกรรมการแสดงออกอาจเป็นการซักถาม พูดคุยกับเด็ก ครู เพื่อนผู้เชี่ยวชาญ พี่เลี้ยงที่ใกล้ชิดเด็ก การสร้างความรู้จักนักเรียน การประเมินจากการปฏิบัติจริง วิธีการประเมินสภาพจริง และการประเมินด้วยพอดโฟลิโอ โดยใช้เทคนิคต่างๆ ดังนี้

2.1 การสังเกตเป็นการสังเกตในขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดว่าจะเกิดขึ้น และครูจดบันทึกไว้ เช่น การจดบันทึกรายการ การใช้แบบสำรวจรายการ และการจดบันทึกสิ่งที่เด็กเลือกปฏิบัติกิจกรรมหรือเลือกมมเล่น

2.2 การใช้การสนทนา ใช้การสนทนาได้ทั้ง เป็นกลุ่มหรือรายบุคคลเพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็น และพัฒนาการทางด้านการใช้ภาษาของเด็กและบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกประจำวัน

2.3 การสัมภาษณ์ ด้วยวิธีพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและความวิตกกังวล ครูควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระ จะทำให้ครูสามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็ก และค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้โดยบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

2.4 การเก็บรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กรายบุคคล โดยจัดเก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มผลงาน (Portfolio) ซึ่งเป็นวิธีการรวบรวมและจัดระบบข้อมูลแบบต่างๆ ที่เกี่ยวกับตัวเด็กโดยใช้เครื่องมือต่างๆ รวบรวมเอาไว้อย่างมีจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจน แสดงการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการแต่ละด้าน

จากการประเมินพัฒนาการทางการพูดความสามารถของเด็กปฐมวัยสรุปได้ว่า การประเมินพัฒนาการทางการพูดความสามารถของเด็กปฐมวัยมี 2 วิธี คือวิธีการวัดและประเมินแบบเป็นทางการ ได้แก่ การทดสอบด้วยแบบทดสอบมาตรฐานและวิธีการวัดและประเมินแบบไม่เป็นทางการ ได้แก่ การใช้แบบสำรวจรายการแบบบันทึกพฤติกรรม การจดบันทึกรายการเป็นการสนทนาสอบถามเด็ก แบบสัมภาษณ์อาจแยกเป็นแบบคำถามปลายเปิด ซึ่งมักใช้คำถามว่า เพราะอะไร ทำไม อย่างไร และแบบคำถามปลายปิด เป็นคำถามที่มีรูปแบบคำตอบเป็นใช่ – ไม่ใช่ ได้ – ไม่ได้ ชอบ – ไม่ชอบ

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูดของเด็กปฐมวัย

งานวิจัยในประเทศ

จุฬารัตน์ อินุพัฒน์ (2543 :67) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นมุมบล็อก ศึกษากับเด็กอายุ 5 – 6 ขวบ ของโรงเรียนวัดเขาสุวรรณประดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นมุมบล็อกแบบเต็มรูปแบบและเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นมุมบล็อกแบบปกติ มีพัฒนาการทางการพูดไม่ต่างกัน

นางเยาว์ คลิกคล้าย (2543 : 59) ได้ศึกษาถึงความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยชาย – หญิงอายุระหว่าง 5 – 6 ขวบ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบมีความสามารถด้านการฟังและการพูดสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามปกติ

เบญจจะ คำมะสอน (2544 : 64) ได้ศึกษาถึงความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การพูดเล่าเรื่อง โดยใช้ภาพประกอบซึ่งผลการวิจัยพบว่าความสามารถทางภาษาของเด็กสูงขึ้น ก่อนการทดลอง

สมาพร สามเตี้ย (2545 : 70) ได้ศึกษาพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยการเล่นเกมทางภาษาโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง เด็กปฐมวัยชาย – หญิง อายุระหว่าง 5 – 6 ปีจำนวน 10 คน ผลการวิจัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยการเล่นเกมทางภาษามีพัฒนาการพูดโดยเฉลี่ยรวม ก่อนการจัดกิจกรรมและหลังกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพัฒนาการทางการ

พูด ในแต่ละด้านการเข้าใจความหมาย ด้านการสร้างประโยค มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผลการสังเกตพัฒนาการทางการพูดในระหว่างการจัดกิจกรรมเล่นเกมทางภาษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งด้านการเข้าใจความหมายและการสร้างประโยค

บุษบา สงวนนวนชาติ (2548 : 54-58) ได้ศึกษาถึงการพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่ เป็นการวิจัยกึ่งทดลองที่ใช้กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กปฐมวัยชาย – หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 28 คน ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่ก่อนและหลังการทดลองมีพัฒนาการความสามารถในการพูดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมศรี ปาณะโตชะ (2551 : 59) ได้ศึกษาถึงความสามารถทางด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการประดิษฐ์หุ่นร่วมกับผู้ปกครองอาสา โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 5 -6 ปี จำนวน 15 คนซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยหลังได้รับการทำกิจกรรมการประดิษฐ์หุ่นร่วมกับผู้ปกครองอาสา มีความสามารถทางการพูดโดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ณัฐธยาน์ ยิ่งยงค์ (2553 : 64) ได้ศึกษาถึงผลการเล่านิทานพื้นบ้านจังหวัดสุโขทัยประกอบภาพที่มีต่อพัฒนาการด้านการพูดของเด็กปฐมวัย เป็นการวิจัยกึ่งการทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุ 5 – 6 ปี จำนวน 15 คน ผลการวิจัยพบว่าพัฒนาการด้านการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองสูงกว่าการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นงลักษณ์ งามจำ (2551 : 68) ได้ศึกษาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุ 4- 5 ปี จำนวน 15 คน ผลการวิจัยพบว่าความสามารถด้านการฟังและการพูดก่อนการทดลองและหลังทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .05$

จากผลงานการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการศึกษาศักยภาพในการพูดของเด็กปฐมวัยสามารถใช้กิจกรรมที่หลากหลายในการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูดที่สูงขึ้นได้แก่ การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย การเล่านิทานพื้นบ้านจังหวัดสุโขทัยประกอบภาพที่มีต่อพัฒนาการด้านการพูดของเด็กปฐมวัย การจัดกิจกรรมการประดิษฐ์หุ่นร่วมกับผู้ปกครองอาสา การพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบ และ การจัดกิจกรรมโดยการเล่นเกมทางภาษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

งานวิจัยต่างประเทศ

จอห์นส์โทน (Johnston . 1995 : 100) ได้ทำการศึกษาศักยภาพทางการพูดและพฤติกรรมการอ่านหนังสือของเด็กปฐมวัยต่อการมีปฏิสัมพันธ์การอ่านกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์จากการศึกษาพบว่าการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทำให้มีพัฒนาการความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเด็กได้ใช้เวลาอย่างน้อย 42 นาทีต่อสัปดาห์แต่การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้เด็กไม่มีผลต่อพฤติกรรมการอ่านของเด็กปฐมวัย

ซิมสัน (Simpson . 1998 อ้างถึงในสนอง สุทธอาภามัตย์. 2545 : 17) ได้ศึกษาลักษณะภาษาพูดของเด็กปฐมวัย อายุ 4 ปีที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำ ผลการวิจัยพบว่าการเล่าเรื่องซ้ำช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถในการถ่ายทอดภาษาให้ชัดเจนละเอียดลออ ครอบคลุมความหมายที่ต้องสื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจซึ่งความสามารถนี้วัดได้เป็นจำนวนคำต่อประโยค (Length of a T – unit) ไม่ได้วัดที่ปริมาณคำ ซึ่งมีลเลอร์ (Miller.1951) ถือว่าความสามารถนี้เป็นเครื่องมือที่สามารถวัดความซับซ้อนของรูปประโยคได้เป็นอย่างดี

ไพน์ ลิเวนพี และลวดเลน (Pine , J. M. : Liven, Eiena V.M.:& Rowland, C. F. (1997 : 807 – 819) ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบที่แตกต่างกันในขั้นตอนการใช้คำเดี่ยวที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการใช้คำพูดของแม่และการผสมคำของเด็ก พบว่าความสัมพันธ์ของการใช้คำของเด็กแตกต่างกันไปตามการใช้คำพูดของแม่โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแม่และเด็ก 26 คู่ เด็กผู้หญิง 14 คนและเด็กผู้ชาย เริ่มจากคำ 10 คำ 5 คำ และ 100 คำตามลำดับ วิธีการพูดของแม่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการใช้คำพูดของลูกโดยตรงคือ

แม่ที่พยายามอธิบายความหมายคำศัพท์โดยอิงสภาพแวดล้อมจะสามารถถ่ายทอดคำพูดใหม่ ๆ ให้ลูกได้มากกว่า แม่ที่พูดโดยวิธีการออกคำสั่งว่า เช่นนั้น เช่นนี้และแม่ที่พูดเก่ง ๆ จะทำให้เด็กมีเช็คลิสต์ (Checklist) ให้แม่เช็คคำต่าง ๆ ที่เด็กเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นและมีการอัดเสียงพูดของเด็ก เพื่อพัฒนาการทางภาษาพูดของเด็ก อย่างเป็นทางการและชัดเจนมากขึ้น

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยสรุปได้ว่าวิธีการพูดของแม่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการใช้คำพูดของลูกโดยตรงคือแม่ที่พยายามอธิบายความหมายคำศัพท์โดยอิงสภาพแวดล้อมจะสามารถถ่ายทอดคำพูดใหม่ ๆ ให้ลูกได้มากกว่า แม่ที่พูดโดยวิธีการออกคำสั่งนอกจากนั้นจากการศึกษาพบว่าการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทำให้มีพัฒนาการความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและ การเล่าเรื่องซ้ำช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารมากขึ้น ช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถในการถ่ายทอดภาษาให้ชัดเจนละเอียดลออ ครอบคลุมความหมายที่ต้องสื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างนิทาน

2.1 ความหมายของนิทาน

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของนิทานไว้หลากหลายดังนี้

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541: 2-10) ได้ให้ความหมายของนิทานไว้ว่า นิทานคือ สื่อที่มีประสิทธิภาพสำหรับการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ไม่มีเด็กคนใดไม่ชอบฟังนิทาน นิทานสามารถสร้างจินตนาการ ความฝัน ความคิด ความเข้าใจและการรับรู้ให้กับเด็ก

วันเนาว์ ยูเต็น (2542 : คำนำ) กล่าวว่า นิทานคือ ชีวิตเรื่องราวในนิทานที่แท้จริงเป็นเรื่องราวของชีวิต นิทานไม่ใช่เรื่องสำหรับเพียงเพื่อ ฟัง อ่าน เพื่อสนุกหรือรับคำสอนที่แทรกอยู่เท่านั้น

สมศักดิ์ บริบูรณ์ (2542 : 2) กล่าวถึงนิทานในแง่คติชนวิทยาว่า หมายถึงเรื่องเล่าสืบต่อกันมาจนถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งนิทานเหล่านี้เรียกว่า นิทานพื้นบ้าน นิทานพื้นเมือง หรือนิทานชาวบ้าน

สัณห์พัฒน์ อรุณชาติ (2542 : 2) ให้ความหมายว่า นิทานคือเรื่องที่มีผู้แต่งขึ้นใหม่โดยยึดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เป็นการผูกเรื่องให้เข้ากับสภาวะการณ์ในเวลา นั้นๆ ซึ่งสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม คติสอนใจที่ฟังประสงค์ให้ผู้ฟังนำไปใช้ใน ชีวิตจากเนื้อหาของนิทาน เพื่อใช้เป็นสื่อในการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็ก

เกริก ยूनพันธ์ (2543 : 8) ได้อธิบายคำว่านิทานว่า “นิทาน” ในภาษาบาลี แปลว่า เรื่องเดิม เรื่องที่ผูกขึ้นและเรื่องที่ยังอิง นิทานหมายถึง เรื่องที่เล่ากันมาตั้งแต่สมัย โบราณเป็นเรื่องนิทานกถา นิทานเป็นการผูกเรื่องขึ้นเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสุขและ สนุกสนาน แฝงคำสอนจรรยาในการใช้ชีวิต การเล่านิทานเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรม ต่อเนื่องของผู้เล่าให้คนรุ่นใหม่ฟัง นิทานมีอยู่กับตัวของผู้ใหญ่ทุกคน ดังนั้นเด็กๆ จะได้ ฟังนิทานตั้งแต่อยู่กับครอบครัว เรื่องเล่าเป็นการถ่ายทอดความคิดประสบการณ์ แทรก เรื่องจริยธรรม และการปฏิบัติเพื่อให้ผู้ฟังได้รับแต่เรื่องที่ค้ำความประทับใจ

น้ำฝน ปิยะ (2543 : 9) กล่าวว่า นิทานยังหมายถึงเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกัน มาเป็นทอดๆ จนกระทั่งถึงปัจจุบันนิทานเหล่านี้ อาจเป็นเรื่องที่อิงความจริงหรือมีการเล่า เสริมต่อให้สนุกสนาน ตื่นเต้น แนวทาง ปฏิบัติที่ถูกที่ควรในการดำรงชีวิตด้วย

อนงค์ วรพันธ์ (2546 : 19) กล่าวว่า นิทานหมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาหรืออาจจะเป็นเรื่องราวที่แต่งขึ้นใหม่มีการสอดแทรก แนวคิด เนื้อหาที่เป็นคุณธรรม จริยธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเป็นการแฝงคติธรรม เพื่อเป็นแนวทางที่ถูกต้องในการดำรงชีวิตที่ได้จากการฟังนิทาน

ณัฐฉิณี ชนะโชติ (2548 : 8) กล่าวว่า นิทาน หมายถึงเรื่องเล่าต่อกัน มาหรือเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นใหม่ เพื่อจุดประสงค์เบื้องต้นคือ ให้ความสนุกสนาน ให้คติ สอนใจ ส่งเสริมคตินิยม เพื่อประโยชน์ในด้านการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิคและ รูปแบบต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ เช่น การเล่านิทาน ที่ไม่จบเรื่องแล้วให้เด็กแต่งต่อให้จบเรื่องเพื่อส่งเสริมการคิดแบบอนนกันย

อิงอร รอดน้อย (2551 : 21) กล่าวว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบ ต่อกันมาหรือมีผู้แต่งขึ้นเพื่อให้ผู้ฟังได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและสามารถนำ แนวคิดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

วิไล มาศจรัส (2551 : 13) กล่าวว่า นิทานในแง่คติชนวิทยาหมายถึงเรื่อง ที่เล่าสู่กันฟังจนกลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของมนุษย์กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ที่สืบทอดกันมา จนถึงปัจจุบัน

ชนาธิป นุบผามาศ (2553 : 15) กล่าวว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าต่อกันมาตั้งแต่โบราณหรืออาจเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นมาใหม่เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และให้ความรู้สอดแทรกคติ แนวคิดคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ฟังได้ประพฤติปฏิบัติตาม

พัชรี คุ่มชาติ (2553 : 18) กล่าวว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาหรือมีผู้แต่งขึ้นเพื่อให้ผู้ฟังได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและสามารถนำความคิดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

สุกัญญา อินทร์นุรักษ์ (2553: 35) กล่าวว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวหรือเรื่องเล่าที่มีการเล่าสืบต่อกัน มา จากจินตนาการของผู้เขียน หรือ ผู้เล่าเรื่อง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อเล่าให้ลูกหลานฟังในรูปสอนใจ หรือแนวปฏิบัติที่ถูกที่ควรในการดำรงชีวิต นิทานเป็นเรื่องที่เล่าสืบสานต่อ ๆ กันมา ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งในหลายอย่างของมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีความหมาย มีคุณค่า ซึ่งนิทานจะมีทั้งนิทานที่เล่าปากเปล่าและนิทานที่มีการเขียนการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรนิทานหมายถึงเรื่องเล่าหรือเรื่องที่แต่งขึ้นใหม่ โดยใช้วิธีการเล่าเรื่อง หรือใช้อุปกรณ์ต่างๆประกอบในการเล่านิทานเพื่อความสนุกสนาน ให้คิดสอนใจ และ ง่ายต่อความเข้าใจในเนื้อหาของนิทานที่ต้องการสื่อออกมา ทั้งนี้ในการเล่าเรื่อง การเลือกนิทานหรือการใช้ภาษาควรคำนึงถึงวัยของผู้ฟัง

จากความหมายของนิทานข้างต้นพอสรุปได้ว่าความหมายของนิทานเป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา หรืออาจเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นมาใหม่เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน ให้ความรู้สอดแทรกคติ แนวคิดที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ คิดสอนใจ และให้ความรู้ สร้างจินตนาการให้กับผู้อ่านและผู้ที่ได้ฟัง นิทานเป็นสื่อที่ดีที่สุดอย่างหนึ่งในการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ฟังได้ประพฤติปฏิบัติตามถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งในหลายอย่างของมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีความหมาย มีคุณค่า ซึ่งนิทานจะมีทั้งนิทานที่เล่าปากเปล่าและนิทานที่มีการเขียนการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรโดยใช้วิธีการเล่าเรื่อง หรือใช้อุปกรณ์ต่างๆประกอบในการเล่านิทานเพื่อความสนุกสนาน ให้คิดสอนใจ และ ง่ายต่อความเข้าใจในเนื้อหาของนิทานที่ต้องการสื่อออกมา ทั้งนี้ในการเล่าเรื่อง การเลือกนิทานหรือการใช้ภาษาควรคำนึงถึงวัยของผู้ฟัง

2.2 คุณค่าของนิทาน

สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542 : 59-62) กล่าวว่า การเล่านิทานเป็นวิธีการให้ความรู้วิธีการหนึ่งที่ทำให้เด็กสนใจในการเรียนรู้ สามารถจดจำ กล่าวแสดงออก และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา นอกจากนี้ยังช่วยตอบสนองความต้องการของเด็ก เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความสัมพันธ์ผลความต้องการเป็นที่ยอมรับ เนื้อหาของนิทานที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการดังกล่าว จะช่วยให้เด็กสมควรปรารถนาและมีความสุข กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ นิทานมีความสำคัญและประโยชน์ต่อเด็ก ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือในการสอนที่มีประสิทธิภาพในการชักจูงผู้เรียนให้คล้อยตามเป็นตัวกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวผู้เรียน เป็นตัวกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และการแสดงออก อันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้เรียน

2. เป็นเครื่องกระตุ้นและโน้มน้าวให้เด็กเปิดใจที่จะยอมรับพฤติกรรมด้านต่าง ๆ และตอบสนองความต้องการของธรรมชาติของเด็กด้วย

3. เป็นเครื่องหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็กนอกจากนี้แล้วนิทานมีประโยชน์และคุณค่าต่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก นิทานช่วยสร้างเสริมพัฒนาการของเด็กทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้เหมาะสมกับการพัฒนาการตามวัยและยังช่วยปรับปรุงแต่งบุคลิกภาพ แก้ไขพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามตัวของตัวละครในนิทานที่เด็กชื่นชอบ รวมทั้งยังเปิดโลกจินตนาการให้กว้างไกลและยังมีสัมพันธภาพอันดีแก่บุคคลรอบข้างและการแสดงออกอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก

ภารดี ศรีประยูร (2542 : 30) กล่าวว่า คุณค่านิทานต่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. ให้ความบันเทิงใจแก่เด็ก ๆ ทำให้ผ่อนคลายอารมณ์ ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินทำให้เด็กร่าเริงแจ่มใสสมวัย
2. นิทานใช้นำเข้าสู่บทเรียน
3. นิทานช่วยเปลี่ยนทัศนคติที่ไม่ดี หรือผิดบางประการของเด็กเกี่ยวกับความเชื่อความกลัวและสอนจริยธรรมแก่เด็ก
4. นิทานจะทำให้เด็ก ๆ หรือผู้ฟังใช้กระบวนการคิดพิจารณาแก้ปัญหาได้
5. ใช้นิทานเป็นเครื่องมือฝึกทักษะทางภาษาและกระบวนการคิด
6. ฝึกให้เด็กเป็นผู้รู้จักฟัง มีสมาธิ รู้จักสำรวมอิริยาบถของตน

7. ใช้นิทานส่งเสริมการอ่าน

8. ใช้นิทานเพื่อสร้างสัมพันธภาพอย่างใกล้ชิดกับเด็ก ซึ่งจะส่งผลไปถึงการปกครองเด็ก

อนงค์ วรพันธ์ (2546 : 21) กล่าวว่า การเล่านิทานมีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัยมากเพราะนิทานช่วยให้เด็ก ๆ เพลิดเพลิน สนุกสนาน ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ให้กับเด็ก ๆ อีกทั้ง นิทานยังมีเนื้อหาที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ทำให้เด็ก ๆ และผู้ฟัง เข้าใจในความดี และความงามยิ่งขึ้น

อิงอร รอดน้อย (2551 : 21) กล่าวว่า นิทานมีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมากนิทานช่วยสร้างเสริมพัฒนาการของเด็กทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย และยังช่วยปรุงแต่งบุคลิกภาพแก้ไขพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามแบบของตัวละครในนิทานที่เด็กชื่นชอบ รวมทั้งยังเปิดโลกจินตนาการให้กว้างไกลและมีสัมพันธ์อันดีกับบุคคลรอบข้างเป็นเครื่องกระตุ้นให้เด็กยอมรับพฤติกรรมต่าง ๆ และเป็นตัวแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก

ชนาธิป นุบผามาศ (2553 : 25) กล่าวว่า นิทานมีคุณค่าและประโยชน์คือเด็กจะได้พัฒนาการทางร่างกายทั้ง 4 ด้าน จากการฟังนิทาน ไม่ว่าจะเป็นพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคมและสติปัญญา นอกจากนี้ยังช่วยปรับปรุงบุคลิกภาพให้กับเด็ก ช่วยเปลี่ยนทัศนคติที่ไม่ดีให้กับเด็กปลูกฝังนิสัยรักการอ่านสร้างสมาธิ และสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างผู้เล่าและผู้ฟัง

พัชรี คุ่มชาติ (2553 : 20) กล่าวว่า นิทานเป็นคุณค่าต่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก นิทานช่วยสร้างเสริมพัฒนาการทางภาษา ความคิดและจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ฝึกให้เด็กมีความกล้าที่จะแสดงออก เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีสมาธิเป็นผู้รู้จักมีสัมพันธ์อันดีกับบุคคลรอบข้างเป็นตัวกระตุ้นให้เด็กมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคม มีพฤติกรรมและเป็นที่ยอมรับอันจะนำมาซึ่งความสุขในการดำเนินชีวิต

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าคุณค่าของนิทานที่มีต่อเด็กปฐมวัยที่สำคัญคือ ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญาและด้านร่างกายให้แก่เด็ก นอกจากนี้ยังช่วยปรับปรุงบุคลิกภาพให้กับเด็ก ช่วยเปลี่ยนทัศนคติที่ไม่ดีให้กับเด็กปลูกฝังนิสัยรักการอ่านสร้างสมาธิ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่าและผู้ฟังให้มีความใกล้ชิดสนิทสนมผูกพันกันมากยิ่งขึ้น นิทานยังช่วย

เพิ่มพูนความรู้ทางภาษา ปลูกฝังการรักการอ่าน ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการกว้างไกล ที่สำคัญที่สุด คือ ทำให้เด็กผ่อนคลายความเครียดและมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน

2.3 ประเภทของนิทาน

การแบ่งประเภทของนิทานมีวิธีการกำหนดที่แตกต่างกัน อาจแบ่งอย่างกว้าง ๆ ได้ดังนี้

เกริก ชู้นพันธ์ (2543 :20-22) กล่าวว่านอกจากการแบ่งนิทานตามรูปแบบและแบ่งตามยุคสมัยแล้ว นิทานยังสามารถจำแนกและแบ่งได้ตามเนื้อหาสาระที่เป็นเรื่องราวของนิทานได้ดังนี้

1. เทพนิทานหรือเทพนิยาย หรือเรื่องราวปรัมปรา เป็นนิทานหรือนิยายที่เกินเลยความเป็นจริงของมนุษย์เป็นส่วนใหญ่ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอภินิหาร ตัวเอกหรือตัวละคร เด่น ๆ จะมีอภินิหารหรือเวทย์มนต์ ฤทธิ์เดช ฉากหรือสถานที่ในเรื่องมักเป็นสถานที่พิเศษ เช่น สรวงสวรรค์หรือเมืองบาดาล มีเจ้าชาย เจ้าหญิง นางฟ้า เทวดา และยักษ์ เป็นต้น

2. นิทานประจำถิ่นหรือนิทานพื้นบ้าน มักเป็นนิทานที่ถูกเล่าขานตกทอดต่อเนื่องกันมา เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล แม่น้ำเรื่องราวของโบราณวัตถุที่มีเหตุแห่งที่มาของการสร้าง การเกิด ฯลฯ เป็นต้น

3. นิทานคติสอนใจ เป็นนิทานที่เลียบเคียงเชิงเปรียบเทียบกับชีวิตและความเป็นอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ ให้บังเกิดผลในการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ให้พิถีพิถันละเอียดรอบคอบและไม่ประมาท ช่วยเหลือและเมตตาต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

4. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่กล่าวอ้างถึงบุคคลที่มีความสามารถ อดทน กล้าหาญ นิทานวีรบุรุษมักเป็นเรื่องที่ถ่ายทอดเรื่องจริงของบุคคลที่สำคัญๆ ไว้ แต่มักสร้างฉากหรือสถานการณ์น่าตื่นเต้นหรือเกินความเป็นจริง เพื่อให้เรื่องราวสนุกสนาน และทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามว่าบุคคลผู้เป็นวีรบุรุษนั้นมีความสามารถและน่าสนใจจริง ๆ

5. นิทานอธิบายเหตุ เป็นนิทานที่เป็นเรื่องราวของเหตุที่มาของสิ่งหนึ่งสิ่งใดและอธิบายพร้อมตอบคำถามเรื่องราวนั้นๆด้วย เช่น เรื่องกระต่ายในดวงจันทร์ ทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม นกยูงกับนกกา ฯลฯ เป็นต้น

6. เทพปกรณัม เป็นนิทานเกี่ยวข้องกับความเชื่อ โดยเฉพาะเกี่ยวข้องกับตัวบุคคลที่มีอิทธิพลเหนือความเป็นจริงลึกลับ ได้แก่ พระอินทร์ พระพรหม ทศกัณฐ์ ฯลฯ เป็นต้น

7. นิทานที่มีสัตว์เป็นตัวเอก และเปรียบเทียบเรื่องราวกับชีวิตมนุษย์ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกันในสังคม สอนจริยธรรมแฝงแง่คิดและแนวทางแก้ไข เป็นบางครั้ง หรือบางครั้งสอนแบบทางอ้อมผู้อ่านหรือผู้ฟังจะต้องพิจารณาเอง มักเป็นเรื่องราวบันเทิงคดีที่สนุกสนาน

8. นิทานตลกขบขัน เป็นนิทานที่มีเรื่องราวเปรียบเทียบชีวิตความเป็นอยู่ แต่มีมุขที่ตลกขบขันสนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสุข เนื้อเรื่องจะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับไหวพริบ เรื่องราวที่แปลกๆ เรื่องเหลือเชื่อ เรื่องเกินเลยความเป็นจริง ฯลฯ เป็นต้น

วิไล มาศจรัส (2551 : 13-14) ได้นิทานแบ่งออกเป็นหลายประเภทโดยแบ่งจากเกณฑ์ต่างๆ เช่น อาศัยรูปแบบเป็นเกณฑ์ หรืออาศัยแบบเรื่อง และแบ่งตามเกณฑ์พื้นฐานของสังคมไทย เป็น 8 ประเภท คือ เทพนิยาย นิทานชีวิต นิทานวีระบุรุษ นิทานประจำถิ่น นิทานอธิบายสาเหตุ ตำนาน และ เทพปกรณัม เรื่องสัตว์ มุขตลก

จิระประภา บุญนิศย์ (2551 : 16-21) กล่าวว่า เราอาจแบ่งนิทานออกตามยุคสมัย ซึ่งแบ่งออกได้เป็นสองยุค คือ นิทานสมัยเก่าหรือที่เรียกว่า นิทานชาวบ้าน และ นิทานสมัยใหม่ ลักษณะที่แตกต่างกันระหว่างนิทานสมัยเก่า (นิทานชาวบ้าน) และ นิทานชาวบ้านดังนี้คือ

1. นิทานสมัยเก่าหรือที่เรียกว่า นิทานชาวบ้านเป็นเรื่องที่เล่าด้วยถ้อยคำธรรมดา เป็นร้อยแก้วไม่ใช่ร้อยกรอง ส่วนนิทานสมัยใหม่นั้นมีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง
2. นิทานชาวบ้านใช้วิธีเล่าด้วยปากสืบทอดกันมาเป็นเวลาช้านานต่อมาเมื่อการเขียนเจริญขึ้น ก็อาจเขียนขึ้นตามเค้าเดิมที่เคยเล่าด้วยปาก แต่นิทานสมัยใหม่นั้นอยู่ในยุคที่การเขียนเจริญแล้ว จึงได้มีการเขียนนิทานสำหรับเด็กโดยเฉพาะขึ้น และมีการจัดพิมพ์จำหน่าย

3. นิทานชาวบ้านไม่ปรากฏผู้เล่าดั้งเดิมว่าเป็นใคร อ้างแต่ว่าเป็นของเก่า ฟังมาจากบุคคลสำคัญยิ่งในอดีต ซึ่งผิดกับนิทานสมัยใหม่ที่ทราบชื่อผู้แต่ง

การแบ่งประเภทของนิทาน นิทานอาจแบ่งอย่างกว้างๆออกได้เป็น 5 ประเภทดังนี้คือ

1. นิทานปรัมปรา (Fairy Tale) นิทานประเภทนี้มีลักษณะที่เห็นได้ชัดคือ เป็นเรื่องค่อนข้างยาว เป็นเรื่องสมมุติว่าเกิดขึ้นในที่ไหนที่หนึ่ง แต่สถานที่เลื่อนลอยไม่กำหนดชัดเจนว่าที่ไหน เช่นเรื่องที่เกิดขึ้นว่า “ ในกาลครั้งหนึ่ง ” (ไม่ทราบว่าเมื่อใด) เนื้อเรื่องจะประกอบด้วยอิทธิฤทธิ์ ปาฏิหาริย์ ตลอดจนอำนาจต่างๆ อันพันวิสัยมนุษย์ นิทานแบบนี้มีอยู่ทั่วไปในโลกทั้งทางภาคตะวันออกและตะวันตก

2. นิทานท้องถิ่น (Legend) นิทานชนิดนี้มีขนาดสั้นกว่านิทานปรัมปรา มักเป็นเรื่องเหตุการณ์เดียวและเกี่ยวกับความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ใจกลาง หรือคตินิยม อันเป็นของพื้นบ้านเมืองนั้น เช่น นิทานประเภทอธิบาย นิทานที่เกี่ยวกับความเชื่อต่างๆ นิทานที่เกี่ยวกับสมบัติที่ฝังเอาไว้ นิทานวีรบุรุษ นิทานคติสอนใจ นิทานเกี่ยวกับนักบวช

3. นิทานเทพนิยาย (Myth) นิทานประเภทนี้หมายถึงนิทานที่มีเทวดา นางฟ้า เป็นตัวบุคคลในเรื่องเช่นเรื่องเมฆลารามสูตร ท้าวมหาสงครามต์

4. นิทานเรื่องสัตว์ (Animal Tale) นิทานประเภทเรื่องสัตว์เป็นที่นิยมแพร่หลายทั่วไป ตัวเอกของนิทานประเภทนี้จะเป็นสัตว์เสมอ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ นิทานเรื่อง

สัตว์ประเภทสอนคติธรรม (Fable) เช่น นิทานอีสป ซากดต่างๆ ที่พระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นสัตว์ นิทานเรื่องสัตว์ประเภทเล่าซ้ำหรือเล่าไม่รู้จบ (Cumulative Tale) เช่นเรื่อง ยายกะตา

5. นิทานตลกขบขัน (Jest) นิทานประเภทนี้มักเป็นเรื่องสั้นๆ จุดสำคัญของเรื่อง

อยู่ที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ต่างๆ อาจเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความโง่ กลโกง การแก้แค้นแก้ล่า การพนันขันต่อ การแสดงปฏิพานไหวพริบ ตลอดจนการเดินทาง และการผจญภัยที่ก่อเรื่องผิดปรกติในแง่ขบขันต่าง ๆ เช่น เรื่อง ลีสหยา ศรีธรรณูชัย ฯลฯ

ชนาธิป บุษบามาศ (2553 : 18) กล่าวว่า ประเภทของนิทานแบ่งออกได้หลายประเภทโดยใช้หลักเกณฑ์การแบ่งที่ต่างกันไปตามรูปแบบและเนื้อหาของนิทาน

ศุภกันยา อินทร์นุรักษ์ (2553 : 37) กล่าวว่า การจัดแบ่งประเภทของนิทานที่แตกต่างกันด้วยเป็นเพราะการศึกษาและสำรวจนิทานด้วยจุดมุ่งหมายและเกณฑ์ที่ต่างกัน อย่างไรก็ตามการ การศึกษาและการสำรวจนิทานนี้ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับนิทานมากมาย และการจัดแบ่งประเภทของนิทานก็ทำให้ผู้เล่าหรือนักเล่านิทาน ได้รับความสะดวกในการเลือกนิทานมาใช้ และสามารถดัดแปลง แต่งเติมนิทานที่เล่าให้สมบูรณ์ และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการนำเสนอแก่ผู้ฟัง ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากประเภทของนิทานข้างต้นสรุปได้ว่า ประเภทของนิทานแบ่งออกได้หลายประเภทด้วยเป็นเพราะการศึกษาและสำรวจนิทานด้วยจุดมุ่งหมายและเกณฑ์ที่ต่างกัน อย่างไรก็ตามการ การศึกษาและการสำรวจนิทานนี้ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับนิทานมากมาย และการจัดแบ่งประเภทของนิทานดังนี้ คือ เทพนิยาย นิทานชีวิต นิทานวีระบุรุษ นิทานประจำถิ่น นิทานอธิบายสาเหตุ ตำนาน และเทพปกรณัม เรื่องสัตว์ มุขตลก ซึ่งการจัดแบ่งประเภทของนิทานที่แตกต่างกันไปตามรูปแบบและเนื้อหาของนิทาน

2.4 เทคนิคการเล่านิทาน

นิทานเป็นสื่อที่สำคัญสำหรับการศึกษาปฐมวัยเพราะการเล่านิทานเป็นวิธีการให้

ความรู้วิธีหนึ่งที่เด็กให้ความสนใจ อายากรู้อยากทำตาม และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่ฟังปรารถนา นิทานสามารถทำให้เด็กคล้อยตามเนื้อหาของนิทานที่ครูเล่า การได้มีปฏิสัมพันธ์ทางภาษาจากการได้ฟัง ได้ตอบโต้ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ช่วยให้เด็กพัฒนาภาษาได้เป็นอย่างดี นอกจากอายุ และเพศแล้ว โอกาสและสิ่งแวดล้อมยังเป็นส่วนร่วมด้วยริทและไลเบิร์ต (Rich and Liebert, 1991 : 298 อ้างถึงใน กุลยา ดันติผลาชีวะ 2551 : 219 - 221) เด็กชอบฟังนิทานมากเพราะไม่เพียงแต่จะได้ฟังเรื่องราวสร้างจินตนาการด้วยความสุข สนุก ตื่นเต้น และยังได้อยู่ใกล้ชิดกับผู้ใหญ่ที่เล่านิทานด้วย ในการเล่านิทานอยู่ที่ผู้เล่าต้องกำหนดจุดประสงค์ของการเล่าให้ชัดเจนว่าต้องการให้เด็กเรียนรู้เรื่องใด จากนั้นจึงเลือกนิทานเล่า ซึ่งวิธีการและเทคนิคเล่านิทานมีหลายวิธีดังต่อไปนี้

1) การเล่านิทานปากเปล่า เป็นการเล่านิทาน ที่อาศัยเพียงคำพูด และน้ำเสียงของผู้เล่า ไม่มีการใช้สื่อประกอบการเล่า นอกจากน้ำเสียงและจังหวะที่สูงต่ำเร้าใจ ผู้ฟังตามเนื้อเรื่องที่นำเสนอการเล่านิทานวิธีนี้ต้องใช้ศิลปะการพูดและการเล่าที่จูงใจมาก ส่วนใหญ่มักใช้เป็นการเล่านิทานก่อนนอน เด็กจะฟังแต่น้ำเสียงและเรื่องราวซึ่งเป็น

ลักษณะของการฟังแบบรับที่มุ่งใจให้หลับเป็นหลัก การเล่าตามรูปแบบนี้อาจใช้กับการเล่าที่ต้องการจูงใจให้เด็กทำกิจกรรมบางอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างมีสมาธิก็ได้เช่นการเล่านิทาน ขณะที่ให้เด็กฝึกคิดเลข หรือทำสิ่งที่เด็กเบื่อหน่ายเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลินเล่นไป ทำไป เป็นต้น การเล่านิทานปากเปล่าอาจให้เด็กเล่าเอง ผู้ใหญ่เล่าบ้าง หรือช่วยกันเล่า การเล่านิทานปากเปล่าไม่ควรเล่าเกิน 15 นาที เด็กจะไม่สนุกนักถ้าต้องนั่งฟังนาน ๆ นอนฟังจะดีกว่า เพราะถ้าเบื่อสามารถหลับได้เลย

2) การเล่านิทานประกอบท่าทาง การเล่านิทาน แบบนี้เป็นการเล่าที่มีชีวิตชีวา มากกว่าการเล่าปากเปล่า เพราะเด็กสามารถติดตามเรื่องที่เล่าได้และจินตนาการเป็นรูปธรรมมากขึ้นตามท่าทางของผู้เล่า และสนุกมากขึ้นเพราะเห็นภาพพจน์ของเรื่องที่เล่า ท่าทางที่ใช้ประกอบการเล่านิทานอาจเป็นท่าทางของผู้เล่า ท่าทางแสดงร่วมของเด็กได้แก่ การทำหน้าตา การแสดงท่าทางกายหรือการเล่นนิ้วมือประกอบการเล่า สอดคล้องกับ (กุลวรา ชูวงศ์ไพโรจน์ 2550 : 91- 92) ที่กล่าวถึงการเล่านิทานด้วยมือว่า การเล่านิทานด้วยมือเป็นวิธีการเล่านิทานแบบหนึ่งที่เหมาะสมสำหรับเด็กเล็ก ๆ เพราะเด็ก ๆ จะได้รับทั้งความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้ข้อคิด มีจริยธรรมคุณธรรม ได้พัฒนากล้ามเนื้อมือ ประสาทตาและมือสัมพันธ์กัน ทำให้กล้ามเนื้อมือและแขนแข็งแรง

3) การเล่านิทานประกอบภาพ ภาพที่ใช้ประกอบการเล่านิทานมีหลายชนิด มีทั้งภาพถ่าย ภาพโปสเตอร์ ภาพจากหนังสือ ภาพวาด ภาพสไลด์ ภาพเคลื่อนไหว หรือภาพยนตร์ การมีภาพสวย ๆ มาประกอบการเล่านิทานจะจูงใจเด็กและสร้างสรรค์จินตนาการอันบรรเจิดให้กับเด็กมาก โดยเฉพาะภาพการ์ตูนที่เคลื่อนไหวแต่ละลำดับภาพจะจูงใจ ทำให้เด็กติดตามเรื่องราวด้วยความอยากรู้ เด็กจะสนุกมากขึ้นถ้าในขณะที่ฟังเรื่องและดูภาพนั้นผู้เล่ากระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นและร่วมสร้างจินตนาการให้กับนิทานที่เล่า

4). การเล่านิทานประกอบเสียง ได้แก่ เสียงเพลง เสียงดนตรี แลบบันท์ก็เสียงต่างๆสามารถนำมาประกอบการเล่านิทานได้ จุดประสงค์เพื่อสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นเร้าให้เกิดความตื่นเต้น อยากรู้อยากติดตาม การนำเสียงมาประกอบการเล่านิทานจะมีลักษณะเช่นเดียวกับละครวิทยุที่ใช้เสียงประกอบเพื่อให้เกิดการฟังที่มีจินตนาการและอรรถรส นอกจากเสียงเพลง เสียงดนตรีในการเล่านิทาน เราอาจใช้เสียงเด็กมาประกอบการเล่าได้ ตัวอย่างเช่น เมื่อเล่าถึงรถไฟวิ่ง ผู้เล่าอาจชักชวนให้เด็กที่ฟังร่วมทำเสียงรถไฟวิ่ง ฉีกฉีก ปู๊น ๆ ประกอบการเล่า ซึ่งจะช่วยให้บรรยากาศการฟังนิทานสนุกไปด้วยอีกแบบหนึ่ง

5). การเล่านิทานประกอบอุปกรณ์ หรือสิ่งประดิษฐ์ที่มีอยู่ หรือผู้เล่าจัดทำขึ้น เช่น หน้ากาก ตัวแสดงในนิทาน หุ่นมือ หุ่นชัก หุ่นเชิด ตุ๊กตา เป็นต้น ล้วนแล้วแต่เป็นสื่อประกอบการเล่านิทานที่สำคัญ อุปกรณ์สามารถทำให้เด็กสนุกและตื่นตาไปกับนิทานที่เล่าได้เป็นอย่างดี สร้างความสนใจในการฟังนิทานให้แก่เด็กมากกว่ารูปแบบอื่นๆ

6). การเล่านิทานประกอบการวาดภาพ บางครั้งนิทานไม่จำเป็นต้องอาศัยภาพนี้ การนิทานประกอบการวาดภาพผู้เล่าต้องสามารถวาดภาพได้ ซึ่งไม่จำเป็นต้องสวย แต่ต้องสื่อได้เข้าใจ มีจินตนาการ เป็นการเล่าไปวาดไป สนทนาไป เด็กจะสนุกมาก และจินตนาการตามมือของผู้เล่าเช่น นกตัวหนึ่งผู้เล่าวาดภาพนกเกาะอยู่บนต้นไม้ ผู้เล่าวาดภาพต้นไม้ ขณะวาดก็สนทนากับเด็กว่าจะวาดต้นอะไร ทำไมต้องวาดต้นไม้ นั้น เพราะอะไร ข้อมูลสนทนาที่ให้นี้คือองค์ความรู้ที่เด็กจะได้รับไปพร้อมกันด้วย

7). การเล่านิทานไม่จบเรื่อง เป็นการเล่าที่เจตนาให้เด็กคิดแล้วผูกเรื่องต่อโยงมาเล่าต่อจากครู ซึ่งนอกจากจะพัฒนาภาษายังพัฒนาความคิดให้กับเด็กเช่นกันกับการเล่าเรื่องราว อาจเล่าต่อจากครู ครูเล่าต่อจากเด็กหรือเพื่อนๆ เล่าต่อนอกเหนือจากการใช้เทคนิคการเล่านิทานที่กล่าวไปแล้วนั้นยังมีเทคนิคการเล่านิทานที่น่าสนใจคือ (เกริก ยूनพันธ์ 2543 : 97 – 111)

- 1). เล่าประกอบเชือก เป็นการเล่าที่ผู้เล่าต้องสร้างสรรค์เชือกให้มีความสัมพันธ์กับการเล่าอย่างต่อเนื่อง
- 2). เล่าประกอบการฉีกกระดาษ เป็นการเล่าเรื่องประกอบการฉีกกระดาษให้สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ควรจะมีการฝึกซ้อมการเล่า และใช้ไหวพริบในการเล่าให้เหตุการณ์ต่อเนื่องขณะที่ฉีกกระดาษหรือสร้างสรรค์สื่อ
- 3). เล่าประกอบการพับผ้าเช็ดหน้า ใช้เทคนิคการเล่าคล้ายกับการพับกระดาษซึ่งผู้ทำการเล่านิทาน ควรศึกษาวิธีการพับผ้าเช็ดหน้าให้ชำนาญก่อนการเล่า

กรมอนามัย (2553 : 31-32) ได้กล่าวถึงเทคนิควิธีการเล่านิทานหรือเรื่องราวเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจติดตามฟังเนื้อเรื่องจนจบ จำเป็นต้องทำให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะเล่าด้วยในการเล่าเรื่องนิทานที่นิยมใช้มี 2 วิธีดังนี้

1). การเล่าเรื่องโดยไม่มีอุปกรณ์ เป็นการเล่านิทานด้วยการบอกเล่าด้วยน้ำเสียง และลีลาของผู้เล่า มีรายละเอียดดังนี้

การขึ้นต้นเรื่องที่จะเล่า ควรดึงดูดความสนใจเด็ก โดยค่อยๆ เริ่มเล่าด้วยเสียงชัดเจนลีลาการเล่าช้าๆ และเริ่มเร็วขึ้นจนเป็นการเล่าด้วยจังหวะปกติ

เสียงที่ใช้ควรดัง และประโยคที่เล่าควรแบ่งเป็นประโยคสั้นๆ ได้ใจความ การเล่าดำเนินไปอย่างราบรื่น ไม่ควรเว้นจังหวะการเล่าให้นาน จะทำให้เด็กเบื่อ อีกทั้งไม่ควรมีคำถามหรือคำพูดอื่น ๆ ที่เป็นการขัดจังหวะทำให้เด็กหมดสนุก

การใช้น้ำเสียง สีหน้า ท่าทางควรแสดงให้สอดคล้องกับลักษณะของตัวละคร ไม่ควรพูดเนือยๆ เรื่อยๆ เพราะทำให้ขาดความตื่นเต้น

นั่งเก้าอี้ให้เหมาะกับสายตาเด็ก

ใช้เวลาในการเล่าไม่ควรเกิน 15 นาที

ให้โอกาสเด็กได้คิดและวิจารณ์เรื่องที่เล่า

2) การเล่าเรื่องโดยมีอุปกรณ์ช่วย อุปกรณ์ที่ใช้ช่วยในการเล่าเรื่องมีหลายประเภท ได้แก่

สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก ซึ่งสามารถนำมาเล่าเรื่องราวประสบการณ์ให้แก่เด็ก อุปกรณ์ที่เป็นสิ่งแวดล้อมได้แก่ สัตว์ พืช บุคคลสำคัญ สถานที่สำคัญ ข้าวและเหตุการณ์ ตลอดจนสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ

วัสดุเหลือใช้เช่น ภาพจากหนังสือนิยายสาร กิ่งไม้ ใบไม้

ภาพ เช่น ภาพแผ่นเดียวหรือทำเป็นแผ่นภาพพลิกหลายๆแผ่น ขนาดใหญ่พอสมควรและมีเนื้อเรื่องเขียนไว้ด้านหลัง

หุ่นจำลอง ทำเป็นละครหุ่นมือ หุ่นเชิด หุ่นชัก

สไลด์ประกอบการเล่าเรื่อง

หน้าฉากทำเป็นรูปตัวละคร

เทปนิทานหรือเรื่องราว

นิ้วมือประกอบการเล่าเรื่อง

จากเทคนิคการเล่านิทานข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีการและเทคนิคการเล่านิทานที่ดีและหลากหลาย ทำให้การเล่านิทานน่าสนใจ มีชีวิตชีวมมากขึ้น ซึ่งผู้เล่าจะประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพในการเล่านิทานได้นั้นต้องมีการเตรียมตัวที่คืบนั้น ผู้เล่านิทานต้องพัฒนาตนเองทั้งทางด้านบุคลิกภาพ ความสามารถ ความชำนาญในการจัดการ และความชำนาญพิเศษอื่นๆ เช่น ความสามารถในการแก้ปัญหา การคิด การปฏิบัติ ตลอดจนฝึกฝนศิลปะและทักษะให้กลมกลืนกันไป ตลอดจนผู้เล่าต้องเป็นตัวอย่างที่เหมาะสมให้กับผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังใช้เป็นตัวอย่างในการประพฤติปฏิบัติได้อีกด้วย นอกจากนี้ การเลือกนิทานสำหรับเด็กต้องคำนึงถึงประสบการณ์และวัยของเด็กด้วย เนื้อเรื่องที่ผู้เล่าควรเป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย ไม่ควรมีตัวละครสำคัญมากและนิทานควรจบลงอย่างมีความสุข

2.5 การเลือกหนังสือนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

หลักการเลือกหนังสือนิทานให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยมีผู้ให้ข้อคิดไว้หลายท่านดังนี้

อารมณ สุวรรณपाल (2532 : 472 - 474) ให้แนวคิดในการเลือกนิทานที่เหมาะสมกับเด็กต้องพิจารณาสิ่งสำคัญหลายประการ คือ

1. เป็นเรื่องง่าย ๆ ดำเนินเรื่องดีมีจุดเด่นของเรื่องจุดเดียว
2. มีบทสนทนาบ้าง
3. ใช้คำซ้ำ ๆ คำคล้องจองและประโยคสั้น ๆ ที่จำง่าย
4. ภาษาที่ใช้ควรเป็นภาษาที่ดึงดูดความสนใจเด็ก
5. เหตุการณ์ของเรื่องควรเป็นเหตุการณ์ใกล้ตัวเด็ก
6. จุดเด่นควรง่าย
7. ตัวละครควรมีตัวเดียวถ้ามีหลายตัวอาจทำเด็กงง
8. ถ้าเป็นเรื่องศาสนา วัฒนธรรมและเชื้อชาติ ควรเป็นเรื่องที่ใช้ภาพพจน์ถูกต้องและเหมาะสม

ละออ ชูติกร (2551 : 59 - 60) กล่าวว่าควรเป็นเรื่องง่าย ๆ มีโครงเรื่องและการดำเนินเรื่องดี เด็กสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ พอสมควร ทำให้เกิดความประหลาดใจเพื่อเด็กจะได้อยากรู้อะไรจะเกิดขึ้นต่อไปควรมีบทสนทนาบ้าง มีการใช้คำซ้ำ ๆ คำคล้องจอง คำที่น่าสนใจที่เด็กจำได้ง่ายและรวดเร็ว มีการกลั่นกรองภาษาที่ใช้เป็นอย่างดี และมีชีวิตชีวา เหตุการณ์ในเรื่องต้องเป็นเหตุการณ์ที่เด็กคุ้นเคย เหตุการณ์ใหม่ ๆ ก็อาจ

นำเข้ามาได้ แต่ต้องมีเหตุการณ์ที่เด็กคุ้นเคยมากพอที่จะช่วยให้เด็กเข้าใจเหตุการณ์ใหม่ ๆ นั้นได้ (เด็กที่ไม่ค่อยจะได้รับความสนใจจากที่บ้าน มักจะมีประสบการณ์น้อยหรือแตกต่างไปจากคนอื่น ดังนั้นการเลือกนิทานการเลือกนิทานสำหรับเด็กต้องคำนึงถึงประสบการณ์ของเด็กด้วย) เนื้อเรื่องเป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย และจบลงอย่างน่าพอใจ ไม่ควรมีตัวละครสำคัญมาก เพราะจะทำให้เด็กสับสนได้ ความยาว ของเนื้อเรื่องต้องเหมาะสมกับวัยของเด็ก เด็กในระดับอนุบาลปีที่หนึ่งควรใช้เวลาประมาณ 7 - 10 นาที เด็กระดับอนุบาลปีที่สองควรใช้เวลาประมาณ 10 - 15 นาที

เรื่องและนิทานที่ไม่เหมาะที่จะนำมาเล่าให้เด็กฟัง หรือเป็นนิทานที่เด็กอ่านเอง ได้แก่ นิทาน ต่อไปนี้ (เกริก ยუნพันธ์ 2539 : 66) ได้แก่

1. เป็นนิทานที่มีคำสั่งสอนมากเกินไป
2. เป็นนิทานที่มีคำและประโยคไม่เหมาะสมกับเด็ก
3. เป็นนิทานที่มีเรื่องยืดเยื้อและรายละเอียดมากมาย
4. เป็นนิทานที่มีเรื่องราวทารุณโหดร้าย ซึ่งอาจเป็นตัวอย่างที่ผิด ๆ
5. เป็นนิทานที่ส่งเสริมค่านิยมผิด ๆ
6. เป็นนิทานที่ผิดต่อศีลธรรมของคนที่อยู่ร่วมกันในสังคม
7. เป็นนิทานที่ไม่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

สันหพัฒน์ อรุณธาริ (2542 : 23) เรื่องและนิทานต่อไปนี้ไม่ควรนำมาเล่าให้เด็กฟัง

1. เป็นเรื่องราวที่หวาดเสียว
2. เรื่องเกี่ยวกับการรักใคร่
3. เรื่องเกี่ยวกับการพลัดพรากจากพ่อแม่
4. เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความโหดร้ายทารุณ
5. เรื่องที่ผู้เล่าไม่ถนัดที่จะเล่าจะทำให้เด็กมีเจตคติที่ไม่ดีได้
6. เรื่องที่สอดแทรกศีลธรรมมากเกินไปจนเด็กเบื่อ

จากความหมายข้างต้นพอสรุปได้ว่าการเลือกนิทานที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยนั้น มุ่งเน้นไปที่เรื่องนิทานจะต้องเป็นเรื่องราวที่ง่าย ๆ แต่มีความสมบูรณ์ เป็นเรื่องใกล้ตัวเด็ก ตัวละครไม่มากนักแต่มีลักษณะเด่นที่เด็กเห็นและจำได้ง่าย การเลือกหนังสือนิทานต้องเลือกให้เหมาะสมกับวัยเด็ก เลือกเรื่องที่สอดคล้องกับความสนใจและพัฒนาการตามวัยของเด็กเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ส่วนนิทานที่ไม่เหมาะสมกับเด็ก คือเรื่องหวาดเสียวเรื่องเกี่ยวกับความโหดร้ายทารุณ และเรื่องของการพลัดพราก

2.6 กระบวนการสร้างนิทานโดยเด็ก

กระบวนการสร้างนิทานโดยเด็ก เป็นกิจกรรมที่เด็กได้แต่งนิทานเองโดยนำตัวละครจากหนังสือนิทานที่ตนเองประทับใจโดยครูเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเล่าหนังสือนิทานให้เด็กฟังและกระตุ้นเด็กให้เกิดกระบวนการในการสร้างนิทานด้วยตนเอง กระบวนการสร้างนิทานโดยเด็ก มีขั้นตอน 4 ระยะ ดังนี้ (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ คุณครูณารีย์ นันทสมบัติ โรงเรียนวรรณสว่างจิต กรุงเทพมหานคร : 2551)

ระยะที่ 1 กิจกรรมการสร้างความคุ้นเคยกับนิทาน

1.1) สร้างความคุ้นเคยกับหนังสือนิทาน โดยนำหนังสือนิทาน อีสปคำกลอนที่หลากหลายจำนวน 5 เล่ม มาให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัส ทั้งห้า สัมผัส หยิบจับ ดูภาพนิทาน และอ่านเรื่องจากภาพนิทาน

1.2) เด็กนำหนังสือนิทานที่สนใจมาให้ครูอ่านให้ฟัง ครูชักชวนเด็กอ่านส่วนประกอบสำคัญของหนังสือนิทาน คือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาดภาพ ชื่อสำนักพิมพ์ ให้ถูกต้อง

1.3) ครูถามคำถามและชักชวนให้เด็กตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของนิทานที่เด็กให้ครูอ่านให้ฟัง

ระยะที่ 2 กิจกรรมการเลือกหนังสือนิทานและการสร้างนิทาน 4 ช่อง

2.1) ครูนำนิทานที่เด็กส่วนใหญ่สนใจมาอ่านให้เด็กฟังอีกครั้ง โดยชี้ตัวหนังสือไปด้วยจนจบเรื่องครูอธิบายรวมทั้งพาเด็กอ่านส่วนประกอบสำคัญของหนังสือนิทาน คือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาดภาพ ชื่อสำนักพิมพ์

2.2) ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องราวของนิทานแล้วขอให้เด็กเลือกตัวละครที่เด็กชอบ

2.3) ครูชักชวนให้เด็กแต่งเรื่องจากตัวละครที่เด็กเลือกพร้อมทั้งชวนเด็กสร้างนิทาน 4 ช่อง

2.3.1) ครูนำกระดาษวาดเขียนแจกให้เด็กคนละแผ่นโดยครูแนะนำวิธีในการแบ่งกระดาษให้เป็น 4 ช่อง

2.3.2) ครูชักชวนเด็กสร้างนิทานโดยให้เด็กทุกคนแต่งประโยคคนละ 4 ประโยคครูจดบันทึกประโยคที่เด็กพูดลงในกระดาษ 4 ช่อง

2.3.3) ครูทบทวนเนื้อเรื่อง นิทานที่เขียนบันทึกลงใน 4 ช่องของเด็ก ๆ ทุกคนโดยอ่านให้เด็กฟังซ้ำอีกครั้ง

2.3.4) ครูให้เด็กสร้างนิทาน 4 ช่องด้วยตนเองโดยวาดภาพประกอบลงในกระดาษ 4 ช่อง ตามจินตนาการ

2.3.5) เมื่อวาดภาพประกอบเสร็จให้เด็กตกแต่งผลงานและระบายสีให้สวยงาม

2.3.6) เด็กเล่านิทานจากภาพที่ตนวาดลงในกระดาษ 4 ช่องให้เพื่อนและครูฟัง

2.3.7) นำผลงานนิทาน 4 ช่องของเด็กคิดป้ายนิเทศตกแต่งให้สวยงามเพื่อความภาคภูมิใจของเด็ก

ระยะที่ 3 กิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็ก

3.1) ครูเล่านิทานที่เด็กเลือกให้เด็กฟังอีกครั้งหนึ่งพร้อมทั้งสนทนากับเด็ก

เกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน

3.2) ครูชักชวนเด็กร่วมกันสร้างนิทานโดยเด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการแต่งประโยคคนละ 1 ประโยคต่อกันเป็นนิทานเรื่องเดียวกันจนจบเรื่อง

3.3) ครูชักชวนให้เด็กเล่านิทานที่ตนเองสร้างขึ้นทีละคนจนครบทุกคน

3.4) ครูจดบันทึกขณะเด็กเล่านิทาน

3.5) ครูนำนิทานที่สร้างขึ้นโดยเด็กทั้งเรื่องมาอ่านให้เด็กฟังพร้อมกันอีกครั้งหนึ่ง

3.6) ครูแจกกระดาษให้เด็กสร้างนิทานคนละ 1 แผ่น

3.7) ครูเตรียมอุปกรณ์ สีน้ำ สีเทียน สีไม้ เพื่อให้เด็กนำไปตกแต่งรูปภาพให้สวยงาม

3.8) เมื่อเด็กวาดภาพประกอบการสร้างนิทานเสร็จแล้วครูชักชวนเด็กนำผลงานการสร้าง นิทานมารวมเป็นนิทานเรื่องเดียวกันและช่วยกันเล่านิทาน

3.9) ครูสนทนาเกี่ยวกับนิทานที่เด็กแต่งซึ่งเป็นเรื่องเดียวกันทั้งห้อง

3.10) ครูให้เด็กนำผลงานของแต่ละคนมารวมเล่มให้เป็นนิทานเล่มเดียวกัน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- ครูนำผลงานการสร้างนิทานของเด็กมารวมเล่ม
- เด็กช่วยกันทำปกนิทาน
- ให้เด็ก ๆ ร่วมกันตกแต่งปก โดยมีข้อความดังนี้ ชื่อเรื่อง ภาพ ชื่อผู้แต่ง ชื่อสมาชิกที่สร้างหนังสือนิทาน

ระยะที่ 4 กิจกรรมนิทานของหนู

4.1) ครูออกหนังสือเชิญผู้ปกครองชมนิทรรศการกิจกรรมการสร้างนิทาน

โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

4.2) เด็กร่วมกันซ้อมการแสดงละครเรื่องตามที่ได้ร่วมกันแต่งนิทานของห้องร่วมกัน

4.3) ครูและเด็กร่วมกันจัดเตรียมห้องเรียนให้เอื้อต่อการแสดงนิทรรศการ ดังนี้

- ครูนำผลงานของเด็กมาจัดแสดงไว้ภายในห้องเป็นจุด ๆ อย่างสวยงาม
- ครูชักชวนเด็ก ๆ ร่วมกันเก็บอุปกรณ์การเรียนให้อยู่ตามมุมต่าง ๆ ให้เรียบร้อย
- ครูและเด็กช่วยกันตกแต่งห้องเรียนให้สวยงามเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศให้สดใส รื่นเริง โดยเด็ก ๆ และครูช่วยกันติดสายรุ้งและติดคำเชิญชมงาน นิทรรศการกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

4.3.1) เด็กและครูร่วมกันเตรียมอุปกรณ์ในการแสดงละครดังนี้

- เตรียมหน้าฉากเพื่อเป็นสื่อในการแสดงละคร
- ครูเตรียมชุดสำหรับเด็กใส่แสดงละคร
- ประดิษฐ์ต้นไม้ ดอกไม้ไว้เป็นฉาก

4.3.2) ครูเตรียมเด็กต้อนรับผู้ปกครองและให้ผู้ปกครองเซ็นชื่อเข้าร่วมกิจกรรม

4.3.3) ผู้อำนวยการและผู้ปกครองชมการแสดงละครนิทานที่เด็กสร้างขึ้นใช้เวลาประมาณ 15 - 20 นาที เมื่อเด็กแสดงละครนิทานที่เด็กสร้างขึ้นจบครูเตรียมตัวแทนผู้ปกครองกล่าวคำชมเชย

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า กระบวนการสร้างนิทานโดยเด็ก เป็นกิจกรรมที่เด็กได้แต่งนิทานเองโดยนำตัวละครจากหนังสือนิทานที่ตนเองประทับใจนำมาแต่งนิทาน ซึ่งกระบวนการสร้างนิทานโดยเด็กแบ่งเป็น 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 กิจกรรมการสร้างความคุ้นเคยกับนิทานโดยใช้หนังสือนิทานผ่านการอ่านนิทานให้ฟังบอกส่วนประกอบของหนังสือนิทาน เช่น ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาดภาพ ชื่อสำนักพิมพ์

ระยะที่ 2 กิจกรรมการเลือกหนังสือนิทานและการสร้างนิทาน 4 ช่อง เป็นระยะให้เด็กแต่ละคนนำตัวละครที่เลือกไว้ในนิทานมาแต่งนิทานปากเปล่าโดยมีครูทำหน้าที่จดบันทึกเรื่องราวที่เด็กเล่า

ระยะที่ 3 กิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็ก เป็นระยะที่สร้างนิทานด้วยตนเองโดยแต่งนิทานและการวาดภาพเรื่องราวนิทานในช่วงกิจกรรมเสรี

ระยะที่ 4 กิจกรรมนิทานของหนู เป็นการนำผลงานของตนเองมานำเสนอโดยเล่าให้เพื่อนและครูฟัง

2.7 การสร้างนิทาน

เอกสารที่เกี่ยวกับกิจกรรมการสร้างหนังสือสำหรับปฐมวัย ที่ผู้วิจัยค้นคว้ามาเป็นแนวทางในการศึกษา มีดังต่อไปนี้

2.7.1 ความหมายของการสร้างหนังสือ

กรณีการณ์ พวงเกษม (2533 : 31) ได้ให้ความหมายการสร้างนิทานไว้ว่าเป็นหนังสือที่แสดงออกซึ่งสุนทรียภาพและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กและในการขีดเขียนเด็กได้แสดงออกโดยการวาดและเป็นการระบายอารมณ์ของเด็ก

เบญจา แสงมะลิ (2537 : 344-345) ได้ให้ความหมายของการสร้างนิทาน คือ

1. เป็นหนังสือที่เด็กจัดทำขึ้นเองตามความคิดและจินตนาการของเด็ก
2. เป็นหนังสือที่เป็นรูปเล่มตามความคิดของเด็ก เด็กอาจจัดทำเป็นรูปอะไรก็ได้ขนาดและความหมายเป็นไปตามความคิดของเด็ก
3. เป็นหนังสือที่มีภาพ สี ตัวละครที่เด็กคิดขึ้นเองและมีความหมายสวยงามตามความเห็นของเด็ก
4. เป็นหนังสือที่มีคำบรรยายหรือไม่มีก็ได้และคำบรรยายนั้นเป็นคำบรรยายที่เด็กบอกให้ครูเขียนประกอบภาพเป็นหนังสือที่มีลักษณะเอกลักษณ์ที่ไม่ซ้ำแบบใคร

อภิวรรณ วีระสมิทธิ์ (2550 : 12) ได้ให้ความหมายของการสร้างหนังสือ นิทาน หมายถึง หนังสือที่สมาชิกในกลุ่มช่วยกันสร้างขึ้นโดยมีเนื้อเรื่องที่เหมาะสมกับวัย ผู้เรียนและผู้อ่าน ใช้ภาษาง่าย สื่อความชัดเจนมีภาพประกอบสวยงามสอดคล้องกับเนื้อเรื่องสะท้อนให้เห็นความคิดอยากเสรีและสร้างสรรค์ เป็นความคิดใหม่ ริเริ่มแปลกไม่ลอกเลียนผลงานของผู้อื่นและคิดอย่างละเอียดละออ

สวาท เกษแดงสกุลวุฒิ (2551 : 6) ได้ให้ความหมายการสร้างนิทาน ไว้ว่าการสร้างหนังสือ หมายถึงหนังสือที่สมาชิกในกลุ่มสร้างขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ หนังสือมีรูปเล่ม เนื้อเรื่อง ภาพ สี ตัวละครที่เด็กจัดทำขึ้น มีความสวยงามตามความคิดของเด็ก และเป็นหนังสือที่มีการบรรยายหรือไม่มีคำบรรยายก็ได้ และคำบรรยายนั้นเป็นคำบรรยายที่เด็กบอกครูเขียนประกอบภาพ

จากความหมายของการสร้างนิทานที่กล่าวมาข้างต้นนั้น สรุปได้ว่าการสร้างนิทาน หมายถึง หนังสือที่เด็กจัดทำขึ้นตามความคิดและจินตนาการของเด็ก ในรูปเล่มหนังสือประกอบด้วย เนื้อเรื่อง ภาพ สี ตัวละครที่เด็กจัดทำขึ้น มีความสวยงามตามความคิดของเด็ก และเป็นหนังสือที่มีการบรรยายหรือไม่มีคำบรรยายก็ได้ ส่วนคำบรรยายเป็นคำบรรยายที่เด็กบอกให้ครูเขียนประกอบภาพ

2.7.2 หลักการสร้างหนังสือนิทาน

เบญจา แสงมะลิ (2537 : 337) กล่าวว่า การทำหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย นั้น เป็นเรื่องค่อนข้างยาก เนื่องจากเด็กอยู่ในช่วงวัยกำลังเจริญเติบโต ร่างกายเจริญยังไม่เต็มที่ สายตายังมองไม่เห็นละเอียดเท่ากับผู้ใหญ่ ภาษาที่พูดยังมีไม่มาก ประสบการณ์ที่พบเห็นยังมีน้อย เด็กจะสนใจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว สิ่งใดที่อยู่เฉพาะหน้า ถ้าเด็กพอใจจะ

สนใจกับสิ่งนั้น ความต้องการของเด็กก็ไม่เหมือนผู้ใหญ่ เด็กต้องการสิ่งที่เห็นง่ายและชัดเจน ดังนั้น ในการสร้างหนังสือของเด็กต้องคำนึงถึงหลักการต่อไปนี้

1. จุดประสงค์ ต้องการให้เด็กได้อะไรจากหนังสือที่เด็กทำ ควรสอดคล้องสิ่งที่ฟังจะให้เด็กได้กระทำและกำหนดจุดประสงค์ให้ชัดเจน
2. อายุของเด็ก อายุของเด็กมีส่วนสำคัญเกี่ยวพันมากกับในการจัดทำหนังสือเด็กกำลังเจริญเติบโตก็จริงแต่สายตาและกล้ามเนื้อของเด็กยังไม่เจริญพอ จึงไม่ควรเร่งรีบเกี่ยวกับการเขียน
3. ความต้องการของเด็ก เด็กปฐมวัยนั้นชอบมีความเพ้อฝัน เด็กพอใจที่จะเล่าเรื่องตามความคิดของตนเอง และเด็กชอบเรื่องราวที่เกี่ยวกับสัตว์
4. สิ่งแวดล้อมมีส่วนในการวาดภาพตามความคิดคำนึงของเด็ก สิ่งใดที่เด็กเคยเห็นเคยพบ จะช่วยต่อเติมความนึกคิดของเด็ก

สวาท เกษแดงสกุลวุฒิ (2551 : 7) ได้กล่าวหลักการสร้างหนังสือของเด็กปฐมวัยนั้นต้องคำนึงถึงจุดประสงค์ อายุของเด็ก ความต้องการของเด็ก และสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กทำให้เด็กสามารถทำกิจกรรมได้เหมาะสมกับพัฒนาของเด็ก

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าหลักการสร้างนิทาน เป็นเรื่องค่อนข้างยากสำหรับเด็กปฐมวัยเนื่องจากพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กบางช่วงอายุยังไม่มีความพร้อมเท่ากับผู้ใหญ่ ดังนั้น ในการสร้างหนังสือของเด็กต้องคำนึงถึงจุดประสงค์ อายุของเด็ก ความต้องการของเด็ก และสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กทำให้เด็กสามารถทำกิจกรรมได้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย

2.7.3 แนวการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็ก

นอร์ตัน (Norton, 1987 อ้างใน เบญจา แสงมล 2537 : 334) ได้ศึกษาการทำหนังสือสำหรับเด็กว่าเด็กชอบอ่านหนังสือที่ตนเป็นผู้เขียนหรือแต่งขึ้น ในบางครั้งเด็กจะเขียนภาพต่าง ๆ หลังจากที่ได้ฟังครูอ่านหนังสือหรือคำคล้องจองหรือกลอนให้ฟังแล้วนำมาเขียนเป็นเล่มหนังสือออกมาได้นั้น เด็กจะต้องมีมโนคติในเรื่องนั้น เมื่อเด็กนำภาพที่ตนเองเขียนมาเล่าให้เพื่อน ๆ หรือผู้อื่นฟัง เด็กจะขยายความนึกคิด จินตนาการของเด็กไปอย่างกว้างขวาง ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างแนวการจัดกิจกรรมการสร้างหนังสือด้วยตัวเด็กเอง หนังสือเหล่านี้เป็นหนังสือส่วนหนึ่งที่ควรจัดไว้ในมุมหนังสือหรือห้องสมุดสำหรับเด็ก เพื่อฝึกเด็กให้ดูแล บำรุงรักษาหนังสือเป็นการปลูกนิสัยในการรักการอ่านด้วยการที่เด็กเขียนภาพจากเรื่องราวที่คิด (เบญจา แสงมล 2537:344)

1. กิจกรรมที่ 1 : หนังสือที่เด็กบอกคำบอก

ให้เด็กเล่าเรื่องที่เด็กแต่งขึ้นเองหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวเอง ขณะที่เด็กเล่าครูควรจดเรื่องที่เด็กเล่าทุกคำพูดให้เหมือนกับที่เด็กพูดกิจกรรมนี้เด็กอาจถ่ายทอดคำพูดจากบันทึกที่ครูจดไว้ออกมาเป็นภาพภายหลังหรือไม่ก็ได้แล้วแต่เด็กสิ่งที่ครูควรตระหนักคือไม่ควรบังคับเด็กให้ทำสิ่งที่เด็กยังไม่พร้อม

2. กิจกรรมที่ 2 : หนังสือภาพและนิทาน

ให้เด็กเขียนหรือวาดภาพบนแผ่นกระดาษตามหัวข้อที่เด็กคิดเองหรือครูเสนอแนะครูเขียนคำบรรยายภาพประกอบตามคำบอกของเด็กภาพอาจเขียนตามลำดับเหตุการณ์ของท้องเรื่องหรือหนังสือเล่มนั้นเป็นหนังสือรวมภาพแต่ละเรื่องในเรื่องเดียวกันก็ได้

3. กิจกรรมที่ 3 : หนังสือพจนานุกรมภาพ

ให้เด็กนำภาพที่ตัดจากนิตยสารต่างๆหรือวาดภาพเองก็ได้มาปะบนกระดาษให้เด็กให้คำจำกัดความของภาพในกรณีที่เด็กคิดพลาดครูอาจอธิบายเสนอแนะให้เด็กเข้าใจความถูกต้องและให้เด็กแก้ไขคำจำกัดความนั้นด้วยตนเอง

4. กิจกรรมที่ 4 : หนังสือประสบการณ์ทางภาษา

หนังสือของเด็กทุกเล่มเป็นหนังสือที่ใช้ประสบการณ์ด้านภาษาแต่กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่เน้นการใช้ภาษาของเด็กโดยการให้เด็กแต่งหนังสือประเภทที่ต้องใช้คำต่าง ๆ เช่นการให้เด็กแต่งคำคล้องจองโดยการอธิบายความหมายของคำคล้องจองให้เด็กเข้าใจเสียก่อนแล้วยกตัวอย่างให้เด็กแต่งเองนอกจากคำคล้องจองแล้วครูอาจให้เด็กทดลองแต่งหนังสือโดยใช้คำเปรียบเทียบเช่นเย็นเป็นน้ำแข็ง นิมเป็นสำลี เป็นต้น

เบญจา แสงมลิ (2537 : 345) ได้ให้ข้อเสนอแนะกิจกรรมการสร้างนิทานของเด็กดังนี้

1. ใช้ปากกาเส้นใหญ่หรือสีเมจิกเขียนตัวหนังสือประกอบตัวหนังสือที่เป็นตัวพิมพ์ ที่อ่านง่าย
2. ใช้กระดาษขนาด 8.5 x 11 นิ้วที่สามารถเย็บเองได้ด้วยเชือกหรือง่ายต่อการเจาะตาไก่สำหรับใส่ห่วง
3. ใช้กระดาษที่หนาแข็งทำปกเช่นกระดาษเทาขาว กระดาษสีชนิดแข็งหรือกระดาษปกสีน้ำตาลปกควรให้เด็กตกแต่งเองและที่สำคัญควรเขียนชื่อเด็กลงปกด้วย
4. ใช้หนังสือให้เป็นประโยชน์มากที่สุดดูแลบำรุงรักษาให้ดีเหมือนกับหนังสือเล่มอื่น ๆ และในกรณีที่เด็กต้องนำหนังสือกลับบ้าน ครูควรอนุญาตไม่ควรห้ามเด็ก

สวาท เกษแดงสกุลวุฒิ (2551 : 8) กิจกรรมการสร้างนิทานของเด็กปฐมวัยหมายถึงกิจกรรมที่เด็กกลุ่มย่อยประมาณ 4 – 5 คนช่วยกันสร้างหนังสือนิทาน หนังสือพจนานุกรมภาพ หนังสือภาพเหตุการณ์ หนังสือภาพแหล่งท่องเที่ยวและหนังสือภาพอาชีพของบุคคล โดยมีรูปเล่ม เนื้อเรื่องภาพ ที่เด็กจัดทำตามความคิดของเด็กและเป็นคำบรรยายที่เด็กบอกกับครูช่วยเขียนหรือเด็กเขียนเองหรือไม่มีคำบรรยายก็ได้ หนังสือที่เด็กสร้างขึ้นประกอบด้วย

1. หนังสือภาพนิทาน หมายถึงหนังสือที่เด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งเรื่องราวเป็นนิทานและวาดภาพประกอบนิทานตามเนื้อเรื่อง โดยที่ครูบันทึกเนื้อเรื่องนิทานประกอบภาพ

2. หนังสือพจนานุกรมภาพ หมายถึงการนำภาพจากนิตยสารต่าง ๆ มาจำแนกประเภทภาพและเด็กช่วยกันตัดนำไปติดกระดาษ พร้อมช่วยกันบอกชื่อภาพโดยครูเป็นผู้บันทึกคำพูด

3. หนังสือภาพเหตุการณ์ หมายถึง หนังสือที่เด็กแต่ละกลุ่มช่วยคิดเหตุการณ์อย่างต่อเนื่องเพียงเหตุการณ์เดียวและวาดภาพประกอบโดยครูบันทึกคำพูด

4. หนังสือภาพแหล่งท่องเที่ยว หมายถึงหนังสือที่เด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดสถานที่ท่องเที่ยวที่เด็ก ๆ เคยไปเที่ยวพร้อมทั้งวาดภาพสถานที่ท่องเที่ยวและบอกชื่อสถานที่ท่องเที่ยวให้ครูบันทึกคำพูด

5. หนังสือภาพอาชีพของบุคคล หมายถึงหนังสือที่แต่ละกลุ่มช่วยกันบอกชื่ออาชีพของแต่ละคนและวาดภาพประกอบ โดยครูบันทึกชื่อตามชื่อที่เด็กบอก

จากแนวการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานของเด็กปฐมวัยที่ได้กล่าวมาผู้วิจัยจึงได้กำหนดกิจกรรมการสร้างนิทานของเด็กปฐมวัยว่าหมายถึงการที่เด็กนำเรื่องราวที่ฟังจากครูอ่านหนังสือมาสร้างเป็นนิทาน โดยการขยายความนึกคิดจินตนาการของเด็กและเป็นคำบรรยายที่เด็กบอกกับครูช่วยเขียนหรือเด็กเขียนเองหรือไม่มีคำบรรยายหนังสือที่เด็กสร้างขึ้นอาจนำมาสร้างเป็นหนังสือพจนานุกรมภาพ หนังสือภาพเหตุการณ์ หนังสือภาพแหล่งท่องเที่ยวและหนังสือภาพอาชีพของบุคคล

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างนิทาน

งานวิจัยภายในประเทศ

นทร์เพ็ญ สุภาพล (2538 : 78) ได้ศึกษาพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบดนตรีและนิทานประกอบภาพควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการช่วยเหลือมีพฤติกรรมช่วยเหลือทางสังคมสูงกว่าเด็กที่ได้ฟังนิทานประกอบควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมช่วยเหลือ

เนื่อน้อง สันบุญ (2541 : 73) ได้ศึกษาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นนิทาน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย - หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี จำนวน 45 คน ผลของการศึกษาพบว่า คะแนนความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลองและหลังการทดลองกับวิธีการจัดประสบการณ์เล่นนิทานที่เด็กเล่าเรื่องตามรูป จากหนังสือที่เด็กเลือกต่อจากครุมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สกรินทร์ อยู่คงแก้ว (2542 : 72) ได้ศึกษาทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสรุปกิจกรรมในวงกลมโดยใช้เทคนิคการสร้างสมุดเล่มใหญ่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือเด็กอนุบาลปีที่ 1 ใช้ในการทดลอง 8 สัปดาห์ ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมทักษะภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสรุปกิจกรรมในวงกลมตามแบบการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1 แบบปกติมีทักษะทางภาษาแตกต่างกัน

อนงค์ วรพันธ์ (2546 : 55) ได้ศึกษาพัฒนาการการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบการทำสมุดเล่มเล็ก กลุ่มตัวอย่างคือเด็กอนุบาลศึกษาปีที่ 3 อายุ 5 - 6 ปี ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบการทำสมุดเล่มเล็กรายบุคคล รายกลุ่มและกิจกรรมการเล่นนิทานแบบปกติมีพัฒนาการทางภาษาด้านการเขียนไม่ต่างกัน โดยในแต่ละช่วงของกิจกรรมการเขียนประกอบการสมุดเล่มเล็กมีการเปลี่ยนแปลงขั้นพัฒนาการทางภาษาด้านการเขียนสูงขึ้นทุกคน

สวาท เกษแดงสกุลวุฒิ (2551 : 33) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานที่มีต่อพฤติกรรมร่วมมือของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านหาดส้มแป้น จังหวัดชุมพร กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยอนุบาลปีที่ 2 อายุ 5 - 6 ปี จำนวน 19 คน ใช้เวลาในการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการสร้างหนังสือนิทานมี

พฤติกรรมร่วมมือทั้งในภาพรวมและรายด้านคือด้านความช่วยเหลือด้านความรับผิดชอบ และด้านการยอมรับผู้อื่นสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อิงอร รอดน้อย (2551 : 61) ได้ศึกษาพฤติกรรมการแสดงมารยาทไทยที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการฝึกปฏิบัติจริง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 4 – 5 ปี จำนวน 15 คน ผลการศึกษาพบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการฝึกปฏิบัติจริง เด็กปฐมวัยมีคะแนนพฤติกรรมการแสดงมารยาทไทยที่พึงประสงค์โดยรวม เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นตลอดทุกช่วง สัปดาห์อย่างชัดเจนและรายด้านทุกด้าน

ณัฐธยาน์ ยิ่งยงค์ (2553 : 64) ได้ศึกษาผลการเล่านิทานพื้นบ้านจังหวัดสุโขทัยประกอบภาพที่มีต่อพัฒนาการด้านการพูดของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชาย – หญิงที่มีอายุ 5 – 6 ปี จำนวน 15 คน ผลการศึกษาพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านจังหวัดสุโขทัยประกอบภาพมีพัฒนาการด้านการพูดสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศข้างต้นจะเห็นว่า การสร้านิทานมีส่วนช่วยส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็กปฐมวัยได้หลายด้าน อาทิ ทางด้านภาษา การพูด การเขียน การอ่าน ต่าง ๆ ตลอดจนพัฒนาการ ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา เพราะเป็นเครื่องกระตุ้นพัฒนาการให้เด็กเกิดจินตนาการ เกิดความคิดสร้างสรรค์เป็นตัวชี้นำพฤติกรรมที่ดีให้กับเด็กได้เห็นเป็นตัวแทนแห่งความคิดที่เด็กสามารถเลียนแบบได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเทคนิค วิธีการและการติดตามผล

งานวิจัยต่างประเทศ

มอร์โรว์ (Morrow , 1986:122) ได้ทำการวิจัยผลของการเล่านิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำโดยไม่มีการชี้แนะในระดับเด็กวัยอนุบาล อายุ 5 ปี 7 เดือน ผู้วิจัยและผู้ช่วยแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเล่านิทานเรื่องเดียวกันให้เด็กฟังในช่วงเวลาเล่านิทานปกติหลังเล่านิทานให้กลุ่มควบคุมวาดภาพจากเรื่องที่ฟัง และกลุ่มทดลองเรื่องซ้ำให้ครูฟังเป็นรายบุคคลโดยไม่มีระดับ .05

ดิกสัน จอห์นสัน และซอลท์ (Dixson, Jhonson and Solt . 1977 : 367 – 379) ได้ศึกษาเด็ก 4 กลุ่ม ในจำนวน 3 กลุ่ม ที่ได้รับการเล่านิทานให้ฟัง โดยแต่ละกลุ่มหลังจากที่ได้รับฟังนิทานแล้วมีสนทนาหรือพาไปศึกษานอกสถานที่หรือแสดงแบบอักษรและอีกกลุ่มเป็นกลุ่มควบคุม ผลการทดลองพบว่า ในการฟังนิทานนั้นเด็กได้แสดงบทบาทตัวละครในเรื่องไปด้วยจะพัฒนาความคิดต่างๆ ได้ดีที่สุดแสดงว่าเมื่อเด็กได้ฟังนิทานแล้วเด็กย่อมมีความต้องการที่เลียนแบบตัวละครที่ตนชอบหรือตัวละครที่ประสบผลสำเร็จและยังพบว่าเนื้อเรื่องในนิทานเป็นเรื่องใกล้ความจริงจะได้ผลดีต่อความคิดของเด็กได้เด็กได้ดีกว่านิทานที่มีเนื้อเรื่องไกลชีวิตจริงของเด็ก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการสร้างนิทานสรุปได้ว่านิทานมีส่วนช่วยในการส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็กปฐมวัยได้หลายด้าน อาทิ ทางด้านภาษา การพูด การเขียน การอ่าน ต่าง ๆ ตลอดจนพัฒนาการ ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา เพราะนิทานเป็นเครื่องกระตุ้นให้เด็กเกิดจินตนาการ เกิดความคิดสร้างสรรค์เป็นตัวชี้นำพฤติกรรมที่ดีให้กับเด็กได้เห็นเป็นตัวแทนแห่งความดีที่เด็กสามารถเลียนแบบได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเทคนิค วิธีการและการติดตามผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง ผลการใช้กิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ซึ่งผู้วิจัยได้ทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design) โดยมีขั้นตอนในการ ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 - 5 ปี ของโรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 - 5 ปี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 16 คน ของโรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ 2 ประเภท ได้แก่

1. แผนการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
2. แบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนา

ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

การสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ การเลือกนิทาน ลักษณะนิทาน สำหรับเด็กปฐมวัย เทคนิคการเล่านิทาน ความสนใจ ความสามารถในการฟังนิทานและประสบการณ์ของเด็กปฐมวัยแต่ละช่วงวัย ทฤษฎีและหลักการการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็ก และการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็ก

1.2 ดำเนินการเลือกนิทานจำนวน 5 เรื่อง โดยเป็นนิทานอีสปคำกลอนทั้งหมดและมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็กปฐมวัยคือ นิทานเรื่อง โก๊ะเลี้ยงแกะ กาดำกับหงส์ขาว จอมขอ จ้อ จ้อ เจี้ยก เจี้ยก ไก่น้อยกับพลอยสีแดง และ หนูจืดกระจ๊อยร่อยกับหนูจ้อยกระจืดริด

1.3 สร้างคู่มือในการดำเนินการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย องค์ประกอบของคู่มือในการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยดังแสดงในภาคผนวก ข

1.4 จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย จำนวน 5 สัปดาห์ ซึ่งมีส่วนประกอบดังนี้

- 1) ชื่อกิจกรรม
- 2) วัตถุประสงค์
- 3) วิธีดำเนินกิจกรรม
- 4) สื่อวัสดุอุปกรณ์
- 5) การวัดและการประเมิน

โดยกำหนดรูปแบบของกิจกรรมซึ่งประกอบไปด้วย ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 กิจกรรมการสร้างความคุ้นเคยกับนิทาน

1.1) สร้างความคุ้นเคยกับหนังสือนิทาน โดยนำหนังสือนิทานอีสปคำกลอนที่หลากหลายจำนวน 5 เล่ม มาให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า สัมผัส หยิบจับดูภาพนิทาน และอ่านเรื่องจากภาพนิทาน

- 1.2) เด็กนำหนังสือนิทานที่สนใจมาให้ครูอ่านให้ฟัง รวมทั้งครูพาเด็กอ่าน
ส่วนประกอบสำคัญของหนังสือนิทาน คือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาดภาพ
ชื่อสำนักพิมพ์ ให้ถูกต้อง
- 1.3) ครูถามคำถามและซักชวนให้เด็กตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของ
นิทานที่เด็กให้ครูอ่านให้ฟัง

ระยะที่ 2 กิจกรรมการเลือกหนังสือนิทานและการสร้างนิทาน 4 ช่อง

- 2.1) ครูนำนิทานที่เด็กส่วนใหญ่สนใจมาอ่านให้เด็กฟังอีกครั้งโดยชี้
ตัวหนังสือไปด้วยจนจบเรื่องครูอธิบายรวมทั้งพาเด็กอ่านส่วนประกอบสำคัญของ
หนังสือนิทาน คือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาดภาพ ชื่อสำนักพิมพ์
- 2.2) ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องราวของนิทานแล้วขอให้เด็กเลือกตัว
ละครที่เด็กชอบ
- 2.3) ครูซักชวนให้เด็กแต่งเรื่องจากตัวละครที่เด็กเลือกพร้อมทั้งชวนเด็ก
สร้างนิทาน 4 ช่อง
 - 2.3.1) ครูนำกระดาษวาดเขียนแจกให้เด็กคนละแผ่นโดยครูแนะนำวิธี
ในการแบ่งกระดาษให้เป็น 4 ช่อง
 - 2.3.2) ครูซักชวนเด็กสร้างนิทานโดยให้เด็กทุกคนแต่งประโยคคนละ 4 ประโยค
และครูจดบันทึกประโยคที่เด็กพูด
 - 2.3.3) ครูทบทวนนิทานที่มีเนื้อเรื่อง 4 ช่องของเด็ก ๆ ทุกคนอีกครั้งโดยอ่านให้
เด็กฟัง
 - 2.3.4) ครูให้เด็กสร้างนิทาน 4 ช่องโดยวาดภาพประกอบลงในกระดาษ 4 ช่อง
 - 2.3.5) เมื่อวาดภาพประกอบเสร็จให้เด็กตกแต่งผลงานและระบายสีให้สวยงาม
 - 2.3.6) เด็กออกมาเล่าภาพที่ตนวาดให้เพื่อนและครูฟัง
 - 2.3.7) นำผลงานนิทาน 4 ช่องของเด็กคิดป้ายนิเทศตกแต่งให้สวยงามเพื่อเตรียม
เสนอผลงาน

ระยะที่ 3 กิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็ก

- 3.1) ครูเล่านิทานที่เด็กเลือกให้เด็กฟังอีกครั้งหนึ่งพร้อมทั้งสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน
- 3.2) ครูชักชวนเด็กร่วมกันสร้างนิทานโดยเด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการแต่งประโยคคนละ 1 ประโยคต่อกันเป็นนิทานเรื่องเดียวกันจนจบเรื่อง
- 3.3) ครูชักชวนให้เด็กเล่านิทานที่ตนเองสร้างขึ้นทีละคนจนครบทุกคน
- 3.4) ครูจดบันทึกขณะเด็กเล่านิทาน
- 3.5) ครูนำนิทานที่สร้างขึ้นโดยเด็กทั้งเรื่องมาอ่านให้เด็กฟังพร้อมกันอีกครั้งหนึ่ง
- 3.6) ครูแจกกระดาษให้เด็กสร้างนิทานคนละ 1 แผ่น
- 3.7) ครูเตรียมอุปกรณ์ สีน้ำ สีเทียน สีไม้ เพื่อให้เด็กนำไปตกแต่งรูปภาพให้สวยงาม
- 3.8) เมื่อเด็กวาดภาพประกอบการสร้างนิทานเสร็จแล้วครูชักชวนเด็กนำผลงานการสร้างนิทานมารวมเป็นนิทานเรื่องเดียวกันและช่วยกันเล่านิทาน
- 3.9) ครูสนทนาเกี่ยวกับนิทานที่เด็กแต่งซึ่งเป็นเรื่องเดียวกันทั้งห้อง
- 3.10) นำนิทานที่สร้างโดยเด็กมารวบรวมเป็นเล่มพร้อมทั้งเขียนชื่อเรื่องและตกแต่งหน้าปกด้วยตัวของเด็กๆเอง

ระยะที่ 4 กิจกรรมนิทานของหนู

- 4.1) ครูออกหนังสือเชิญผู้ปกครองชมนิทรรศการกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
- 4.2) เด็กร่วมกันซ้อมการแสดงตามเนื้อเรื่องการสร้างนิทานของห้องร่วมกัน
- 4.3) ครูและเด็กร่วมกันจัดเตรียมห้องเรียนเพื่อใช้เป็นห้องแสดงนิทรรศการ

1.5 นำคู่มือการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถ ในการพูด ของเด็กปฐมวัยนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำเสนอปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ ปรับปรุงแก้ไข

1.6 นำคู่มือการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถ ในการพูด ของเด็กปฐมวัยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบก่อนนำไปใช้ซึ่งปรากฏว่าคู่มือและแผนการดำเนินการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยมีคุณภาพโดยรวมในระดับดี โดยมีเฉลี่ย เท่ากับ 4.34

1.7 ปรับปรุงแก้ไขคู่มือการจัดกิจกรรมและการใช้ แผนการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

1. เปลี่ยนเป็นคำว่าเนื้อหาเป็น เนื้อเรื่อง
2. เพิ่มเติมหลักการและเหตุผล
3. ระบุวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนในแต่ละระยะการจัดกิจกรรม

1.8 นำคู่มือการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถ ในการพูด ของเด็กปฐมวัยที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ ตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องอีกครั้งก่อนนำไปจัดทำแบบสมบูรณ์

1.9 นำคู่มือการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูด ของเด็กปฐมวัยฉบับสมบูรณ์ไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

2. การสร้างแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย อายุ 4 - 5ปี

ผู้วิจัยได้มีลำดับขั้นตอนในการสร้างแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยมี ลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาตำรา เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางการพูด ของเด็กปฐมวัย จากคู่มือการประเมินพัฒนาการเด็กก่อนระดับประถมของกรมวิชาการ (2540) สมภาพ สามเตี้ย (2545) คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 สิริมา ภิญโญอนันต พงษ์ (2547) นุชบา สงวนวนชาติ (2548) พุดสุข สุขเสริม (2551) นงลักษณ์ งามขำ (2551) ณภัทรสร จรจรรย์ (2551) สมศรี ปาณะโทยะ (2551) ณัฐชยาน์ ยี่งงค์ (2553) เพื่อเป็นแนวทาง ในการสร้างแบบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย

2.2 สร้างแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยจำนวน 3 ชุด คือแบบวัดชุดที่ 1 “ การบอกชื่อสิ่งของ” แบบวัดชุดที่ 2 “การสร้างประโยคให้สมบูรณ์” และ “แบบวัดชุดที่ 3 การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์” ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แบบวัดชุดที่ 1 “การบอกชื่อสิ่งของ”

มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ

เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งของในรูปภาพได้อย่างถูกต้อง 5 รูป ให้ 3 คะแนน

เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งของในรูปภาพได้แต่ถูกต้อง 3 - 4 รูป ให้ 2 คะแนน

เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งของในรูปภาพได้แต่ถูกต้อง 1-2 รูป ให้ 1 คะแนน

เด็กไม่สามารถบอกชื่อสิ่งของในรูปภาพ ให้ 0 คะแนน

แบบวัดชุดที่ 2 “การสร้างประโยคให้สมบูรณ์”

มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ

เด็กสามารถเล่าเรื่องราวสอดคล้องกับรูปภาพที่กำหนดให้โดยสามารถบอกได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เป็นประโยคที่สมบูรณ์อย่างคล่องแคล่ว ให้ 3 คะแนน

เด็กสามารถเล่าเรื่องราวสอดคล้องกับรูปภาพที่กำหนดให้โดยสามารถบอกได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เป็นประโยคที่สมบูรณ์แต่พูดติดขัดไม่คล่องแคล่ว ให้ 2 คะแนน

เด็กสามารถเล่าเรื่องราวจากรูปภาพได้เพียงบางส่วนว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร แต่ไม่เป็นประโยคที่สมบูรณ์ ให้ 1 คะแนน

เด็กไม่สามารถเล่าเรื่องจากรูปภาพที่กำหนดให้ได้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร หรือไม่สนใจในการทำแบบวัด ให้ 0 คะแนน

แบบวัดชุดที่ 3 “ การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ ”

	มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ	
5 รูปภาพ	เด็กสามารถวางภาพและเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังได้ครบทั้ง	ให้ 3 คะแนน
3 – 4 รูปภาพ	เด็กสามารถวางภาพและเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังได้	ให้ 2 คะแนน
1 – 2 รูปภาพ	เด็กสามารถวางภาพและเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังได้	ให้ 1 คะแนน
	เด็กไม่สามารถวางภาพและเล่าเรื่องในรูปแบบภาพได้	ให้ 0 คะแนน

2.3 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมและปรับปรุงก่อนนำไปใช้

3. การดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียว ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง โดยใช้การวิจัยแบบศึกษาแบบกลุ่มเดียว วัดก่อนและหลัง (One - Group Pretest - Posttest Design) ปรีชา เนาว่าเขียนผล (2545:155) โดยมีรูปแบบการวิจัยดังนี้

รูปแบบการวิจัย

$O_1 \ X \ O_2$

O_1 หมายถึง การวัดก่อนการทดลอง

X หมายถึง การจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กที่ต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

O_2 หมายถึง การวัดหลังการทดลอง

วิธีดำเนินการ

1. วัดความสามารถในการพูดก่อนการทดสอบ โดยใช้แบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยทำการทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล คนละประมาณ 15 นาที ระยะเวลาที่ใช้ในการทดสอบทั้งสิ้น 5 วันดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ตารางการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

วัน	จำนวนคน	เวลา
จันทร์	3	10.00 น. – 10.45 น.
อังคาร	3	10.00 น. – 10.45 น.
พุธ	3	10.00 น. – 10.45 น.
พฤหัสบดี	3	10.00 น. – 10.45 น.
ศุกร์	4	10.00 น. – 11.00 น.

2. การจัดเก็บข้อมูลความสามารถในการพูดจากแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย (อายุ 4 - 5 ปี) โดยให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยกับกลุ่มตัวอย่างในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โดยใช้ระยะเวลาในการทดลองครั้งละ 30 นาที รวมเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วันจนสิ้นสุดการทดลองตามตารางดำเนินการทดลอง ดังแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ตารางการจัดกิจกรรมการทดลอง

สัปดาห์ที่	วันที่	เวลา	กิจกรรม
1	1-5	10.00 น. – 10.30 น.	การสร้างความคุ้นเคยกับนิทาน
2	1-5	10.00 น. – 10.30 น.	การเลือกหนังสือนิทานและการสร้างนิทาน 4 ช่อง
3	1-5	10.00 น. – 10.30 น.	การสร้างนิทานโดยเด็ก (1)
4	1-5	10.00 น. – 10.30 น.	การสร้างนิทานโดยเด็ก (2)
5	1-5	10.00 น. – 10.30 น.	นิทานของหนู

4. วัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองโดยใช้แบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ที่ใช้ก่อนการทดลองโดยเป็นรายบุคคล คนละประมาณ 15 นาที วันละ 3-4 คน ใช้เวลาทั้งสิ้น 5 วัน ตามตารางที่ 3.1

5. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งการให้คะแนนของแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย อายุ 4-5 ปี แบ่งเป็นระดับ 0 , 1 ,2 , 3 เป็นระดับของความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยที่แตกต่างกันดังแสดงในภาคผนวก ง

6. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สำหรับคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที่ t (t -test dependent samples)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลงานวิจัยเรื่อง ผลการใช้กิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์และตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัยซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยขอเสนอไว้ 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กจำแนกตามภาพรวมและรายด้าน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบ คะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กจำแนกตามภาพรวมและรายด้าน

ตอนที่ 1 คะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กจำแนกโดยภาพรวมและรายด้าน

จากการทดสอบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคลจำนวน 16 คน ผลคะแนนโดยภาพรวมและรายด้านพบว่า

คะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวม ก่อนการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็ก มีคะแนนรวมต่ำสุด 28 คะแนน สูงสุด 37 คะแนน หลังการจัดกิจกรรม มีคะแนนรวมต่ำสุด 36 คะแนน สูงสุด 43 คะแนน

คะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยด้านการบอกชื่อสิ่งของ ก่อนการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็ก มีคะแนนรวมต่ำสุด 8 คะแนน สูงสุด 13 คะแนน หลังการจัดกิจกรรม มีคะแนนรวมต่ำสุด 11 คะแนน สูงสุด 15 คะแนน

คะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยด้านการสร้างประโยคให้สมบูรณ์ ก่อนการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็ก มีคะแนนรวมต่ำสุด 8 คะแนน สูงสุด 13 คะแนน หลังการจัดกิจกรรม มีคะแนนรวมต่ำสุด 11 คะแนน สูงสุด 15 คะแนน

คะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยด้านการเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ ก่อนการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็ก มีคะแนนรวมต่ำสุด 9 คะแนน สูงสุด 12 คะแนน หลังการจัดกิจกรรม มีคะแนนรวมต่ำสุด 11 คะแนน สูงสุด 15 คะแนน ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 คะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กจำแนกตามภาพรวมและรายด้าน

คน ที่	คะแนนภาพรวม			ด้านการบอกชื่อสิ่งของ			ด้านการสร้างประโยค ที่สมบูรณ์			ด้านการเล่าเรื่อง ตามลำดับเหตุการณ์		
	คะแนนเต็ม			คะแนนเต็ม			คะแนนเต็ม			คะแนนเต็ม		
	ก่อน	หลัง	ผลต่าง	ก่อน	หลัง	ผลต่าง	ก่อน	หลัง	ผลต่าง	ก่อน	หลัง	ผลต่าง
1	32	39	7	10	12	2	10	12	2	12	14	2
2	37	42	5	12	15	3	12	15	3	12	13	1
3	32	41	9	10	13	3	10	13	3	12	15	3
4	33	43	10	10	14	4	10	14	4	11	14	3
5	34	39	5	12	13	1	12	13	1	11	13	2
6	29	39	10	10	13	3	10	13	3	9	12	3
7	28	36	8	9	11	2	9	11	2	10	12	2
8	30	37	7	10	12	2	10	12	2	9	11	2
9	31	40	9	12	15	3	12	15	3	10	13	3
10	29	38	9	8	12	4	8	12	4	11	13	2
11	35	40	5	12	14	2	12	14	2	10	11	1
12	35	41	6	12	14	2	12	14	2	12	14	2
13	37	40	3	13	14	1	13	14	1	11	12	1
14	31	39	8	11	14	3	11	14	3	10	13	3
15	32	38	6	12	13	1	12	13	1	9	12	3
16	37	43	6	13	15	2	13	15	2	11	13	2

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบ คะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กจำแนกตามภาพรวมและรายด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้มุ่งตรวจสอบสมมุติฐานว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กมีความสามารถในการพูดสูงขึ้นหรือไม่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรม พบว่า

คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยในภาพรวมก่อนการจัดกิจกรรมคือ 32.62 หลังการจัดกิจกรรมคือ 39.68 เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยในด้านการบอกชื่อสิ่งของก่อนการจัดกิจกรรมคือ 11 หลังการจัดกิจกรรมคือ 13.5 เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยในด้านการสร้างประโยคให้สมบูรณ์ก่อนการจัดกิจกรรมคือ 11 หลังการจัดกิจกรรมคือ 13.37 เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยในด้านการเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ก่อนการจัดกิจกรรมคือ 10.62 หลังการจัดกิจกรรมคือ 12.81 เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กจำแนกตามภาพรวมและรายด้าน

คะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย	N	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t
		\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	
ผลรวม						
ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย	16	32.62	2.64	39.68	1.85	13.80**
รายด้าน						
1. การบอกชื่อสิ่งของ	16	11	1.41	13.50	0.97	11.17 **
2. การสร้างประโยคสมบูรณ์	16	11	1.46	13.37	1.20	11.66 **
3. การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์	16	10.62	1.08	12.81	1.10	9.95 **

* *P < 0.01

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการนำเสนอผลการวิจัย เรื่อง ผลการใช้กิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ระหว่างก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็ก

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือเด็กปฐมวัย อายุ 4 - 5 ปี โรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนาอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย อายุ 4 - 5 ปี โรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ดำเนินการศึกษาในปีการศึกษา 2553 - 2554 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

1.2.2 เครื่องมือการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ 2 ประเภทได้แก่

- 1) แผนการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูด
- 2) แบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย (อายุ 4 - 5 ปี) จำนวน 3 ชุด ชุดละ

5 ข้อ มีทั้งหมด 15 ข้อ เป็นแบบวัดที่ใช้วัดเป็นรายบุคคลก่อนและหลังการทดลอง

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษาในปีการศึกษา โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1) ทดสอบก่อนการทดลอง (Pre – Test) กับกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลด้วยแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยจำนวน 3 ชุด ชุดละ 5 ข้อ มีทั้งหมด 15 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบวัด 15 นาที

2) ดำเนินการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดด้วยตนเองโดยทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 30 นาที ในช่วงเวลา 10.00 – 10.30 น. ของวันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี วันศุกร์ จนถึงสิ้นสุดการทดลอง

3) เมื่อดำเนินการทดลองจนครบ 5 สัปดาห์ ผู้วิจัยทำการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการทดลอง (Post – Test) กับเด็กกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลโดยใช้แบบวัดเดียวกับแบบวัดก่อนการทดลอง ด้วยวิธีเดียวกัน

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดก่อนการทดลองและหลังการทดลองโดยการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที

1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดมีความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ซึ่งผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็ก มีความสามารถในการพูดสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ว่าความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม เนื่องจากการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นภายใต้สภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามความสนใจเด็กมีอิสระในการอ่านนิทาน มีความสุขในการฟังนิทานคำกลอน สามารถเลือกนิทานและเลือกตัวละครที่ตนเองชอบ ทำให้เกิดความสนุกสนานและเกิดเรียนรู้จากการได้ลงมือ ปฏิบัติ มีการแสดงบทบาทสมมติตามตัวละครที่ชื่นชอบ เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกและส่งเสริมให้เด็กได้มีกระบวนการในการสร้างนิทานด้วยตนเอง ตั้งแต่เริ่มต้นคือ การเลือกนิทานที่ชอบ การตั้งชื่อเรื่อง การแต่งประโยคจากตัวละครที่ชอบ การวาดภาพประกอบนิทาน และ เล่าเรื่องราวของนิทานที่เด็กแต่ละคนได้สร้างขึ้นใหม่ เพื่อ สรุปเนื้อเรื่องร่วมกัน แล้วนำมาเรียบเรียงเป็นนิทานเรื่องใหม่ ที่สมบูรณ์ ซึ่งผลของการสร้างนิทาน โดยเด็กจะช่วยเพิ่มพูนความสามารถทางการพูดและได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นจากความรู้เดิม มีผลทำให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการเรียนรู้และความสามารถทางการพูดที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพดังที่ บรูเนอร์(Bruner1960 :60 อ้างถึงใน สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ 2550 : 23) กล่าวว่า การส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กเป็นสิ่งจำเป็นในการเป็นแรงเสริมให้เกิดการเรียนรู้สำหรับเด็ก เนื่องจากเด็กเริ่มเรียนรู้ภาษาจากการฟังแล้วเลียนแบบเสียงมาเป็นภาษาพูด

2 ผลการศึกษาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการได้รับการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กมีความสามารถทางการพูดรายด้านสูงขึ้น ซึ่งสามารถอภิปรายได้ผลการวิจัยดังนี้

2.1 ผลการศึกษาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยด้านการบอกชื่อสิ่งของก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็ก ผลปรากฏว่าหลังการทดลองเด็กมีความสามารถในการพูดด้านการบอกชื่อสิ่งของสูงขึ้นกว่าก่อนเด็กได้รับการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กทั้งนี้ เป็นเพราะ กิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กมีการเลือกหนังสือนิทานอย่างอิสระทำให้เด็กมีโอกาสได้ดูรูปภาพประกอบนิทานที่หลากหลายซึ่งก่อนทดลองเด็กได้ดูภาพ

เพียงอย่างเดียวอาจเคยรู้จักบ้าง ไม่รู้จักบ้าง ขณะทำการทดลองผู้วิจัยชักชวนเด็กๆ พูดคุยเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของนิทาน กระตุ้นให้เด็กพูดตอบคำถามจากปริศนาคำทายจากรูปภาพและสิ่งต่างๆ ที่เด็กได้เห็นจากนิทานที่ได้เลือกดู ได้อ่าน ได้ฟัง จนเป็นที่พึงพอใจและสนุกสนานซึ่งจากการจัดกิจกรรมที่เด็กได้รับเป็นการส่งเสริมให้เด็กสามารถจดจำเรื่องราว คำศัพท์ใหม่ๆ และสิ่งต่างๆ ที่พบเห็น ได้ดี ดังที่ นงลักษณ์ งามขำ (2551 : 18) ได้กล่าวไว้ว่า ในเด็กปฐมวัยนั้น พ่อแม่ ครู ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องหาวิธีการเทคนิคต่าง ๆ ในการส่งเสริมพัฒนาการพูดด้วยการให้เด็ก ได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ ด้วยการพูดคำตอบจากคำทายของปริศนาคำทายจะช่วยส่งเสริมให้เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งต่าง ๆ สื่อความหมายจากภาพเป็นเรื่องราวได้ตลอดจนแปลความหมายของคำพูดเป็นประโยคสมบูรณ์ คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน ได้อย่างถูกต้อง

2.2 ผลการศึกษาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยด้านการสร้างประโยค ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็ก ผลปรากฏว่าหลังการทดลองเด็กมีความสามารถในการสร้างประโยคสูงขึ้นกว่าก่อนเด็กได้รับการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเนื่องจากการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้เด็กรู้จักถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดตลอดจนความต้องการของตนเองเพื่อให้ผู้อื่นได้เข้าใจโดยการฝึกแต่งคำพูดและฝึกแต่งประโยคด้วยตัวเองจากการ เลื่อนิทานที่ชื่นชอบและนำมาให้คุณครูอ่านให้ฟังซ้ำๆ จนเด็กรู้สึกพอใจและคุ้นเคยกับคำต่างๆ จากเนื้อหาในนิทาน โดยครูเป็นผู้คอยกระตุ้นและชักชวน ให้เด็กๆ สลับกันเล่าเรื่องจากนิทานที่ตนเองชื่นชอบให้เพื่อนๆ และครูฟัง รวมทั้งการเปิดโอกาสให้เด็กได้สนทนาพูดคุยแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ตามความคิด จินตนาการ ภายใต้บรรยากาศที่มีความสุข เมื่อเด็กมีความพร้อมจึงให้เด็กเริ่มเรียบเรียงคำพูดแต่งเป็นประโยค เพื่อนำมาสร้างเป็นนิทาน 4 ช่อง พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง วาดภาพประกอบนิทานด้วยตนเองซึ่งจากกิจกรรมนี้ทำให้เด็กมีความภาคภูมิใจและเกิดความเชื่อมั่นในการนำคำที่แต่งมาสร้างเป็นประโยคที่สมบูรณ์ สอดคล้องกับพลสุข สุขเสริม (2551 : 41) กล่าวว่า การพูดเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญอย่างหนึ่งของการติดต่อสื่อสารที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต เนื่องจากต้องถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความต้องการของตนเองเพื่อให้ผู้อื่นได้รู้และเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กปฐมวัย ผู้ที่เกี่ยวข้องคือ ครู พ่อแม่ และผู้ดูแลเด็กควรให้ความสนใจและหมั่นฝึกฝนให้เด็กได้ใช้ภาษาบ่อย ๆ และถูกต้องชัดเจนเพื่อเด็กจะได้นำไปใช้ได้ถูกต้องในการติดต่อสื่อสารในอนาคต

2.3 ผลการศึกษาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยด้านการเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็ก ผลปรากฏว่าหลังการทดลองเด็กมีความสามารถในการเล่าเรื่องสูงขึ้นกว่าก่อนเด็กได้รับการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กทั้งนี้ เป็นเพราะกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการพูดที่เหมาะสม ซึ่งกระบวนการในการสร้างนิทานด้วยตนเอง ตั้งแต่เริ่มต้นคือ การเลือกนิทานที่ชอบ การตั้งชื่อเรื่อง การวาดภาพประกอบนิทาน การแต่งประโยคจากตัวละครที่ชอบ และเปิดโอกาสให้เด็กได้ เล่าเรื่องราวของนิทานที่เด็กแต่ละคนได้สร้างขึ้นใหม่ เพื่อ สรุปเนื้อเรื่องร่วมกัน แล้วนำมาเรียบเรียงเป็นนิทานเรื่องใหม่ ที่สมบูรณ์ ซึ่งผลของการสร้างนิทาน โดยเด็กจะช่วยเพิ่มพูนความสามารถทางการพูดเด็กได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆเพิ่มขึ้นจากความรู้เดิม รู้จักเรียบเรียงความคิดลำดับเหตุการณ์ในเนื้อเรื่องของนิทานที่ต้องการสร้างขึ้นใหม่ ส่งผลทำให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการเรียนรู้และความสามารถทางการพูดที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ฌูซุชยาน์ ยิงยงค์ (2553 :17) กล่าวว่าไว้ว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยควรรู้จักหาวิธีที่จะส่งเสริมพัฒนาการพูดที่เหมาะสมและฝึกบ่อยๆก็จะทำให้เด็กกล้าแสดงออกทางการพูด รู้จักเรียงลำดับการพูดของเรื่องราวก่อนหลังไม่วกไปวนมา ทำให้การสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกรู้จักคิดและความต้องการของตนเองถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ นางลักษณ งามขำ (2551 : 72) ที่กล่าวว่า การให้เด็กมีโอกาสได้ศึกษาความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ จำนวนมาก ๆมีส่วนช่วยกระตุ้นให้เด็กสามารถเล่าเรื่อง แสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง และเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ในการพูดของเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้พัฒนาการพูดของเด็กจะเป็นไปด้วยดี เมื่อเด็กมีผู้ปฏิสัมพันธ์ทางภาษาสังเกตขณะที่เด็กสร้างนิทานเด็กแสดงความคิดในการพูดออกมาในรูปภาพและพูดเล่าเรื่องราวจากภาพให้ครูและเพื่อนฟัง ถือเป็น การฝึกฝนการพูดและเป็นการส่งเสริมพัฒนาการพูดให้เด็กเป็นอย่างดี

3. ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย

ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัยตลอดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็ก ในระยะเวลา 5 สัปดาห์มีดังนี้คือ

1. ในระยะแรกของการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กพบว่าเด็กมีความตื่นตัวในการที่จะนำหนังสือนิทานที่ตนเองสนใจมาให้ครูพร้อมกัน โดยเด็กขาดทักษะการควบคุมตนเองในการรอคอยและปฏิบัติตามคำสั่ง เมื่อครูได้สร้างคุ้นเคยกับกิจกรรมแนะนำให้เด็กแสดงออก อย่างอิสระ โดยให้เด็กสร้างข้อตกลงระหว่างกันด้วยตนเอง ทำให้รู้จักการรอคอยตามลำดับและมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน

2. ในสัปดาห์แรกเด็กยังไม่คุ้นเคย ไม่ค่อยกล้าพูด ครูต้องคอยกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น สนทนา ซักถาม แต่เมื่อเริ่มสัปดาห์ที่ 2 เด็กเริ่มมีความคุ้นเคยกับขั้นตอนของการจัดกิจกรรมสร้างนิทาน โดยเด็ก เริ่มเลือกเรื่องนิทานที่ชอบ จึงมีความสนใจในการฟังและกล้าที่จะพูดแสดงออก ถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเอง มีความกล้าที่จะถามคำถามเมื่อไม่เข้าใจในความหมายของภาพที่เห็น หรือจากเรื่องราวที่ได้ฟังจากเพื่อนๆ และครู

3. การเปิดโอกาสให้เด็กได้มีการพูดคุยถึงเนื้อหาของนิทานและเลือกตัวละครที่เด็กชื่นชอบ หลังจากที่มีการเล่านิทานแล้ว ทำให้เด็กเกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ช่วยการเรียนรู้ด้านคำศัพท์ และสามารถจดจำเรื่องราวได้ดี เพราะในระหว่างการทำกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กนั้น เด็กได้เรียนรู้ว่าเรื่องราวในนิทานแต่งเป็นประโยคด้วยคำคล้องจองซึ่งง่ายต่อการจดจำของเด็ก

4. การสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลายในระหว่างการทำกิจกรรมช่วยให้เด็กมีสมาธิที่จะเรียนรู้และมีความตั้งใจในการทำกิจกรรมและเด็กมีท่าทีที่สงบมากขึ้น จะเห็นได้จากการที่เด็กสามารถเล่าถ่ายทอดเรื่องราวของนิทานที่ตนแต่งขึ้นเองพร้อมวาดรูปบรรยายสิ่งที่เด็กเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อสามารถทำได้สำเร็จและสวยงาม

5. เด็กมีพัฒนาการทางด้านสังคม อารมณ์ และจิตใจ มีจินตนาการมากขึ้นซึ่งเห็นได้จากการที่เด็กสามารถทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มได้และพูดคุยกันถึงเรื่องนิทานและช่วยกันบรรยายรูปภาพด้วยความสนุกสนาน มีความสุข เด็กมีพัฒนาการทางด้านภาษาพูดมากขึ้นจะเห็นได้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อนกล้าพูดกล้าแสดงออกถึงความคิดเห็นของตนมากขึ้น

4. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กหากเด็กมีจำนวนมากเกินไปการบริหารจัดการค่อนข้างยาก จึงควรเตรียมตัวเตรียมความพร้อมและวางแผนในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับจำนวนของเด็กโดยมีสื่อที่เพียงพอกับเด็ก

1.2 ในการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กครูควรจำเนื้อหา นิทานและขั้นตอนของกิจกรรมได้แม่นยำ พร้อมทั้งควรกระตุ้นให้เด็กได้พูด แสดงความคิดเห็น และเล่านิทานที่สร้างด้วยตนเองให้ครบทุกคนเนื่องจากเด็กบางคนไม่กล้าแสดงออก

1.3 ครูควรยิ้มแย้มแจ่มใสและมีน้ำเสียงที่อบอุ่นเหมาะสมไม่ดังและไม่เบาจนเกินไปในขณะที่ทำกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้ผ่อนคลาย ทำให้เด็กมีความสุขสนุกสนานและเปิดโอกาสให้เด็กได้พูดคุยแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

1.4 การจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กควรส่งเสริมให้เด็กมีความรู้สึกเป็นอิสระ สามารถคิดคำพูด ประโยค เล่าเรื่องตามความเข้าใจและจินตนาการของตัวเอง โดยมีครูคอยเป็นผู้กระตุ้นให้เด็กได้ใช้ความคิดและเปิดโอกาสให้เด็กได้พูดคุยหรือปรึกษาหารือกันหรือวาดรูประบายสีอย่างเสรี ทั้งนี้ควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเรื่องเวลาในการจัดกิจกรรม วัย และความสนใจในการทำกิจกรรมของเด็ก ในกรณีที่เด็กอายุ 4-5 ขวบ ควรใช้ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมประมาณ 30 นาที เพื่อความเหมาะสมกับความสนใจของเด็กในวัยนี้ ซึ่งถ้าใช้เวลาในการจัดกิจกรรมนานเกินไป อาจทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย และไม่ต้องการร่วมในการทำกิจกรรม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานในด้านอื่นๆให้แก่เด็กปฐมวัย เช่น ด้านกล้ามเนื้อใหญ่ ด้านกล้ามเนื้อเล็ก ด้านการเขียน ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านสังคมของเด็กปฐมวัย

2.2 ควรมีการศึกษาการนำกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษ เช่น เด็กสมาธิสั้น เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม

2.3 ควรมีการวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาด้านอื่นๆให้แก่เด็กปฐมวัย เช่น ความเชื่อมั่นในตนเอง การรอคอย การแบ่งปัน การมีระเบียบวินัย การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2540) คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา (อายุ 3 – 6 ปี)
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กรมอนามัย (2549) คู่มือการพัฒนาผู้ดูแลเด็ก คู่มือ พ่อ – แม่ การอบรมเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดถึง 5 ปี
กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพฯ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก กรุงเทพฯ
_____ (2553) คู่มือครูผู้ดูแลเด็กส่งเสริมพัฒนาการเด็กแรกเกิด-5ปี ชุมชนสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย
- กระทรวงศึกษาธิการ (2546) คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546
(สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี) กรุงเทพฯ โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541) "กิจกรรมพัฒนาทางกายสำหรับเด็กปฐมวัย " วารสารการศึกษา
ปฐมวัย , 1 (4) (ตุลาคม) : 11
_____ (2542) การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน 3-5 ปี กรุงเทพมหานคร โขติสุขการพิมพ์
_____ (2551)) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย กรุงเทพมหานคร มิตร
สัมพันธ์กราฟฟิค
- กุลวรา ชูวงศ์ไพโรจน์ (2550) คู่มือพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือ กรุงเทพมหานคร
มูลนิธิซีเมนต์ไทย
- กรณีการณ์ พวงเกษม (2533) ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- เกริก ยूनพันธ์ (2539) การเล่านิทาน พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
_____ (2543) การเล่านิทาน พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- จรรยา สุวรรณทัต และคนอื่นๆ (2547) จิตวิทยาและจิตวิทยาพัฒนาการ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ พิมพ์ลักษณ์
- จันทร์เพ็ญ สุภาพล (2538) "การศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ฟังนิทาน
ประกอบดนตรีและนิทานประกอบภาพควบคู่กิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรม
ช่วยเหลือ" ปริญญาพนธ์ กศ.ม.(ปฐมวัย).กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- จิระประภา บุญยนิษฐ์และคณะ (2546) ภาษาสนุก กรุงเทพมหานคร วี อินเทอร์เน็ต

- จุฬารัตน์ อินุพัฒน์ (2543) " พัฒนาการทางภาษาพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์
การเล่นบล็อก " ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพมหานคร
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ชนาธิป บุปผามาศ (2553) "การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นทาน
อิสปประกอบคำถาม " ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ณภัทรสร จจรัญญ (2551) "ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้คำคล้องจอง
ประกอบภาพ" ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ณัฐฉิณี ชนะโชติ (2548) "การใช้นิทานที่ครูแต่งเองโดยใช้เค้าโครงนิทานพื้นบ้านพัฒนา
พฤติกรรม ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และการช่วยเหลือผู้อื่นของเด็กปฐมวัย "
ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาหลักสูตรและ
การสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ณัฐชยานันท์ ชัยยงค์ (2553) "ผลการเล่นนิทานพื้นบ้านจังหวัดสุโขทัยประกอบภาพที่มีต่อพัฒนาการ
ด้านการพูดของเด็กปฐมวัย" ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
ปฐมวัย.บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ทิพวรรณ ธรรมาคุณาชัย (2552) ตำราพัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก กรุงเทพฯ โฮลิสติก
- ธนารีย์ นันทสมบัติ (31 ตุลาคม 2551) สัมภาษณ์โดย นางสาวสุรัญชญา ช้างฉัตร
โรงเรียนวรรณสว่างจิต
- นงเยาว์ คลินิกคลาย (2543) "ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
กิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบ" ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.
วิทยานิพนธ์ (กศ.ม. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- นงลักษณ์ งามขำ (2551) "ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
กิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย" ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- นภเนตร ธรรมบวร (2544) พัฒนาการกระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นันทิยา น้อยจันทร์ (2549) การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย พิมพ์ครั้งที่ 2 นครปฐม
สำนักพิมพ์นิติบัญ จำกัด

- น้ำฝน ปิยะ (2543) "การใช้นิทานปลายเปิดเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลระยอง" ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นิรมล ช่างวัฒนชัย (2541) เทคนิคการสอนศิลปะภาษาและวิทยาศาสตร์ กรุงเทพฯ
ศรีวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์
- นิรันดร์ รอดเยี่ยม (2531) "การศึกษาพัฒนาการพูดของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาด้วย
แบบทดสอบรูปภาพ" ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาพัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เนื่อน้อง สันบุญ (2541) "ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์
การเล่านิทานปรินญาณิพนธ์ กศ.ม." บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- บุษบา สงวนวนชาติ (2548) "การพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้
หนังสือนิทานเล่มใหญ่ โรงเรียนอนุบาลท่าตะโก เขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์
เขต 3" ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชา
หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เบญจา แสงมลิ (2537) "การทำหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย" ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
วรรณกรรมและลีลาคดีสำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 1 - 7 หน้าที่ 344 – 345
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- เบญจมาศ พระธานี (2538) "ความผิดปกติทางการพูด " ภาควิชาโสต คอ นาสิก ลาริงซ์ วิทยา
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- เบญจจะ คำมะสอน (2544) "ด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริม
ประสบการณ์ การพูดเล่าเรื่องอย่างต่อเนื่องโดยใช้ภาพประกอบ" ปรินญาณิพนธ์
กศ.ม. การศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรีชา เนาว่าเย็นผล (2545) "การวิจัยเชิงทดลอง" ใน ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยหลักสูตรและ
กระบวนการเรียนการสอน หน่วยที่ 6 หน้าที่ 155 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ปานใจ จารุณิข (2548) "พฤติกรรมทางพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมคำคล้อง "
- ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 123 ก
ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2545

พัชรี คุ่มชาติ (2553) "การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ฟังนิทานประกอบการปั้น" ปรินญา
นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

พลสุข สุขเสริม (2551) "ผลการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยที่มีต่อความสามารถทางการพูดของ
เด็กปฐมวัย" ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย.
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภารดี ศรีประยูร (2542) "รูปแบบเล่านิทานทางโทรทัศน์ที่ส่งผลต่อความสามารถในการ ฟังและ
ความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2" ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
เทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เขาวพา เดชะคุปต์ (2542) กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย กรุงเทพฯ: เจ้าพระยาระบบการพิมพ์.

รังสรรค์ จันต๊ะ (2541) "เอกสารประกอบการสอนวิชา ศท. ๑๓๐ ภาษาไทย กรุงเทพฯ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ราชบัณฑิตสถาน (2546) *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พุทธศักราช 2542* พิมพ์ครั้งที่ 6
กรุงเทพฯ นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์

ละออ ชูติกร (2551) *วิธีช่วยให้เด็กรักการอ่าน* กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น

วงพัคตร์ ภูพันธ์ศรี;และศิรินันท์ คำรงผล (2532) *จิตวิทยาพัฒนาการและการศึกษา*
กรุงเทพมหานคร ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วันเนา ยูเด็น (2542) *นิทานคือชีวิต* กรุงเทพมหานคร องค์การค้าของคุรุสภา

วิไล มาศจรัส (2551) *เทคนิคการเขียนการเล่านิทานสำหรับเด็ก* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
ธารอักษร

ศรียา นิยมธรรมและประภัสสร นิยมธรรม (2541) "พัฒนาการทางภาษา พิมพ์ครั้งที่ 2 "

กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชาการศึกษาพิเศษ

สวาท เกษแดงสกุลวุฒิ (2551) "ผลการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานที่มีต่อพฤติกรรมร่วมมือของ
เด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านหาดส้มแป้น จังหวัดชุมพร" ปรินญานิพนธ์การศึกษามหา
บัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2546) *คู่มือการพูดเบื้องต้น*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- สนอง สุทธาอามาตร (2545) "ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยการประกอบอาหาร" ปรินญาณิพนธ์ . กศ.ม. การศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สมศรี ปาณะโตชะ (2551) "ความสามารถทางด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการประดิษฐ์หุ่นร่วมกับผู้ปกครองอาสา" ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. การศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542) *นิทานความสำคัญและประโยชน์* สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง 2,4 (กุมภาพันธ์) : 47-64
- สมาพร สามเตี้ย (2545) "พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยการเล่น เกมทางภาษา " ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. การศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สันทพัฒน์ อรุณชาติ (2542) "นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย" โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏภูเก็ต
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) รูปแบบและเทคนิคการประเมินพัฒนาการโดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) สำหรับเด็กปฐมวัย กรุงเทพมหานคร สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- สถิรนนท์ อยู่คงแก้ว (2541) "ทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการร่วมกิจกรรมในวงกลม โดยใช้เทคนิคการสร้างสมุดเล่มใหญ่" ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2545) *การวัดและแนวทางการประเมิน เด็กปฐมวัย* กรุงเทพฯ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- _____ (2550) "การวัดและการประเมินแนวใหม่:เด็กปฐมวัย " ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุกัญญา อินทร์นุรักษ์ (2553) "ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการเคลื่อนไหวที่มีต่อความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย สถานเลี้ยงเด็กมาดไฮม์ เดย์แคร์ เนอสเซอริ กรุงเทพมหานคร " ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตร และการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุภาวดี ศรีวรรณชะ (2542) พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยและวิธีการส่งเสริม นครสวรรค์ เจ.กรุ๊ปแอดเวอร์ไทซิ่งอิทนนท์การพิมพ์

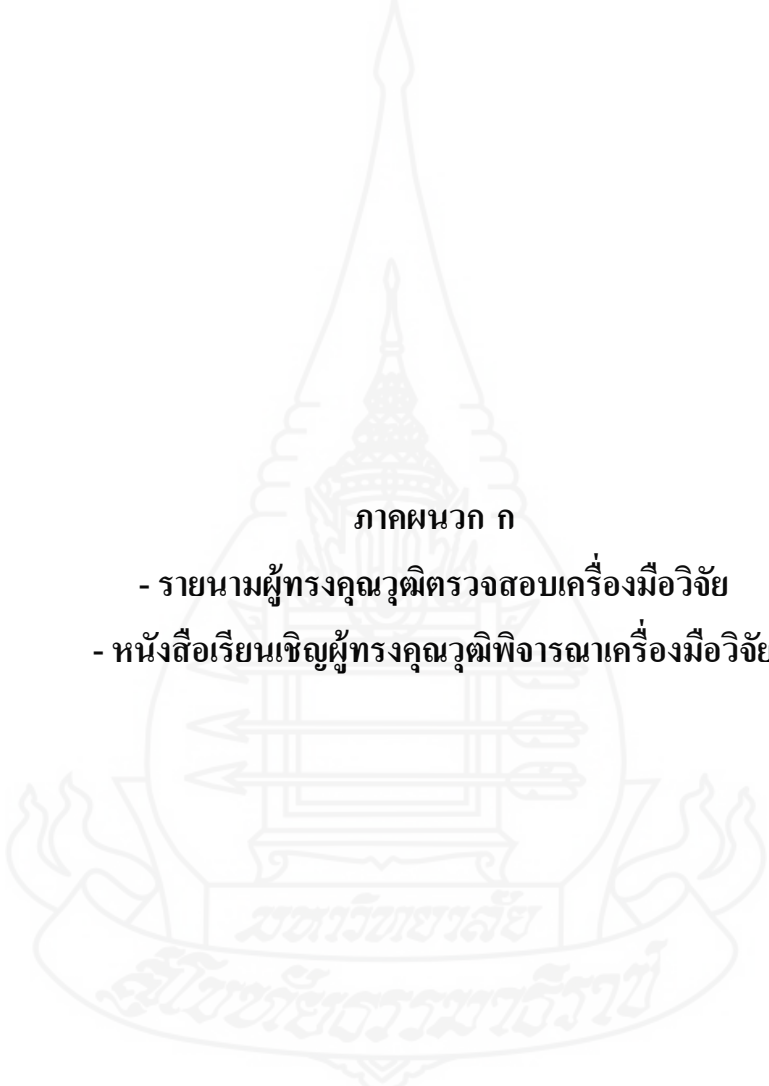
- อนงค์ วรพันธ์ (2546) "พัฒนาการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่า
นิทานประกอบการทำสมุดเล่มเล็ก " ปรินญาณิพนธ์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อารมณี สุวรรณपाल (2532) "เทคนิคในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย 1" ใน เอกสารการ
สอนชุดวิชาฝึกอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 4
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อารี สันหลวี (2537) นวัตกรรมปฐมวัยศึกษา กรุงเทพมหานคร สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก
- อิงอร รอดน้อย (2551) " พฤติกรรมการแสดงมารยาทไทยที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยโดยการจัด
กิจกรรมการเล่านิทานประกอบการฝึกปฏิบัติจริง " ปรินญาณิพนธ์ ภาควิชาหลักสูตร
และการสอน สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อภิวรรณ วีระสมิทธิ์ (2550) รายงานการศึกษาทักษะและเจตคติต่อการเขียนของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมกลุ่มในการสร้างนิทานสร้างสรรค์
กรุงเทพมหานคร เป็น ภาษาและศิลปะจำกัด
- อริสรา ชื่นสุวรรณ (2553 : 2)สาเหตุของปัญหาการสื่อสารในเด็กก่อนวัยเรียน กรุงเทพมหานคร
สาขากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- Dickerson, P. 1976. A Comparison of using the active Games Learning Medium with
Passive Games and Traditional as a Mean of Reinforcing of Selected Sight
Vocabulary Words with Mid – Year First Grade Children. Dissertation
Abstracts International. 10,6456 A.
- Dixson ,D,james J.,&Die Saltz,S (1977 , June).Training Disadvantaged Preschoolers on various
Fantasy Activities : Effects on Cognitive Functioning an Impulse control Child
Development . 2(3):367-379
- Johnson , J . M . (1989) Child Communication Strategies in Child – Adult Interaction
as Compared to Child – child Interaction Cincinnati : University of Cincinnati.
- Morrow , P.C.,& Mcelroy . J.C. (1986).Orassing measures of work commitment Journal
Of Occupational Behavior . 7, 139 - 145

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

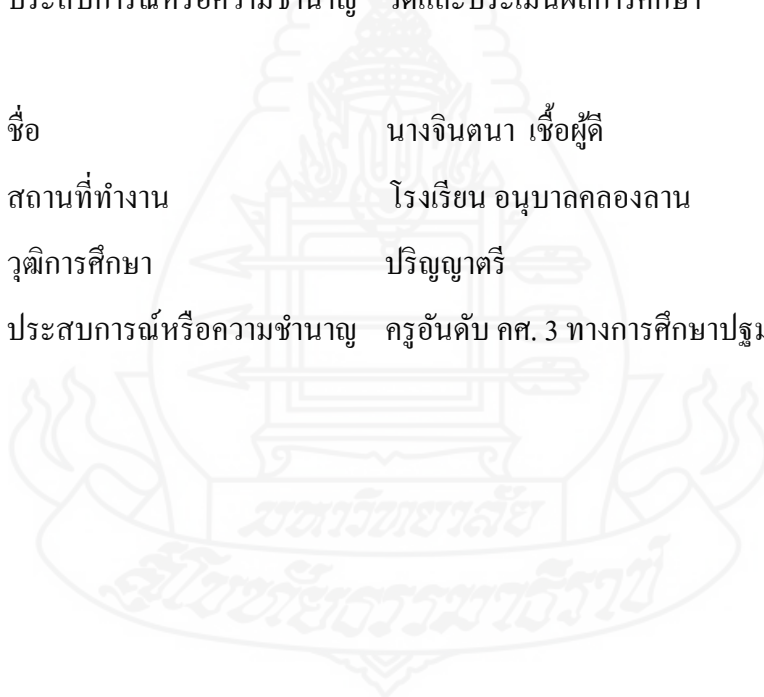

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- หนังสือเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ ผศ.ทิพย์สุดา อินทะพันธุ์
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ประธานโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย
2. ชื่อ อาจารย์ชัยวัฒน์ เวียงทอง
 สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุโขทัย เขต1
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ วัดและประเมินผลการศึกษา
3. ชื่อ นางจินตนา เชื้อผู้ดี
 สถานที่ทำงาน โรงเรียน อนุบาลคลองลาน
 วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูอันดับ คศ. 3 ทางการศึกษาปฐมวัย

ที่ ศธ 0522.16(บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

1 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพย์สุดา อินทะพันธุ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระจำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาว สุรัญชญา ช้างฉัตร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องผลการใช้กิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักการและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษปฐมวัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดีจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 02503 2870

โทรสาร 02503 3566-7

ที่ ศธ 0522.16(บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

1 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ศน. ชัยวัฒน์ เวียงทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระจำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาว สุรัญชญา ช้างฉัตร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องผลการใช้กิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักการและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษปฐมวัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดีจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 02503 2870

โทรสาร 02503 3566-7

ที่ ศธ 0522.16(บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

1 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางจินตนา เชื้อผู้ดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระจำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาว สุรัชนีชา ช้างฉัตร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องผลการใช้กิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักการและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษปฐมวัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดีจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

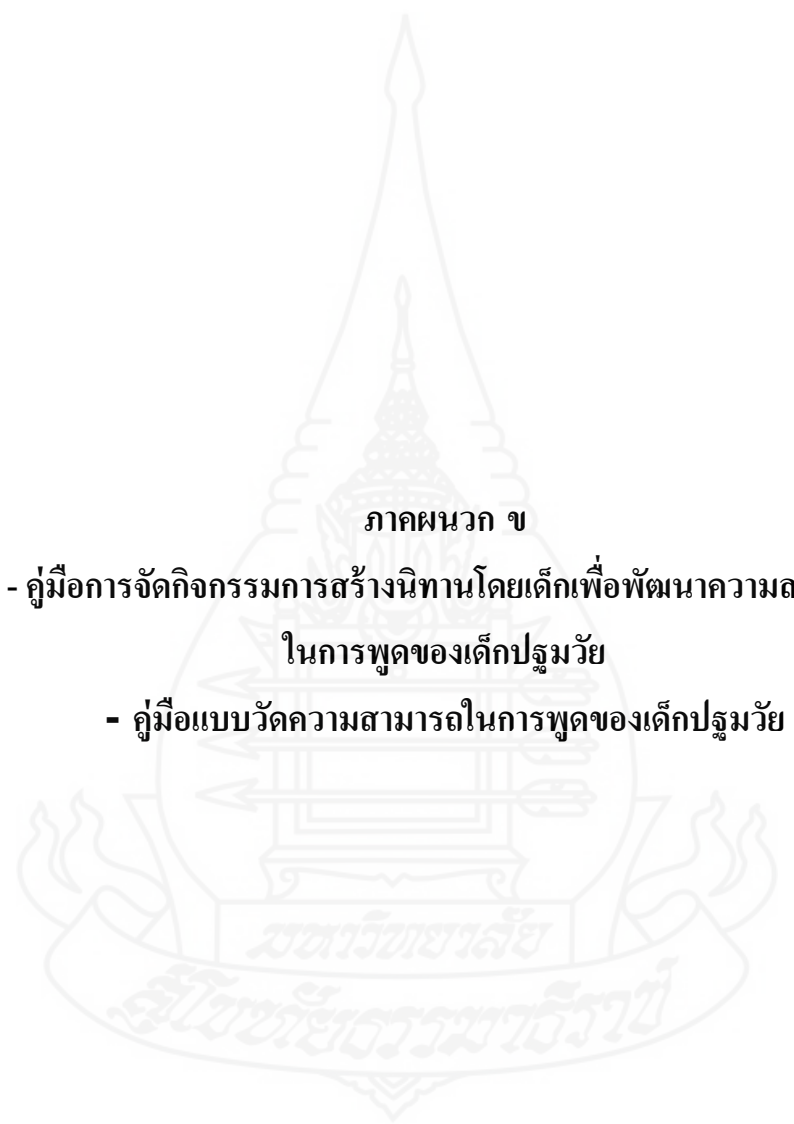
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 02503 2870

โทรสาร 02503 3566-7

ภาคผนวก ข

- คู่มือการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
- คู่มือแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

คู่มือ การจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย หลักการและเหตุผล

กิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็ก เป็นกิจกรรมที่สำคัญในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการพูดของเด็ก โดยการให้เด็กสร้างนิทานจากการพูดออกมาเป็นประโยค ถ่ายทอดเป็นการเล่าเรื่องราว และสามารถเรียงลำดับตามเหตุการณ์ก่อน – หลัง เด็กสามารถสร้างนิทานได้จากการฟังนิทานจากครู เล่าการพูดของเด็กนั้นเริ่มจากการฟังก่อนเมื่อฟังบ่อย ๆ ฟังคำซ้ำ ๆ หลายครั้งก็สามารถรู้ได้ว่าถ้าต้องการพูดบอกอะไรต้องใช้คำพูดอย่างไร ซึ่งวิวัฒนาการทางการพูดของเด็กสามารถสังเกตพัฒนาการพูดได้จากจำนวนคำที่เด็กใช้พูดในแต่ละวันสำหรับเด็ก 3 ขวบใช้คำในแต่ละวันประมาณ 7,500 คำสำหรับเด็กอายุ 5 ขวบใช้คำแต่ละวันประมาณ 10,500 คำ เด็กแต่ละคนมีประสบการณ์แวดล้อมต่างกันการเรียนรู้คำศัพท์ การเรียนรู้ไวยากรณ์ต่างกันและพยายามใช้ตามที่ตนได้ยิน อาทิ เด็กชินกับคำปฏิเสธที่คนใช้ เช่น ถามว่า ได้ลูกกวาดหรือเปล่า คำตอบจะตอบว่า เปล่า จะสังเกตได้ว่า การพูดของเด็กเริ่มจากการพูดคำเดียว จากคำเดียวเริ่มมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นเป็นประโยคสั้น ๆ จากนั้นเริ่มพัฒนาการมาเป็นการพูดเป็นเรื่องราว การพูดของเด็กควรได้รับการฝึกฝนจาก พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครูและผู้ใกล้ชิดตัวเด็ก ดังนั้นจึงได้นำกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กมาส่งเสริมพัฒนาการพูดของเด็กถือเป็นการฝึกฝนให้เด็กกล้าคิด กล้าแสดงออกทางด้านการพูดและมีส่วนช่วยให้เด็กมีพัฒนาการพูดได้เหมาะสมกับวัย

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

แนวการจัดกิจกรรม

1. กิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรม กิจกรรมละ 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน ในช่วงเวลา 10.00 น. – 10.30 น. วันละ 1 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที
2. การปฏิบัติกิจกรรมมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมซึ่งแบ่งเป็น 4 ระยะดังนี้
 - 2.1 ระยะที่ 1 กิจกรรมสร้างความคุ้นเคยกับนิทาน
 - 1) สร้างความคุ้นเคยกับหนังสือนิทาน โดยนำหนังสือนิทานที่หลากหลายจำนวนไม่น้อยกว่า 5 เล่ม มาให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า สัมผัส หยิบจับ ดูภาพนิทาน และอ่านเรื่องจากภาพนิทาน ฯลฯ
 - 2) เด็กนำหนังสือนิทานที่สนใจมาให้ครูอ่านให้ฟัง รวมทั้งครูพาเด็กอ่านส่วนประกอบสำคัญของหนังสือนิทาน คือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาดภาพ ชื่อสำนักพิมพ์ ให้ถูกต้อง

- 3) ครูถามคำถามและชวนให้เด็กตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของนิทานที่เด็กให้ครูอ่านให้ฟัง

2.2 ระยะเวลาที่ 2 กิจกรรมเลือกหนังสือนิทานและการสร้างนิทาน 4 ช่อง

- 1) ครูนำนิทานที่เด็กส่วนใหญ่สนใจมาอ่านให้เด็กฟังอีกครั้งโดยชี้ตัวหนังสือไปด้วยจนจบเรื่องครูอธิบายรวมทั้งพาเด็กอ่านส่วนประกอบสำคัญของหนังสือนิทานคือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาดภาพ ชื่อสำนักพิมพ์
- 2) ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องราวของนิทานแล้วขอให้เด็กเลือกตัวละครที่เด็กชอบ
- 3) ครูชักชวนให้เด็กแต่งเรื่องจากตัวละครที่เด็กเลือกพร้อมทั้งชวนเด็กสร้างนิทาน 4 ช่องโดย
 - 1) ครูนำกระดาษวาดเขียนแจกให้เด็กคนละแผ่นโดยครูแนะนำวิธีในการแบ่งกระดาษให้เป็น 4 ช่อง
 - 2) ครูชักชวนเด็กสร้างนิทานโดยให้เด็กทุกคนแต่งประโยคคนละ 1 ประโยคครูจดบันทึกประโยคที่เด็กพูด
 - 3) ครูทบทวนการแต่งประโยคของเด็ก ๆ ทุกคนอีกครั้งโดยการอ่านให้เด็กฟัง
 - 4) ครูให้เด็กวาดภาพประกอบประโยคที่ตนสร้างเป็นนิทานลงในกระดาษ 4 ช่อง
 - 5) เมื่อวาดภาพประกอบเสร็จให้เด็กตกแต่งผลงานและระบายสีให้สวยงาม
 - 6) เด็กออกมาเล่าภาพที่ตนวาดให้เพื่อนและครูฟัง
 - 7) นำผลงานนิทาน 4 ช่องของเด็กติดป้ายนิเทศตกแต่งให้สวยงามเพื่อเตรียมเสนอผลงาน

2.3 ระยะเวลาที่ 3 กิจกรรมสร้างนิทานโดยเด็ก

- 1) ครูเล่านิทานที่เด็กเลือกให้เด็กฟังอีกครั้งหนึ่งพร้อมทั้งสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน
- 2) ครูชักชวนเด็กร่วมกันสร้างนิทานโดยเด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการแต่งประโยคคนละ 1 ประโยคต่อกันเป็นนิทานเรื่องเดียวกันจนจบเรื่อง
- 3) ครูชักชวนให้เด็กเล่านิทานที่ตนเองสร้างขึ้นทีละคนจนครบทุกคน
- 4) ครูจดบันทึกขณะเด็กเล่านิทาน
- 5) ครูนำนิทานที่สร้างขึ้นโดยเด็กทั้งเรื่องมาอ่านให้เด็กฟังพร้อมกันอีกครั้งหนึ่ง
- 6) ครูแจกกระดาษที่มีข้อความที่บันทึกจากการสร้างนิทานของเด็ก
- 7) ครูเตรียมอุปกรณ์ สีน้ำ สีเทียน สีไม้ เพื่อให้เด็กนำไปตกแต่งรูปภาพให้สวยงาม
- 8) เมื่อเด็กวาดภาพประกอบการสร้างนิทานเสร็จแล้วครูชักชวนเด็กนำผลงานกาสร้างนิทานมารวมเป็นนิทานเรื่องเดียวกันและช่วยกันเล่านิทาน
- 9) ครูสนทนาเกี่ยวกับนิทานที่เด็กแต่งซึ่งเป็นเรื่องเดียวกันทั้งห้อง
- 10) ครูให้เด็กนำผลงานของแต่ละคนมารวมเล่มให้เป็นนิทานเล่มเดียวกัน โดยมีขั้นตอนดังนี้
 - ครูนำผลงานการสร้างนิทานของเด็กมารวมเล่ม
 - เด็กช่วยกันทำปกนิทาน
 - ให้เด็ก ๆ ร่วมกันตกแต่งปก โดยมีข้อความดังนี้ ชื่อเรื่อง วาดภาพ
 - ชื่อผู้แต่ง ชื่อสมาชิกที่สร้างหนังสือนิทาน

2.4 ระยะเวลาที่ 4 นิทานของหนู

- 1) ครูออกหนังสือเชิญผู้ปกครองชมนิทรรศการกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
- 2) เด็กร่วมกันซ้อมการแสดงละครเรื่องนิทานของห้องร่วมกัน

- 3) ครูและเด็กร่วมกันจัดเตรียมห้องเรียนให้เอื้อต่อการแสดงนิทรรศการ ดังนี้
 - ครูนำผลงานของเด็กมาจัดแสดงไว้ภายในห้องเป็นจุด ๆ อย่างสวยงาม
 - ครูชักชวนเด็ก ๆ ร่วมกันเก็บอุปกรณ์การเรียนให้อยู่ตามมุมต่าง ๆ ให้เรียบร้อย
 - ครูตกแต่งห้องเรียนให้สวยงามโดยให้เด็กช่วยกันติดสายรุ้งและติดคำเชิญชมงานนิทรรศการกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
- 4) เด็กและครูร่วมกันเตรียมอุปกรณ์ในการแสดงละครดังนี้
 - เตรียมหน้าฉากเพื่อเป็นสื่อในการแสดงละคร
 - ครูเตรียมชุดสำหรับเด็กใส่แสดงละคร
 - ประดิษฐ์ต้นไม้ ดอกไม้ไว้เป็นฉาก
 - อื่น ๆ
- 5) ครูเตรียมเด็กต้อนรับผู้ปกครองและให้ผู้ปกครองเซ็นชื่อเข้าร่วมกิจกรรม
- 6) ผู้อำนวยการและผู้ปกครองชมการแสดงละครนิทานที่เด็กสร้างขึ้นใช้เวลาประมาณ 15 - 20 นาที
- 7) เมื่อเด็กแสดงละครนิทานที่เด็กสร้างขึ้นจบครูเตรียมตัวแทนผู้ปกครองกล่าวคำชมเชย

บทบาทครู

การจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับแผนการจัดกิจกรรมครูควรมีหน้าที่และบทบาทดังนี้

1. ศึกษาการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ให้เข้าใจอย่างละเอียด เพื่อจัดเตรียมการสอนตามที่ได้กำหนดไว้
2. ก่อนทำการสอน ครูควรเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เพียงพอแก่ความต้องการของเด็ก ขณะที่เด็กลงมือทำกิจกรรมครูจะคอยดูแลความเรียบร้อยเพื่อให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่นดังนี้
 - 2.1 ครูเตรียมหนังสือนิทานหนังสือนิทาน จำนวน 5 เล่ม
 - 2.2 ครูใช้คำถามกระตุ้นเด็กเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในหนังสือนิทานเพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคยกับหนังสือนิทาน
 - 2.3 ครูอ่านหนังสือนิทานที่เด็กส่วนใหญ่ในห้องสนใจ
 - 2.4 ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทานโดยการกระตุ้นให้เด็กแต่งประโยคจากตัวละครที่เด็กชอบโดยครูจดบันทึกเพื่อให้เด็กนำไปสร้างนิทาน 4 ช่อง
 - 2.5 ครูเตรียมอุปกรณ์เพื่อให้เด็กสร้างนิทาน 4 ช่องพร้อมอธิบายขั้นตอนการทำงาน 4 ช่อง
 - 2.6 ครูชักชวนให้เด็กร่วมกันแต่งประโยคจนครบทุกคนซึ่งขณะที่เด็กแต่งประโยคครูจดบันทึกประโยคที่เด็กแต่ง
 - 2.7 ครูเตรียมอุปกรณ์ในการวาดภาพเพื่อให้เด็กนำไปวาดภาพตามประโยคที่เด็กแต่ง
 - 2.8 ครูชักชวนเด็กสนทนาเกี่ยวกับนิทานที่เด็กแต่งซึ่งเป็นนิทานของห้อง
 - 2.9 ครูเตรียมกระดาษให้เด็กทำปกหน้า ปกหลัง ของชื่อนิทานของห้องร่วมกัน
 - 2.10 ครูออกหนังสือเชิญผู้ปกครองมาร่วมชมนิทานการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
 - 2.11 ครูเตรียมอุปกรณ์เพื่อให้เด็กร่วมกันตกแต่งห้องแสดงผลงานนิทานการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
 - 2.12 ครูมีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดแสดงผลงานนิทานการสร้างนิทาน โดยเด็ก เพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

บทบาทเด็ก

ในการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย นั้นเด็กมีความสำคัญที่สุดที่มีส่วนทำให้กิจกรรมดำเนินได้อย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จ

บทบาทและหน้าที่ของเด็กมีดังนี้

1. เด็กเลือกนิทานที่ตนสนใจมาให้ครูอ่านให้ฟัง
2. เด็กนำตัวละครที่ตนสนใจมาแต่งในนิทาน 4 ช่องที่ครูเตรียมไว้ให้
3. เด็ก ๆ ร่วมกันแต่งประโยคคนละประโยคจนจบเรื่องพร้อมก็นำประโยคที่ตนแต่งไปสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
4. เด็ก ๆ ร่วมกันตกแต่งปกหน้าปกหลังเพื่อนำมาประกอบเป็นรูปเล่มนิทานของห้อง
5. เด็กร่วมกันตกแต่งห้องแสดงผลงานนิทานการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
6. เด็กร่วมกันเตรียมอุปกรณ์แสดงละครนิทานที่เด็กร่วมกันสร้างขึ้น

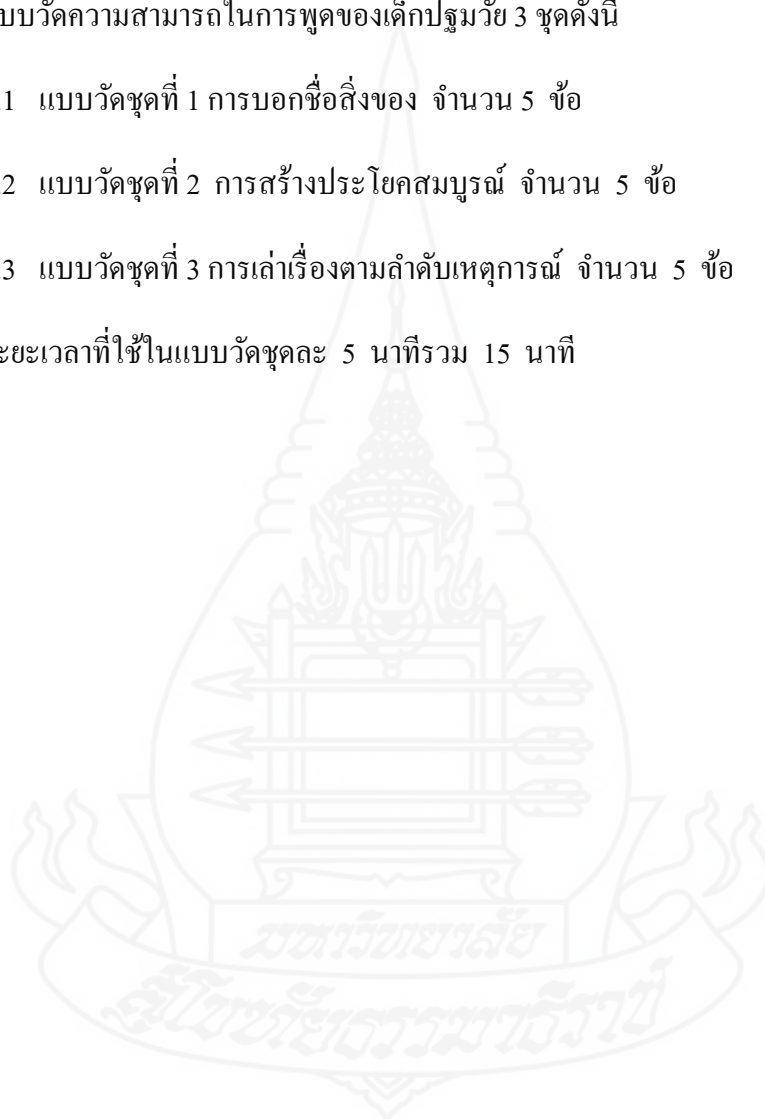
การจัดสภาพแวดล้อม

1. จัดเตรียมสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็ก เพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยให้พร้อมและเพียงพอกับจำนวนเด็ก
2. สร้างบรรยากาศให้เด็กรู้สึกผ่อนคลาย มีอากาศที่ถ่ายเทได้ดี สถานที่ในการจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยนั้นสามารถจัดได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

การวัดและประเมินผล

การวัดและการประเมินผลการจัดกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดมีขั้นตอนดังนี้

1. สังเกตการพูดและการร่วมกิจกรรม
2. แบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย 3 ชุดดังนี้
 - 2.1 แบบวัดชุดที่ 1 การบอกชื่อสิ่งของ จำนวน 5 ข้อ
 - 2.2 แบบวัดชุดที่ 2 การสร้างประโยคสมบูรณ์ จำนวน 5 ข้อ
 - 2.3 แบบวัดชุดที่ 3 การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ จำนวน 5 ข้อ
3. ระยะเวลาที่ใช้ในแบบวัดชุดละ 5 นาทีรวม 15 นาที

การจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

สำหรับสัปดาห์ที่ 1 กิจกรรมที่ 1

กิจกรรมสร้างความคุ้นเคยกับนิทาน

วันที่.....เดือน พ.ศ. เวลา 10.00 – 10.30 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูด
2. เพื่อให้เด็กเกิดความสนุกสนาน
3. เพื่อให้เด็กสามารถบอกส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือนิทานได้

กิจกรรมตลอดสัปดาห์

1. ครูแนะนำวิธีการหยิบจับ การเปิดหนังสือที่ถูกต้องให้กับเด็กแล้วเชิญชวนให้เด็กหยิบจับหนังสือด้วยตนเองอย่างอิสระ
2. ครูเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้เวลาในการดูหนังสือที่ครูจัดเตรียมไว้ให้อย่างสงบโดยที่ครูไม่เข้าไปแทรกแซง
3. เมื่อเด็กดูหนังสือจนพอใจแล้วครูเลือกหนังสือจากมุมหนังสือมาแล้วให้เด็กฟังวันละ 1 เรื่องในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย โดยมีขั้นตอนดังนี้
 - ครูแนะนำชื่อเรื่อง
 - ครูแนะนำผู้แต่ง
 - ครูแนะนำสำนักพิมพ์
 - ครูทบทวนเนื้อเรื่องในนิทาน
4. ครูทบทวนเนื้อเรื่องในนิทานจบแล้วชักชวนให้เด็กได้พูดเล่าในสิ่งที่เด็กได้รับฟังอย่างอิสระจากนิทาน โดยกระตุ้นให้เด็กพูดคุยโต้ตอบคำถามดังตัวอย่างเช่น
 - ตัวละครในนิทาน มีใครบ้าง
 - นิทานเรื่องนี้ใครเป็นผู้แต่ง
 - นิทานเรื่องนี้ชอบตัวละครตัวไหนมากที่สุด
5. ครูแสดงความชื่นชมเด็กเมื่อเด็กสามารถเล่าเรื่องหรือแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามได้ถูกต้อง

กิจกรรมประจำวันใน 1 สัปดาห์ มีรายละเอียดดังนี้

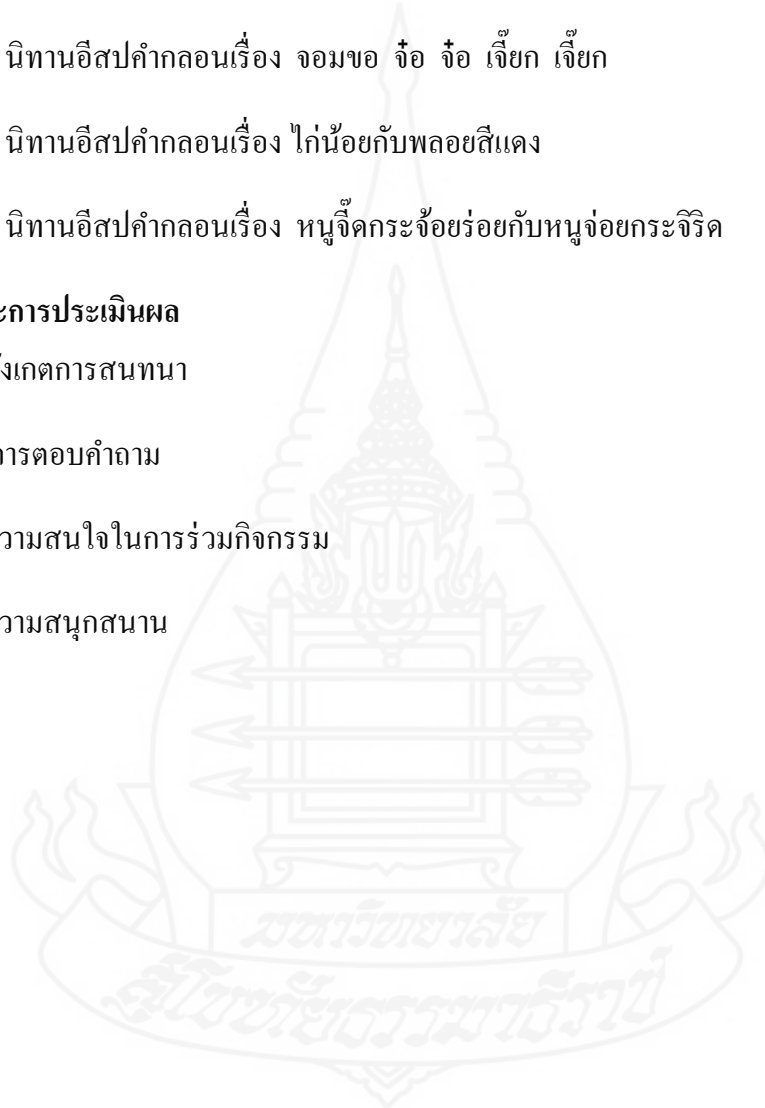
วันที่	กิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรม
1.	แนะนำหนังสือและเล่า นิทานเรื่อง โก่เลี้ยงแกะ	1. แนะนำวิธีการหยิบจับหนังสือและ แนะนำส่วนประกอบของหนังสือ 2. ครูเล่านิทานเรื่อง โก่เลี้ยงแกะ พร้อมกับ สนทนาเนื้อเรื่องในนิทานร่วมกับเด็ก
2.	แนะนำหนังสือและเล่า นิทานเรื่อง กาคำกับหงส์ ขาว	1. แนะนำส่วนประกอบของหนังสือ 2. ครูเล่านิทานเรื่อง กาคำกับหงส์ขาว พร้อมกับสนทนาเนื้อเรื่องในนิทาน ร่วมกับเด็ก
3.	แนะนำหนังสือและเล่า นิทานเรื่อง จอมขอ จ้อ จ้อ เจี้ยก เจี้ยก	1. แนะนำส่วนประกอบของหนังสือ 2. ครูเล่านิทานเรื่อง จอมขอ จ้อ จ้อ เจี้ยก เจี้ยก พร้อมกับสนทนาเนื้อเรื่องใน นิทานร่วมกับเด็ก
4.	แนะนำหนังสือและเล่า นิทานเรื่อง ไก่น้อยกับ พลอยสีแดง	1. แนะนำส่วนประกอบของหนังสือ 2. ครูเล่านิทานเรื่อง ไก่น้อยกับพลอยสีแดง พร้อมกับสนทนาเนื้อเรื่องในนิทาน ร่วมกับเด็ก
5.	แนะนำหนังสือและเล่า นิทานเรื่อง หนูจืดกระจ๊อย ร่อยกับหนูจ่อยกระจริด	1. แนะนำส่วนประกอบของหนังสือ 2. ครูเล่านิทานเรื่อง หนูจืดกระจ๊อยร่อยกับหนู จ่อยกระจริด พร้อมกับสนทนา เนื้อเรื่อง ในนิทานร่วมกับเด็ก

สื่อวัสดุอุปกรณ์

1. หนังสือนิทาน จำนวน 5 เล่มดังนี้
 - นิทานอีสปคำกลอนเรื่อง โทะเลียงเกาะ
 - นิทานอีสปคำกลอนเรื่อง กาคำกับหงส์ขาว
 - นิทานอีสปคำกลอนเรื่อง จอมขอ จ้อ จ้อ เจียก เจียก
 - นิทานอีสปคำกลอนเรื่อง ไก่น้อยกับพลอยสีแดง
 - นิทานอีสปคำกลอนเรื่อง หนูจืดกระจอยร่อยกับหนูจ่อยกระจิด

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการสนทนา
2. การตอบคำถาม
3. ความสนใจในการร่วมกิจกรรม
4. ความสนุกสนาน

การจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

สำหรับสัปดาห์ที่ 2 กิจกรรมที่ 2

กิจกรรมเลือกหนังสือนิทานและสร้างนิทาน 4 ช่อง

วันที่.....เดือน พ.ศ. เวลา 10.00 – 10.30 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูด
2. เพื่อให้เด็กเกิดความสนุกสนาน
3. เพื่อให้เด็กบอกเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิทานได้
4. เพื่อฝึกการกล้าแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น
5. เพื่อฝึกให้เด็กสามารถสร้างนิทาน 4 ช่องได้

กิจกรรมตลอดสัปดาห์

1. ครูเปิดโอกาสให้เด็กเลือกนิทานที่ครูเล่าให้ฟังจำนวน 5 เรื่องในสัปดาห์ที่ 1 โดยให้เด็กเลือกเรื่องที่เด็กชอบมากที่สุดมาเพียง 1 เรื่อง
2. เมื่อเด็กเลือกนิทานได้แล้วครูนำนิทานที่เด็กเลือกนำมาเล่าให้ฟังอีกครั้งหนึ่ง
3. ครูและเด็กสนทนาเกี่ยวกับนิทานที่เด็กเลือกโดยมีรายละเอียดดังนี้
 - ตัวละครในนิทาน มีใครบ้าง
 - นิทานเรื่องนี้ใครเป็นผู้แต่ง
 - นิทานเรื่องนี้ชอบตัวละครตัวไหนมากที่สุด
4. ครูให้เด็กเลือกตัวละครในนิทานที่เด็กชอบที่สุด
5. ครูชักชวนให้เด็กแต่งเรื่องจากตัวละครที่เด็กเลือกพร้อมทั้งชวนเด็กสร้างนิทาน 4 ช่องโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้
 - 5.1 ครูนำกระดาษวาดเขียนแจกให้เด็กคนละแผ่น โดยครูแนะนำวิธีในการแบ่งกระดาษให้เป็น 4 ช่อง
 - 5.2 ครูชักชวนเด็กสร้างนิทานโดยให้เด็กทุกคนแต่งคนละ 1 ประโยค ครูจดบันทึกประโยคที่เด็กพูด
 - 5.3 ครูทบทวนการแต่งประโยคของเด็ก ๆ ทุกคนอีกครั้งโดยการอ่านให้เด็กฟัง
 - 5.4 ครูให้เด็กวาดภาพประกอบประโยคที่ตนแต่งขึ้นเพื่อสร้างเป็นนิทานลงในกระดาษ 4 ช่อง
 - 5.5 เมื่อวาดภาพประกอบเสร็จให้เด็กตกแต่งผลงานและระบายสีให้สวยงาม เด็กออกมาเล่าภาพที่ตนวาดให้เพื่อนและครูฟัง

กิจกรรมประจำวันใน 1 สัปดาห์ มีรายละเอียดดังนี้

วันที่	กิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรม
1.	เด็กเลือกนิทาน	1. ให้เด็กเลือกนิทานที่ครูเล่าให้ฟัง จำนวน 5 เรื่องในสัปดาห์ที่ 1 โดยให้เด็กเลือกเรื่องที่เด็กชอบมากที่สุดเพียง 1 เรื่อง
2.	เล่านิทานที่เด็กส่วนใหญ่เลือก	1. เล่านิทานที่เด็กส่วนใหญ่เลือกให้เด็กฟังพร้อมกับสนทนาเกี่ยวกับตัวละครและองค์ประกอบของหนังสือ
3.	เลือกตัวละคร	1. ให้เด็กเลือกตัวละครที่ตนชอบพร้อมบอกเหตุผลว่าชอบเพราะอะไร
4.-5.	เด็กสร้างนิทาน 4 ช่องจากตัวละครที่เด็กเลือก	1. ชักชวนเด็กสร้างนิทาน 4 ช่องจากตัวละครที่เด็กเลือกพร้อมกับระบายสีให้สวยงาม

สื่อวัสดุอุปกรณ์

- หนังสือนิทาน จำนวน 5 เล่มดังนี้
 - นิทานอีสปคำกลอนเรื่อง โกะเลียงแกะ
 - นิทานอีสปคำกลอนเรื่อง กาคำกับหงส์ขาว
 - นิทานอีสปคำกลอนเรื่อง จอมขอ จ้อ จ้อ เจียก เจียก
 - นิทานอีสปคำกลอนเรื่อง ใก่น้อยกับพลอยสีแดง
 - นิทานอีสปคำกลอนเรื่อง หนูจืดกระจ๊อยร่อยกับหนูจ้อยกระจ๊อด

2. กระดาษ A 4

3. สีไม้

4. ไม้บรรทัด

5. ดินสอ

6. ขางลบ

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการสนทนา

2. การตอบคำถาม

3. ความสนใจในการร่วมกิจกรรม

4. ความสนุกสนาน

การจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
สำหรับสัปดาห์ที่ 3 กิจกรรมที่ 3
กิจกรรมสร้างนิทาน (1)

วันที่.....เดือน พ.ศ. เวลา 10.00 – 10.30 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูด
2. เพื่อให้เด็กเกิดความสนุกสนาน
3. เพื่อให้เด็กบอกเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิทานได้
4. เพื่อฝึกการกล้าแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น
5. เพื่อฝึกให้เด็กสามารถสร้างประโยคนำมาสร้างเป็นนิทานได้

กิจกรรมตลอดสัปดาห์

1. ครูเล่านิทานที่เด็กชอบให้เด็กฟังอีกครั้งหนึ่งพร้อมทั้งสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทานดังนี้
 - นิทานเรื่องนี้มีตัวละครอะไรบ้าง
 - ในนิทานเด็กชอบตัวละครอะไรเพราะอะไร
 - ทำไมเด็ก ๆ ถึงชอบนิทานเรื่องนี้
 - เด็ก ๆ อยากเป็นตัวละครตัวไหนในนิทานเรื่องนี้
2. ครูชักชวนให้เด็กร่วมกันแต่งนิทาน โดยเด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการแต่งประโยคคนละ 1 ประโยคต่อกันจนจบเรื่อง
3. ครูชักชวนให้เด็กเล่านิทานที่ตนเองสร้างขึ้นทีละคนจนครบทุกคน
4. ครูคอยจดบันทึกขณะเด็กเล่านิทานที่เด็กสร้างขึ้น
5. ครูนำนิทานที่สร้างขึ้น โดยเด็กทั้งเรื่องมาเล่าให้เด็กฟังพร้อมกันอีกครั้ง
6. ครูแจกกระดาษที่มีข้อความที่บันทึกจากการสร้างนิทานของเด็กแต่ละคนไปวาดภาพประกอบ

7. ครูเตรียมอุปกรณ์ สีน้ำ สีเทียน สีไม้ เพื่อให้เด็กนำไประบายรูปภาพให้สวยงาม
8. เมื่อเด็กวาดภาพประกอบการสร้างนิทานเสร็จแล้วครูชักชวนเด็กนำผลงานการสร้างนิทานของตนออกมาเล่าให้เพื่อนและครูฟัง
9. ครูสนทนาเกี่ยวกับนิทานที่เด็กแต่งซึ่งเป็นเรื่องเดียวกันทั้งห้อง

กิจกรรมประจำวันใน 1 สัปดาห์ มีรายละเอียดดังนี้

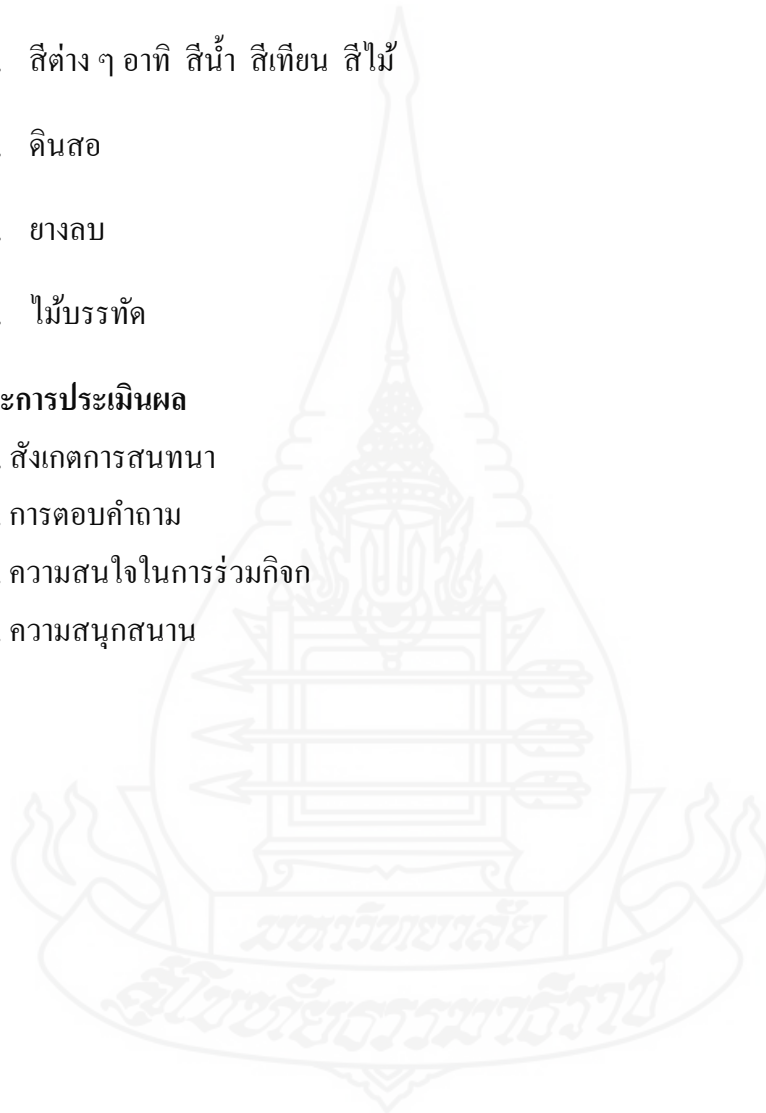
วันที่	กิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรม
1.	เด็กแต่งประโยคจากนิทานที่ส่วนใหญ่ในห้องเลือก	<ol style="list-style-type: none"> 1. เล่านิทานที่เด็กชอบให้เด็กฟังอีกครั้งพร้อมกับสนทนาเนื้อหาในนิทาน 2. เด็กแต่งประโยคคนละ 1 ประโยคจนจบเรื่อง 3. ครูคอยจดบันทึกขณะเด็กเล่านิทานที่เด็กสร้างขึ้น
2.	นำนิทานที่เด็กร่วมกันสร้างมาอ่านให้เด็กฟัง	<ol style="list-style-type: none"> 1. นำนิทานที่เด็กร่วมกันสร้างมาอ่านให้เด็กฟังอีกครั้ง
3.-5.	วาดภาพประกอบนิทานที่ร่วมกันสร้าง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูนำนิทานที่ครูจดบันทึกของเด็กแต่ละคนมาให้เด็กวาดภาพประกอบพร้อมระบายสี 2. เมื่อเด็กทำเสร็จแล้วนำมาเสนอผลงาน

สื่อวัสดุอุปกรณ์

1. หนังสือนิทานที่เด็กเลือก
2. สมุดจดบันทึกการแต่งนิทานของเด็ก
3. กระดาษสำหรับวาดภาพ
4. สีต่าง ๆ อาทิ สีน้ำ สีเทียน สีไม้
5. ดินสอ
6. ยางลบ
7. ไม้บรรทัด

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการสนทนา
2. การตอบคำถาม
3. ความสนใจในการร่วมกิจกรรม
4. ความสนุกสนาน

การจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
สำหรับสัปดาห์ที่ 4 กิจกรรมที่ 4

กิจกรรมสร้างนิทาน (2)

วันที่.....เดือน พ.ศ. เวลา 10.00 – 10.30 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูด
2. เพื่อให้เด็กเกิดความสนุกสนาน
3. เพื่อให้เด็กบอกเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิทานได้
4. เพื่อฝึกการกล้าแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมตลอดสัปดาห์

1. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับผลงานของเด็กในสัปดาห์ที่ 3 จากนั้นให้เด็ก ๆ ร่วมกันแต่งชื่อเรื่องของนิทาน
2. ครูให้เด็กนำผลงานของตนเองมารวมเล่มให้เป็นนิทานเล่มเดียวกัน โดยมีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 ครูนำผลงานการสร้างนิทานของเด็กมารวมเล่ม
 - 2.2 ครูวัดความกว้าง สูง ของหนังสือที่จะเข้าปก สมมุติว่า หนังสือวัดได้กว้าง 9 ซม. สูง 11 ซม.
 - 2.3 ครูตัดกระดาษแข็งทำปกหน้าและหลัง 2 แผ่นแต่ละแผ่นต้องมีความกว้าง 9 ซม. สูง 11.5 ซม.
 - 2.4 ซ้อนกระดาษแข็งที่ตัดไว้ข้างบนและข้างล่างของหนังสือ กดเบา ๆ แล้ววัด ถ้าหนา 1 ซม. ก็ตัดกระดาษแข็งทำสันหนา 1 ซม. สูง 11.5 ซม.
 - 2.5 เมื่อตัดแล้วจะนำกระดาษทั้ง 3 ชั้นคือปกหน้า ปกหลัง และสัน ใช้แปรงหรือฟู่กันจุ่มกาวมาติดที่กระดาษลายสวย ๆ ที่เตรียมไว้หุ้มปกโดยการติดสันไว้ตรงกลาง จากนั้นนำกระดาษมาติดทำปกหน้า ปกหลัง

2.6 เมื่อติดชิ้นส่วนของการทำงานครบทั้ง 3 ชิ้นแล้วตัดกระดาษเฉียงเล็กน้อยเพื่อพับซ้อนกระดาษจะได้ไม่หนาจนเกินไปแล้วตัดกระดาษออกทั้ง 4 มุมแล้วทากาวติดให้สวยงาม

2.7 เมื่อทากาวแห้งแล้วให้เด็ก ๆ ร่วมกันตกแต่งปก โดยมีข้อความดังนี้ ชื่อเรื่อง วาดภาพ ชื่อผู้แต่ง ชื่อสมาชิกที่สร้างหนังสือนิทาน

3. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับการแต่งนิทานของห้องโดยมีคำถามดังนี้

- นิทานที่เด็กแต่งขึ้นมานั้นมีรูปภาพอะไรบ้าง
- ในนิทานที่เด็กแต่งเกิดขึ้นที่ไหนและมีความสำคัญอย่างไร
- นิทานของเด็ก ๆ คนไหนที่วาดรูปออกมาคล้ายกับเพื่อนบ้าง

4. ครูและเด็กสนทนาเกี่ยวกับนิทานของห้องเพื่อปริิษาการจัดเตรียมการจัด

นิทรรศการแสดงผลงานกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาการพูดปฐมวัยร่วมกัน

กิจกรรมประจำวันใน 1 สัปดาห์ มีรายละเอียดดังนี้

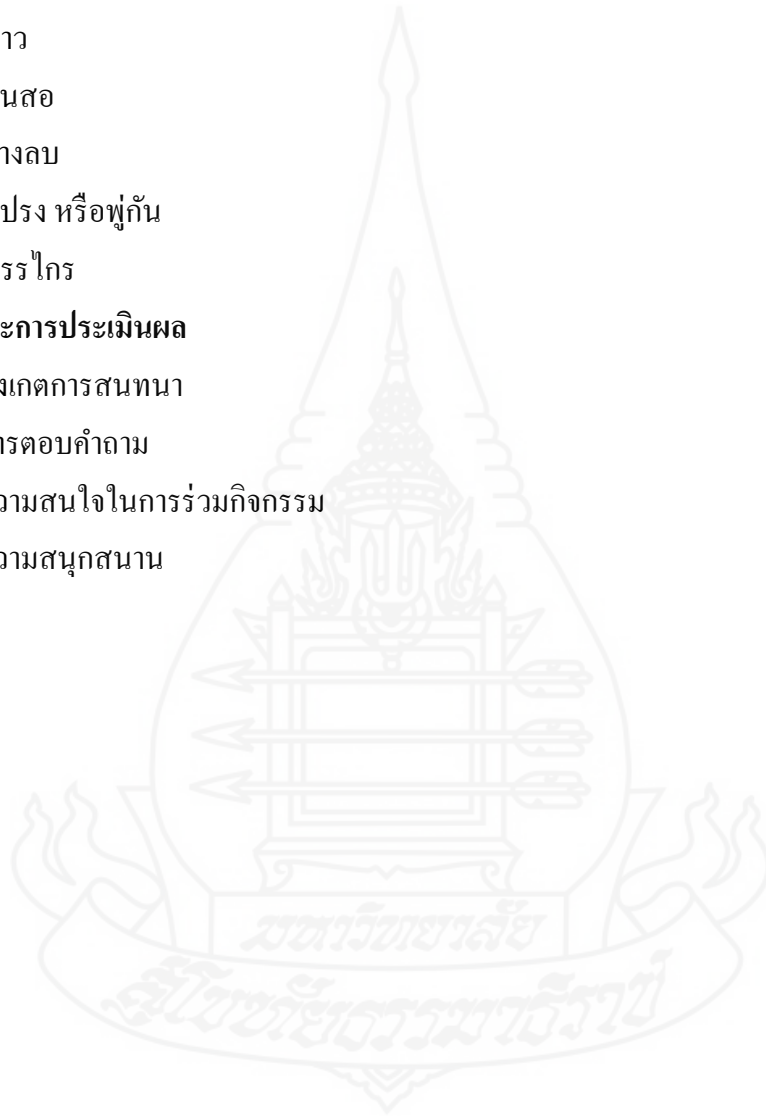
วันที่	กิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรม
1.	แต่งชื่อเรื่องของนิทานที่เด็กสร้างขึ้น	3.1 ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับผลงานของเด็กในสัปดาห์ที่ 3 และร่วมกันแต่งชื่อเรื่องของนิทาน
2.	รวมเล่มหนังสือนิทานที่เด็กสร้าง	1. ครูนำผลงานการสร้างนิทานของเด็กมารวมเล่ม 2. ครูช่วยวัดความกว้าง ความสูง ความหนาของหนังสือให้เด็ก 3. ให้เด็กตัดกระดาษตามที่ครูวัดให้เพื่อนำไปทำปกหน้า ปกหลังและทำสันหนังสือ
3.-5.	ตกแต่งปกหนังสือนิทานที่เด็กสร้าง	1. นำปกหน้า ปกหลังมาเข้าเล่ม 2. เด็กวาดภาพประกอบหน้าปกและระบายสีพร้อมเขียนชื่อเรื่องของหนังสือนิทานที่เด็กสร้าง

สื่อวัสดุอุปกรณ์

1. หนังสือนิทานที่เด็กเลือก
2. กระดาษทำปก
3. สีต่าง ๆ อาทิ สีไม้ สีเทียน สีน้ำ
4. ไม้บรรทัด
5. กาว
6. ดินสอ
7. ยางลบ
8. แปรง หรือฟู่กัน
9. กรรไกร

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการสนทนา
2. การตอบคำถาม
3. ความสนใจในการร่วมกิจกรรม
4. ความสนุกสนาน

การจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
สำหรับสัปดาห์ที่ 5 กิจกรรมที่ 5

กิจกรรมนิทานของหนู

วันที่.....เดือน พ.ศ. เวลา 10.00 – 10.30 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูด
2. เพื่อให้เด็กเกิดความสนุกสนาน
3. เพื่อให้เด็กบอกเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิทานได้
4. เพื่อฝึกการกล้าแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมตลอดสัปดาห์

1. ครูออกหนังสือเชิญผู้ปกครองชมนิทรรศการกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยในวันศุกร์
2. เด็กร่วมกันซ้อมการแสดงละครเรื่องนิทานของห้องร่วมกันจำนวน 3 วัน
3. ครูและเด็กร่วมกันจัดเตรียมห้องเรียนให้เอื้อต่อการแสดงนิทรรศการในวันที่ 4 ดังนี้
 - 3.1 ครูนำผลงานของเด็กมาจัดแสดงไว้ภายในห้องเป็นจุด ๆ อย่างสวยงาม
 - 3.2 ครูชักชวนเด็ก ๆ ร่วมกันเก็บอุปกรณ์การเรียนให้อยู่ตามมุมต่าง ๆ ให้เรียบร้อย
 - 3.3 ครูตกแต่งห้องเรียนให้สวยงามโดยให้เด็กช่วยกันติดสายรุ้งและติดคำเชิญชมงานนิทรรศการกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

4. เด็กและครูร่วมกันเตรียมอุปกรณ์ในการแสดงละครดังนี้
 - 4.1 เตรียมหน้าฉากเพื่อเป็นสื่อในการแสดงละคร
 - 4.2 ครูเตรียมชุดสำหรับเด็กใส่แสดงละคร
 - 4.3 ประดิษฐ์ต้นไม้ ดอกไม้ไว้เป็นฉาก
 - 4.4 อื่น ๆ
5. ครูให้คำชมเชยทุกครั้ง当孩子ซ้อมการแสดงพร้อมทั้งบอกข้อดีข้อเสียเพื่อนำไปแก้ไขการแสดงให้ดีขึ้น

กิจกรรมประจำวันใน 1 สัปดาห์ มีรายละเอียดดังนี้

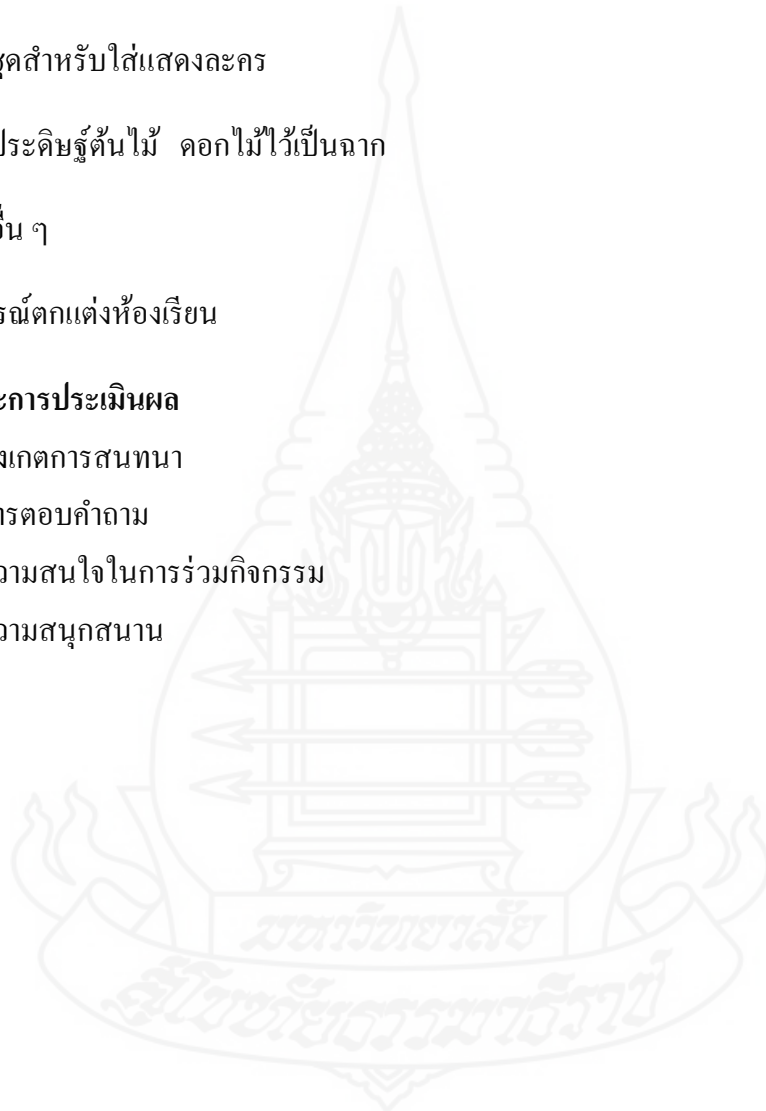
วันที่	กิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรม
1.	ออกหนังสือเชิญผู้ปกครองและร่วมปรึกษาการนำเสนอผลงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ออกหนังสือเชิญผู้ปกครองชม นิทรรศการกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย 2. ร่วมปรึกษาการนำเสนอผลงาน
2.-3	ซ้อมการแสดง	<ol style="list-style-type: none"> 1. เด็กซ้อมการแสดงกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
4.	จัดห้องนิทรรศการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เด็กร่วมกันจัดห้องนิทรรศการกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

สื่อวัสดุอุปกรณ์

1. หนังสือนิทานที่เด็กสร้าง
2. อุปกรณ์ประกอบการแสดงการสร้างนิทานโดยเด็กมาดังนี้
 - 2.1 เตรียมหน้าฉากเพื่อเป็นสื่อในการแสดงละคร
 - 2.2 ชุดสำหรับใส่แสดงละคร
 - 2.3 ประดิษฐ์ต้นไม้ ดอกไม้ไว้เป็นฉาก
 - 2.4 อื่น ๆ
3. อุปกรณ์ตกแต่งห้องเรียน

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการสนทนา
2. การตอบคำถาม
3. ความสนใจในการร่วมกิจกรรม
4. ความสนุกสนาน

การจัดกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
สำหรับสัปดาห์ที่ 5 กิจกรรมที่ 6

กิจกรรมนิทานของหนู

วันที่.....เดือน พ.ศ. เวลา 10.00 – 10.30 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูด
2. เพื่อให้เด็กเกิดความสนุกสนาน
3. เพื่อให้เด็กบอกเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิทานได้
4. เพื่อฝึกการกล้าแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมตลอดสัปดาห์

1. ครูเตรียมเด็กต้อนรับผู้ปกครองและให้ผู้ปกครองเซ็นชื่อเข้าร่วมกิจกรรม
2. เด็ก ๆ ชักชวนผู้ปกครองเดินชมนิทรรศการบริเวณรอบ ๆ ห้องเรียน
3. ครูให้เด็กเชิญผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นประธานเปิดงานนิทรรศการกิจกรรมการสร้างนิทานโดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
4. ผู้อำนวยการและผู้ปกครองชมการแสดงละครนิทานที่เด็กสร้างขึ้นใช้เวลาประมาณ 15 - 20 นาที
5. เมื่อเด็กแสดงละครนิทานที่เด็กสร้างขึ้นจบครูเตรียมตัวแทนผู้ปกครองกล่าวคำชมเชย

กิจกรรมประจำวันใน 1 สัปดาห์ มีรายละเอียดดังนี้

วันที่	กิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรม
5.	นำเสนอผลงาน	1. เด็กเสนอผลงานกิจกรรมการสร้างนิทาน โดยเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

สื่อวัสดุอุปกรณ์

1. หนังสือนิทานที่เด็กสร้าง
2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลงาน

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการสนทนา
2. การตอบคำถาม
3. ความสนใจในการร่วมกิจกรรม
4. ความสนุกสนาน

คู่มือแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

1. หลักการและเหตุผล

การพูดถึงเป็นการแสดงออกทางพัฒนาการทางภาษาด้านหนึ่งซึ่งมีความสำคัญพอๆกับการเขียน ดังที่ นภเนตร ชรรณวช (2544 : 113) กล่าวว่า การพูดเป็นการรวมประสบการณ์ด้านต่างๆของเด็กเข้าด้วยกันได้แก่ ความรู้สึก ความคิด การรับรู้ ความจำและความรู้ความเข้าใจ สอดคล้องกับ ศรียา นิยมธรรมและประภัสร์ นิยมธรรม (2541 : 1) ที่กล่าวว่า การพูดเป็นพฤติกรรมชนิดหนึ่งซึ่งจะช่วยสร้างโลกของเด็ก ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคมช่วยในการอบรมเด็ก ช่วยแนะนำ หรือ เป็นการเปิดโอกาสให้แสดงความรู้สึกอบอุ่น หรือ ห่วงกลัว ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ช่วยให้มีความคิดมีความรู้สึกตลอดจนมีเจตคติต่างๆจากการใช้คำพูดการปรับตัวของเด็กปฐมวัยก็ได้รับอิทธิพลจากการพูด

การพัฒนาการพูดควรเริ่มตั้งแต่เด็กปฐมวัยอายุ 2 – 7 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางภาษาพูดเจริญงอกงามอย่างรวดเร็ว ดังที่ อารี สันทนต์ (2537 : 183) กล่าวว่า เด็กปฐมวัยอายุ 4 ขวบ สามารถเรียนรู้คำศัพท์ได้ประมาณ 2,000 คำ เด็กปฐมวัยใช้โครงสร้างประโยคหลายรูปแบบในการพูดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยทุกโรงเรียนในสังกัดต่างๆ ซึ่งในปัจจุบันนี้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีแนวทางในการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้เกี่ยวกับภาษาการแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด และการเล่าประสบการณ์การแสดงความคิดเห็น การสื่อความหมายให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจอีกทั้งมีจุดมุ่งหมายให้เด็กปฐมวัยใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้เหมาะสมกับวัย

แบบวัดความสามารถในการพูดปฐมวัย อายุ 4 – 5 ปี ฉบับนี้เป็นคู่มือที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดและหลักการของการพัฒนาการพูดของเด็กปฐมวัย จากนักการศึกษาหลาย ๆ ท่านเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยอายุ 4 – 5 ปี โดยคัดเลือกกิจกรรมที่ใช้วัดให้มีความเหมาะสมกับวัยของเด็กและตามพัฒนาการของเด็กในช่วงวัยนี้ ซึ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยอายุ 4 – 5 ปี ฉบับนี้คงเป็นประโยชน์และแนวทางสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาหรือสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมการพัฒนาการพูดของเด็กปฐมวัย

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อวัดความสามารถในการบอกชื่อสิ่งของได้ถูกต้อง
2. เพื่อวัดความสามารถในการพูดบอกเล่าเหตุการณ์ให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์
3. เพื่อวัดความสามารถในการพูดเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังได้ถูกต้อง

3. องค์ประกอบ

แบบวัดนี้เป็นแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย มีจำนวน 3 ชุดด้วยกัน คือ

1. แบบวัดชุดที่ 1 การบอกชื่อสิ่งของ
2. แบบวัดชุดที่ 2 การสร้างประโยคสมบูรณ์
3. แบบวัดชุดที่ 3 การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์

4. วิธีการดำเนินการวัด

4.1 การดำเนินการวัดผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการวัดด้วยตนเอง โดยทำการทดสอบเด็กเป็นรายบุคคล

4.2 การเตรียมตัวก่อนการวัด

4.2.1 ผู้ดำเนินการวัดต้องศึกษากลุ่มมือการวัดและทำความเข้าใจกระบวนการในการวัดทั้งหมด เพื่อให้เกิดความชำนาญในการใช้แบบวัดซึ่งจะทำให้การดำเนินการวัดเป็นไปอย่างราบรื่นและก่อนการทดสอบผู้ดำเนินการวัดต้องเขียนชื่อ-นามสกุลของผู้เข้ารับการวัดในแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยอายุ 4 – 5 ปี ให้เรียบร้อย

4.2.2 เตรียมวัสดุ สิ่งของและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวัดมีดังนี้

1. กลุ่มมือการดำเนินการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยอายุ 4 – 5 ปี
2. แบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยอายุ 4 – 5 ปี
3. อุปกรณ์ในแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยอายุ 4 – 5
4. นาฬิกาจับเวลา 1 เรือน

5. เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน แบบวัดความสามารถ ในการพูดของเด็กปฐมวัยอายุ 4 – 5 ปี จำนวน 3 ชุด มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบวัดชุดที่ 1 การบอกชื่อสิ่งของ มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ

เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งของในรูปภาพได้อย่างถูกต้อง 5 รูป ให้ 3 คะแนน

เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งของในรูปภาพได้แต่ถูกต้อง 3 - 4 รูป ให้ 2 คะแนน

เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งของในรูปภาพได้แต่ถูกต้อง 1-2 รูป ให้ 1 คะแนน

เด็กไม่สามารถบอกชื่อสิ่งของในรูปภาพได้ ให้ 0 คะแนน

2. แบบวัดชุดที่ 2 “ การสร้างประโยคให้สมบูรณ์ ” มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ

เด็กสามารถเล่าเรื่องราวสอดคล้องกับรูปภาพที่กำหนดให้โดยสามารถบอกได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เป็นประโยคที่สมบูรณ์อย่างคล่องแคล่ว ให้ 3 คะแนน

เด็กสามารถเล่าเรื่องราวสอดคล้องกับรูปภาพที่กำหนดให้โดยสามารถบอกได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เป็นประโยคที่สมบูรณ์แต่พูดติดขัดไม่คล่องแคล่ว ให้ 2 คะแนน

เด็กสามารถเล่าเรื่องราวจากรูปภาพได้เพียงบางส่วนว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร แต่ไม่เป็นประโยคที่สมบูรณ์ ให้ 1 คะแนน

เด็กไม่สามารถเล่าเรื่องจากรูปภาพที่กำหนดให้ได้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร หรือไม่สนใจในการทำแบบวัด ให้ 0 คะแนน

3. แบบวัดชุดที่ 3 การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ

เด็กสามารถวางภาพและเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังได้ครบทั้ง 5 รูปภาพ ให้ 3 คะแนน

เด็กสามารถวางภาพและเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังได้ 3 – 4 รูปภาพ ให้ 2 คะแนน

เด็กสามารถวางภาพและเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังได้ 1 – 2 รูปภาพ ให้ 1 คะแนน

เด็กไม่สามารถวางภาพและเล่าเรื่องในรูปภาพได้ ให้ 0 คะแนน

เวลาที่ใช้ในการทดลอง

ใช้ในการทำแบบวัดชุดละ 5 นาที รวมทั้ง 3 ชุด เป็นเวลา 15 นาที

6. สถานที่ที่ใช้ในการวัด

สถานที่ที่ใช้ในการจัดทดสอบแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยควรมีอากาศถ่ายเทได้สะดวกปราศจากเสียงรบกวนสามารถ จัดทำการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

7. บทบาทครู

1. ครูควรสร้างความคุ้นเคยกับผู้เข้ารับการวัดความสามารถในการพูด โดยทักทายพูดคุยเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี สร้างบรรยากาศให้มีความผ่อนคลาย สนุกสนานเพื่อเด็กจะได้ไม่เกิดความตึงเครียด

2. ครูควรสนับสนุนและช่วยกระตุ้นให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออก

3. ก่อนดำเนินการวัดควรให้เด็กทำธุระส่วนตัว เช่น ดื่มน้ำ เข้าห้องน้ำ

4. ผู้ดำเนินการวัดต้องอธิบายขั้นตอนในการวัดอย่างละเอียดให้แก่ผู้เข้ารับการวัดได้มีความเข้าใจก่อนที่จะดำเนินการวัด

5. ชมเชยเด็กทุกครั้งหลังสิ้นสุดการทำกิจกรรม

8. บทบาทเด็ก

1. เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงของการวัดความสามารถในการพูด ตั้งแต่ต้นจนจบ

2. เข้าร่วมกิจกรรมการวัดความสามารถในการพูดด้วยความสนุกสนาน

คู่มือแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย (ชุดที่ 1 การบอกสิ่งของ)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อวัดความสามารถในการบอกชื่อสิ่งของได้ถูกต้อง

2. คำชี้แจง

- 2.1 แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย อายุ 4-5 ปี
- 2.2 แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบทดสอบการปฏิบัติมีทั้งหมด 5 ข้อ ใช้เวลาในการวัด 5 นาที
- 2.3 ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการวัดด้วยตนเอง โดยทำการวัดเด็กเป็นรายบุคคล

3. องค์ประกอบ

1) แบบวัดชุดที่ 1 การบอกชื่อสิ่งของ มีอุปกรณ์ได้แก่

- บัตรภาพอุปกรณ์เครื่องใช้ในครัว (รูปภาพพิมพ์4 สี) ขนาด 6 x 8 นิ้ว จำนวน 5 ภาพ
- บัตรภาพอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า (รูปภาพพิมพ์4 สี) ขนาด 6 x 8 นิ้ว จำนวน 5 ภาพ
- บัตรภาพอุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องน้ำ (รูปภาพพิมพ์4 สี) ขนาด 6 x 8 นิ้ว จำนวน 5 ภาพ
- บัตรภาพอุปกรณ์ทำความสะอาด (รูปภาพพิมพ์4 สี) ขนาด 6 x 8 นิ้ว จำนวน 5 ภาพ
- บัตรภาพอุปกรณ์เครื่องใช้ของนักเรียน (รูปภาพพิมพ์4 สี) ขนาด 6 x 8 นิ้ว จำนวน 5 ภาพ

4. เกณฑ์การให้คะแนน

แบบวัดชุดที่ 1 การบอกชื่อสิ่งของ มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ
 เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งของในรูปภาพได้อย่างถูกต้อง 5 รูปให้ 3 คะแนน
 เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งของในรูปภาพได้แต่ถูกต้อง 3 - 4 รูปให้ 2 คะแนน
 เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งของในรูปภาพได้แต่ถูกต้อง 1-2 รูปให้ 1 คะแนน
 เด็กไม่สามารถบอกชื่อสิ่งของในรูปภาพได้ให้ 0 คะแนน

5. สถานที่ที่ใช้ในการวัด

สถานที่ที่ใช้ในการจัดทดสอบแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยควรมีอากาศถ่ายเทได้สะดวกปราศจากเสียงรบกวนสามารถ จัดทำการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

6. บทบาทครู

1. ครูควรสร้างความคุ้นเคยกับผู้เข้ารับการวัดความสามารถในการพูด โดยทักทายพูดคุยเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี สร้างบรรยากาศให้มีความผ่อนคลาย สนุกสนานเพื่อเด็กจะได้ไม่เกิดความตึงเครียด

2. ครูควรสนับสนุนและช่วยกระตุ้นให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออก

3. ก่อนดำเนินการวัดควรให้เด็กทำธุระส่วนตัว เช่น ดื่มน้ำ เข้าห้องน้ำ

4. ผู้ดำเนินการวัดต้องอธิบายขั้นตอนในการวัดอย่างละเอียดให้แก่ผู้เข้ารับการวัดได้มีความเข้าใจก่อนที่จะดำเนินการวัด

5. ชมเชยเด็กทุกครั้งหลังสิ้นสุดการทำกิจกรรม

7. บทบาทเด็ก

1. เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงของการวัดความสามารถในการพูด ตั้งแต่ต้นจนจบ

2. เข้าร่วมกิจกรรมการวัดความสามารถในการพูดด้วยความสนุกสนาน

8. วิธีดำเนินการวัด

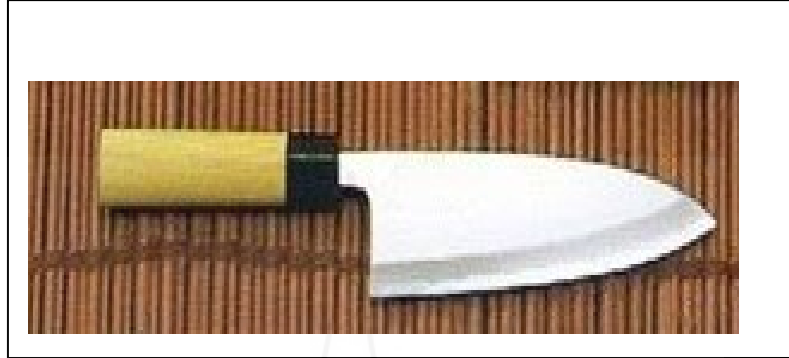
ผู้ดำเนินการวัด : ครูกล่าวทักทายกับเด็ก ๆ สวัสดีค่ะเด็ก ๆ วันนี้ครูมีรูปภาพอุปกรณ์เครื่องใช้แบบต่าง ๆ มาให้เด็ก ๆ ดูทีละข้อ(เมื่อครูกล่าวจบครูยกภาพอุปกรณ์เครื่องใช้แบบต่าง ๆ ให้เด็กดู ทีละภาพจนครบในแต่ละข้อ) ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติครูควรอ่านคำชี้แจงให้เด็กทราบถึงข้อตกลงในการทำกิจกรรม หลังครูจึงเริ่มพูดกับเด็กว่า
“รูปภาพนี้คือภาพอะไรคะ”

ผู้เข้ารับการวัดความสามารถในการพูด : พูดโต้ตอบตามความคิดเห็นของตนเอง

ผู้ดำเนินการวัด : จับเวลาตามรายการที่ทดสอบและจดบันทึกคะแนน

แบบวัดชุดที่ 1 การบอกชื่อสิ่งของ (อุปกรณ์เครื่องใช้ในครัว)

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

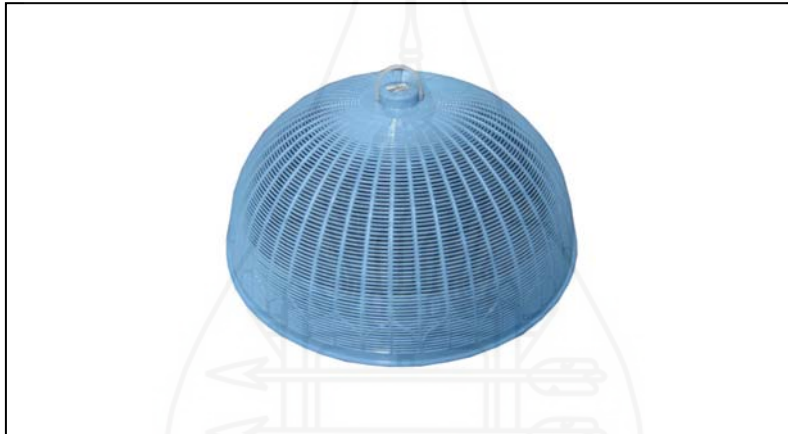
ภาพที่ 3

ภาพที่ 4

ภาพที่ 5

แบบวัดชุดที่ 1 การบอกชื่อสิ่งของ (อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า)

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

ภาพที่ 3

ภาพที่ 4

ภาพที่ 5

แบบวัดชุดที่ 1 การบอกชื่อสิ่งของ (อุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องน้ำ)

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

ภาพที่ 3

ภาพที่ 4

ภาพที่ 5

แบบวัดชุดที่ 1 การบอกชื่อสิ่งของ (อุปกรณ์ทำความสะอาด)

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

ภาพที่ 3

ภาพที่ 4

ภาพที่ 5

แบบวัดชุดที่ 1 การบอกชื่อสิ่งของ (อุปกรณ์เครื่องใช้ของนักเรียน)

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

ภาพที่ 3

ภาพที่ 4

ภาพที่ 5

คู่มือแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

(ชุดที่ 2 การสร้างประโยคให้สมบูรณ์)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อวัดความสามารถในการพูดบอกเล่าเหตุการณ์ให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์

2. คำชี้แจง

- 2.1 แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย อายุ 4-5 ปี
- 2.2 แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบทดสอบการปฏิบัติมีทั้งหมด 5 ข้อ ใช้เวลาในการวัด 5 นาที
- 2.3 ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการวัดด้วยตนเอง โดยทำการวัดเด็กเป็นรายบุคคล

3. องค์ประกอบ

1) แบบวัดชุดที่ 2 การสร้างประโยคให้สมบูรณ์ มีบัตรภาพสร้างประโยคสมบูรณ์ จำนวน 5 ภาพ ประกอบด้วย

- รูปภาพที่ 1 ภาพเกี่ยวกับการทำบุญ (รูปภาพพิมพ์ 4 สี) ขนาด 6 x 8 นิ้ว
- รูปภาพที่ 2 ภาพการร่วมกันบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ (รูปภาพพิมพ์ 4 สี) ขนาด 6 x 8 นิ้ว
- รูปภาพที่ 3 ภาพการปฏิบัติตนตามกฎจราจร (รูปภาพพิมพ์ 4 สี) ขนาด 6 x 8 นิ้ว
- รูปภาพที่ 4 ภาพประเพณีการเล่นสงกรานต์ (รูปภาพพิมพ์ 4 สี) ขนาด 6 x 8 นิ้ว
- รูปภาพที่ 5 ภาพการรับประทานอาหารในครอบครัว (รูปภาพพิมพ์ 4 สี) ขนาด 6 x 8 นิ้ว

4. เกณฑ์การให้คะแนน

แบบวัดชุดที่ 2 การสร้างประโยคให้สมบูรณ์ มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ เด็กสามารถเล่าเรื่องราวสอดคล้องกับรูปภาพที่กำหนดให้โดยสามารถบอกได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เป็นประโยคที่สมบูรณ์อย่างคล่องแคล่ว ให้ 3 คะแนน

เด็กสามารถเล่าเรื่องราวสอดคล้องกับรูปภาพที่กำหนดให้โดยสามารถบอกได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เป็นประโยคที่สมบูรณ์แต่พูดติดขัดไม่คล่องแคล่ว ให้ 2 คะแนน

เด็กสามารถเล่าเรื่องราวจากรูปภาพได้เพียงบางส่วนว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร แต่ไม่เป็นประโยคที่สมบูรณ์ ให้ 1 คะแนน

เด็กไม่สามารถเล่าเรื่องจากรูปภาพที่กำหนดให้ได้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร
หรือไม่สนใจในการทำแบบวัด ให้ 0 คะแนน

สถานที่ใช้ในการจัดทดสอบแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยควรมี
อากาศถ่ายเทได้สะดวกปราศจากเสียงรบกวนสามารถ จัดทำการวัดความสามารถในการพูดของเด็ก
ปฐมวัยได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

6. บทบาทครู

1. ครูควรสร้างความคุ้นเคยกับผู้เข้ารับการวัดความสามารถในการพูด โดยทักทาย
พูดคุยเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี สร้างบรรยากาศให้มีความผ่อนคลาย สนุกสนานเพื่อเด็กจะได้ไม่
เกิดความตึงเครียด
2. ครูควรสนับสนุนและช่วยกระตุ้นให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออก
3. ก่อนดำเนินการวัดควรให้เด็กทำธุระส่วนตัว เช่น ดื่มน้ำ เข้าห้องน้ำ
4. ผู้ดำเนินการวัดต้องอธิบายขั้นตอนในการวัดอย่างละเอียดให้แก่ผู้เข้ารับการวัด
ได้มีความเข้าใจก่อนที่จะดำเนินการวัด
5. ชมเชยเด็กทุกครั้งหลังสิ้นสุดการทำกิจกรรม

7. บทบาทเด็ก

1. เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงของการวัดความสามารถในการพูด ตั้งแต่ต้นจนจบ
2. เข้าร่วมกิจกรรมการวัดความสามารถในการพูดด้วยความสนุกสนาน

8. วิธีดำเนินการวัด

ผู้ดำเนินการวัด : ครูกล่าวทักทายกับเด็ก ๆ สวัสดีค่ะเด็ก ๆ วันนี้ครูมีบัตรภาพสร้าง
ประโยคสมบูรณ์ มาให้เด็ก ๆ คุณแล้วพูดกับเด็กว่า “ เด็ก ๆ คุณภาพนี้ชื่ออะไร ”

ผู้เข้ารับการวัดความสามารถในการพูด : เด็กพูดอธิบายเรื่องราวในบัตรภาพอย่างอิสระ
ตามความคิดเห็นของตนเอง

ผู้ดำเนินการวัด: จับเวลาตามรายการที่ทดสอบและจดบันทึกคะแนน

แบบวัดชุดที่ 2 การสร้างประโยคสมบูรณ์

- คำชี้แจง**
1. ครูหยิบบัตรภาพที่เตรียมไว้ให้เด็กดูแล้วพูดกับเด็กว่า “เด็ก ๆ คุณภาพนี้ซิคะว่าเป็นภาพอะไร”
 2. ครูเปิดโอกาสให้เด็กพูดอธิบายเรื่องราวในบัตรภาพอย่างอิสระตามความคิดเห็นของตนเอง โดยครูจดบันทึกทุกคำพูดของเด็กไว้

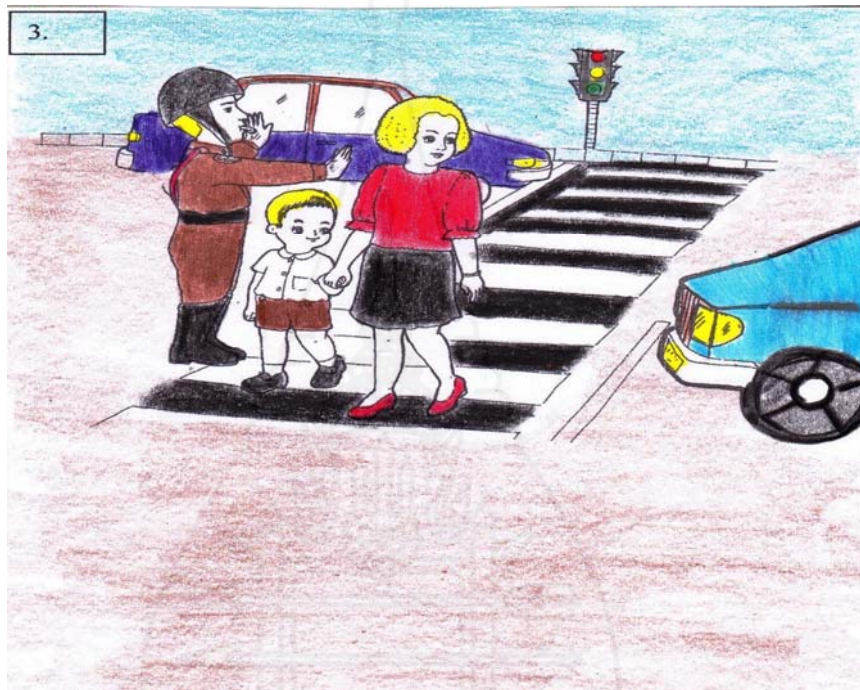
แบบวัดชุดที่ 2 การสร้างประโยชน์ชุมชน

- คำชี้แจง 1. ครูหยิบบัตรภาพที่เตรียมไว้ให้เด็กดูแล้วพูดกับเด็กว่า “เด็ก ๆ ดูภาพนี้ซิคะว่าเป็นภาพอะไร”
2. ครูเปิดโอกาสให้เด็กพูดอธิบายเรื่องราวในบัตรภาพอย่างอิสระตามความคิดเห็นของตนเอง โดยครูจดบันทึกทุกคำพูดของเด็กไว้

แบบวัดชุดที่ 2 การสร้างประโยชน์

- คำชี้แจง 1. ครูหยิบบัตรภาพที่เตรียมไว้ให้เด็กดูแล้วพูดกับเด็กว่า “เด็ก ๆ ดูภาพนี้ซิคะว่าเป็นภาพอะไร”
2. ครูเปิดโอกาสให้เด็กพูดอธิบายเรื่องราวในบัตรภาพอย่างอิสระตามความคิดเห็นของตนเอง โดยครูจดบันทึกทุกคำพูดของเด็กไว้

แบบวัดชุดที่ 2 การสร้างประโยคสมบูรณ์

- คำชี้แจง 1. ครูหยิบบัตรภาพที่เตรียมไว้ให้เด็กดูแล้วพูดกับเด็กว่า “เด็ก ๆ คุณภาพนี้ซิคะว่าเป็นภาพอะไร”
2. ครูเปิดโอกาสให้เด็กพูดอธิบายเรื่องราวในบัตรภาพอย่างอิสระตาม ความคิดเห็นของตนเอง โดยครูจดบันทึกทุกคำพูดของเด็กไว้

แบบวัดชุดที่ 2 การสร้างประโยคสมบูรณ์

- คำชี้แจง 1. ครูหยิบบัตรภาพที่เตรียมไว้ให้เด็กดูแล้วพูดกับเด็กว่า “เด็ก ๆ ดูภาพนี้ซิ ค่ะว่าเป็นภาพอะไร”
2. ครูเปิดโอกาสให้เด็กพูดอธิบายเรื่องราวในบัตรภาพอย่างอิสระตาม ความคิดเห็นของตนเอง โดยครูจดบันทึกทุกคำพูดของเด็กไว้

คู่มือแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย (ชุดที่ 3)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อวัดความสามารถในการพูดเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังได้ถูกต้อง

2. คำชี้แจง

- 2.1 แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย อายุ 4-5 ปี
- 2.2 แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบทดสอบการปฏิบัติมีทั้งหมด 5 ข้อ ใช้เวลาในการวัด 5 นาที
- 2.3 ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการวัดด้วยตนเอง โดยทำการวัดเด็กเป็นรายบุคคล

3. องค์ประกอบ

1) แบบวัดชุดที่ 3 การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ มีอุปกรณ์ ได้แก่

- บัตรภาพการเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ เรื่อง การเรียงลำดับขั้นตอนการทำน้ำส้ม จำนวน 5 ภาพ ขนาด 6 x 8 นิ้ว
- บัตรภาพการเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ เรื่อง การเรียงลำดับการเจริญเติบโตของมนุษย์ จำนวน 5 ภาพ ขนาด 6 x 8 นิ้ว
- บัตรภาพการเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ เรื่อง การเรียงลำดับกิจวัตรประจำวัน ของนักเรียนจำนวน 5 ภาพ ขนาด 6 x 8 นิ้ว
- บัตรภาพการเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ เรื่อง การเรียงลำดับการเป่าลูกโป่งจำนวน 5 ภาพ กระดาษขนาด 6 x 8 นิ้ว
- บัตรภาพการเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ เรื่อง การเรียงลำดับการเก็บของคืนเจ้าของ จำนวน 5 ภาพ ขนาด 6 x 8 นิ้ว

4. เกณฑ์การให้คะแนน

แบบวัดชุดที่ 3 การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ

เด็กสามารถวางภาพและเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังได้ครบทั้ง 5 รูปภาพ	ให้ 3 คะแนน
เด็กสามารถวางภาพและเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังได้ 3 – 4 รูปภาพ	ให้ 2 คะแนน
เด็กสามารถวางภาพและเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังได้ 1 – 2 รูปภาพ	ให้ 1 คะแนน
เด็กไม่สามารถวางภาพและเล่าเรื่องในรูปแบบได้	ให้ 0 คะแนน

5. สถานที่ที่ใช้ในการวัด

สถานที่ใช้ในการจัดทดสอบแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยควรมีอากาศถ่ายเทได้สะดวกปราศจากเสียงรบกวนสามารถ จัดทำการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

6. บทบาทครู

1. ครูควรสร้างความคุ้นเคยกับผู้เข้ารับการวัดความสามารถในการพูด โดยทักทายพูดคุยเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี สร้างบรรยากาศให้มีความผ่อนคลาย สนุกสนานเพื่อเด็กจะได้ไม่เกิดความตึงเครียด
2. ครูควรสนับสนุนและช่วยกระตุ้นให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออก
3. ก่อนดำเนินการวัดควรให้เด็กทำธุระส่วนตัว เช่น ดื่มน้ำ เข้าห้องน้ำ
4. ผู้ดำเนินการวัดต้องอธิบายขั้นตอนในการวัดอย่างละเอียดให้แก่ผู้เข้ารับการวัดได้มีความเข้าใจก่อนที่จะดำเนินการวัด
5. ชมเชยเด็กทุกครั้งหลังสิ้นสุดการทำกิจกรรม

7. บทบาทเด็ก

1. เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงของการวัดความสามารถในการพูด ตั้งแต่ต้นจนจบ
2. เข้าร่วมกิจกรรมการวัดความสามารถในการพูดด้วยความสนุกสนาน

8. วิธีดำเนินการวัด

ผู้ดำเนินการวัด : ครูกล่าวทักทายกับเด็ก ๆ สวัสดีค่ะเด็ก ๆ วันนี้ครูมีรูปภาพ

บัตรภาพการเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์มาให้เด็ก ๆ ดูทีละข้อ (เมื่อครูกล่าวจบครูยกบัตรภาพ การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์รูปต่าง ๆ ให้เด็กดู ทีละภาพจนครบในแต่ละข้อ) ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติครูควรอ่านคำชี้แจง ให้เด็กทราบถึงข้อตกลงในการทำกิจกรรม หลังครูจึงเริ่มพูดกับเด็กว่า “เด็ก ๆ หนูเรียงลำดับภาพเหล่านี้ตามเหตุการณ์ที่หนูคิดว่าเกิดขึ้นก่อน และหลังนะคะ ”

ผู้เข้ารับการวัดความสามารถในการพูด : ดูกเรียงรูปภาพลำดับเหตุการณ์ก่อนและหลัง ตามความคิดเห็นของตนเองพร้อมเล่าเรื่องตามรูปภาพที่ได้เรียงลำดับให้ครูฟัง

ผู้ดำเนินการวัด : จับเวลาตามรายการที่ทดสอบและจดบันทึกคะแนน

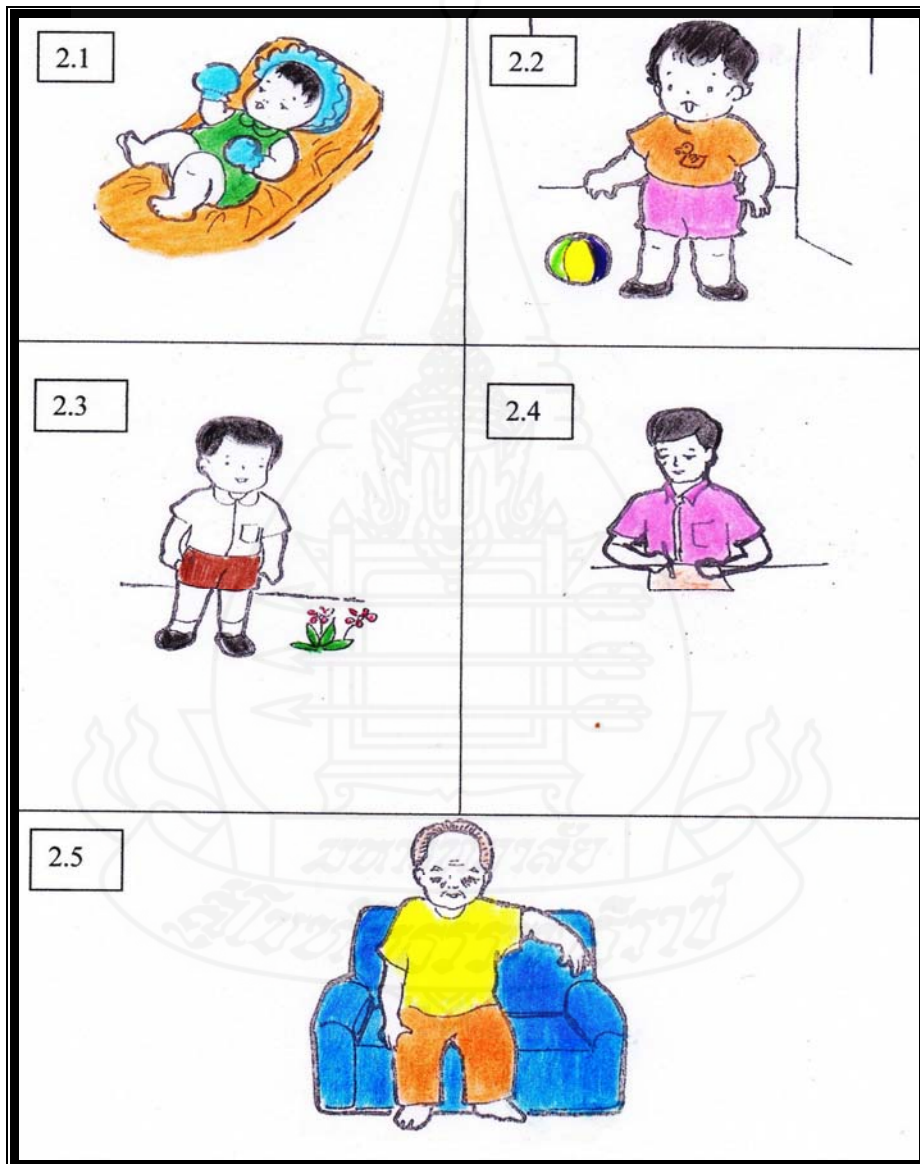
แบบวัดชุดที่ 3 การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์

- คำชี้แจง 1. ครูนำบัตรภาพจำนวน 5 ชิ้นมาวางแล้วให้เด็กนำมาเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังเมื่อเด็กเรียงบัตรภาพเสร็จเรียบร้อยแล้วคุณครูจึงให้เด็กเริ่มเล่าเรื่องราวที่เด็กเรียงลำดับให้ครูฟัง
2. ครูจดบันทึกการเล่าเรื่องของเด็ก

แบบวัดชุดที่ 3 การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์

- คำชี้แจง 1. ครูนำบัตรภาพจำนวน 5 ชิ้นมาวางแล้วให้เด็กลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังเมื่อเด็กเรียงบัตรภาพเสร็จเรียบร้อยแล้วคุณครูจึงให้เด็กเริ่มเล่าเรื่องราวที่เด็กเรียงลำดับให้ครูฟัง
2. ครูจดบันทึกการเล่าเรื่องของเด็ก

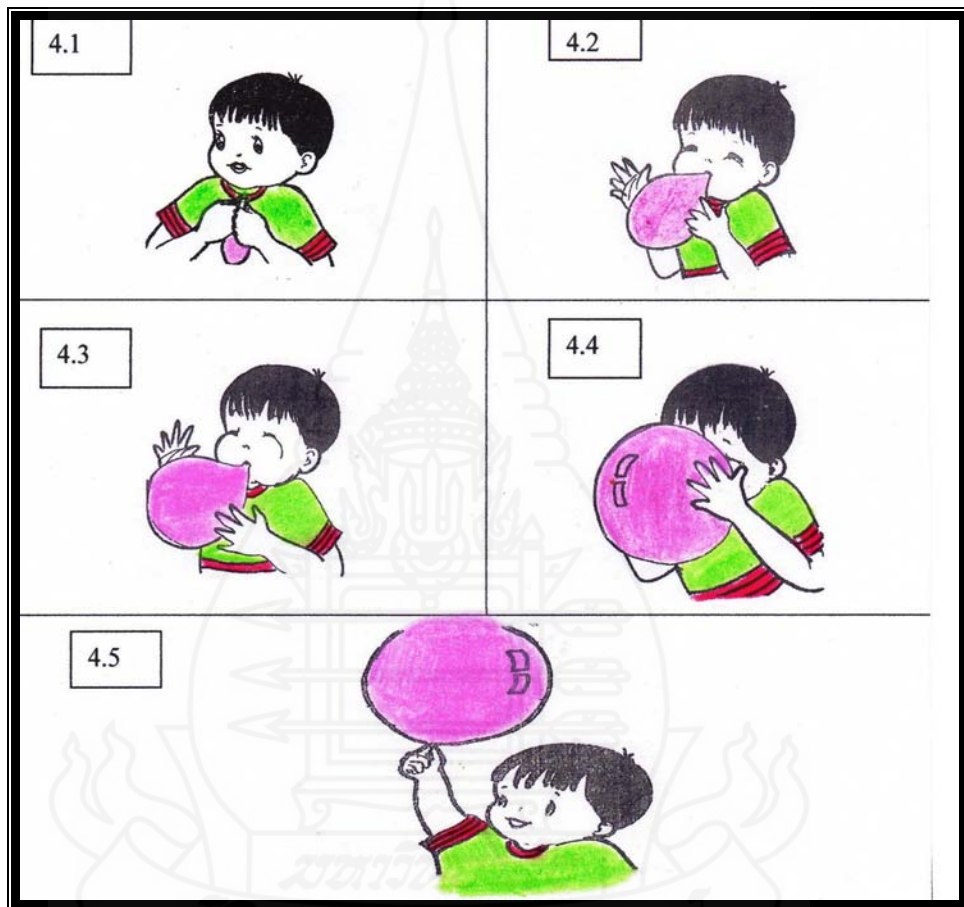
แบบวัดชุดที่ 3 การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์

- คำชี้แจง 1. ครูนำบัตรภาพจำนวน 5 ชิ้นมาวางแล้วให้เด็กนำมาเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน
และหลังเมื่อเด็กเรียงบัตรภาพเสร็จเรียบร้อยแล้วคุณครูจึงให้เด็กเริ่มเล่าเรื่องราวที่เด็ก
เรียงลำดับให้ครูฟัง
2. ครูจดบันทึกการเล่าเรื่องของเด็ก

แบบวัดชุดที่ 3 การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์

- คำชี้แจง 1. ครูนำบัตรภาพจำนวน 5 ชิ้นมาวางแล้วให้เด็กนำมาเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน
และหลังเมื่อเด็กเรียงบัตรภาพเสร็จเรียบร้อยแล้วคุณครูจึงให้เด็กเริ่มเล่าเรื่องราวที่เด็ก
เรียงลำดับให้ครูฟัง
2. ครูจดบันทึกการเล่าเรื่องของเด็ก

แบบวัดชุดที่ 3 การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์

- คำชี้แจง 1. ครูนำบัตรภาพจำนวน 5 ชิ้นมาวางแล้วให้เด็กนำมาเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน
และหลังเมื่อเด็กเรียงบัตรภาพเสร็จเรียบร้อยแล้วคุณครูจึงให้เด็กเริ่มเล่าเรื่องราวที่เด็ก
เรียงลำดับให้ครูฟัง
2. ครูจดบันทึกการเล่าเรื่องของเด็ก

แบบบันทึกคะแนนการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องคะแนนของเด็กแต่ละคน

ชื่อ - สกุล	1.	2.	3.	4.	5.
ระดับคะแนน					
แบบวัดชุดที่ 1 การบอกชื่อสิ่งของ					
แบบวัดข้อ 1 เครื่องใช้ในครัวเรือน					
แบบวัดข้อ 2 เครื่องใช้ไฟฟ้า					
แบบวัดข้อ 3 เครื่องใช้ในห้องน้ำ					
แบบวัดข้อ 4 อุปกรณ์ทำความสะอาด					
แบบวัดข้อ 5 เครื่องใช้ของนักเรียน					
รวมคะแนนแบบวัดชุดที่ 1					
แบบวัดชุดที่ 2 การสร้างประโยคสมบูรณ์					
แบบวัดข้อ 1 การทำบุญ					
แบบวัดข้อ 2 การร่วมกันบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์					
แบบวัดข้อ 3 การปฏิบัติตนตามกฎจราจร					

แบบบันทึกคะแนนการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องคะแนนของเด็กแต่ละคน

ชื่อ - สกุล	1.	2.	3.	4.	5.
ระดับคะแนน					
แบบวัดข้อ 4 ประเพณีการเล่นสงกรานต์					
แบบวัดข้อ 5 การรับประทานอาหารในครอบครัว					
รวมคะแนนแบบวัดชุดที่ 2					
แบบวัดชุดที่ 3 การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์					
แบบวัดข้อ 1 ขั้นตอนการทำน้ำส้ม					
แบบวัดข้อ 2 การเจริญเติบโตของมนุษย์					
แบบวัดข้อ 3 กิจวัตรประจำวัน					
แบบวัดข้อ 4 การเป่าลูกโป่ง					
แบบวัดข้อ 5 การเก็บของคืนเจ้าของ					
รวมคะแนนแบบวัดชุดที่ 3					
รวมคะแนนทั้ง 3 ชุด					

ภาคผนวก ค

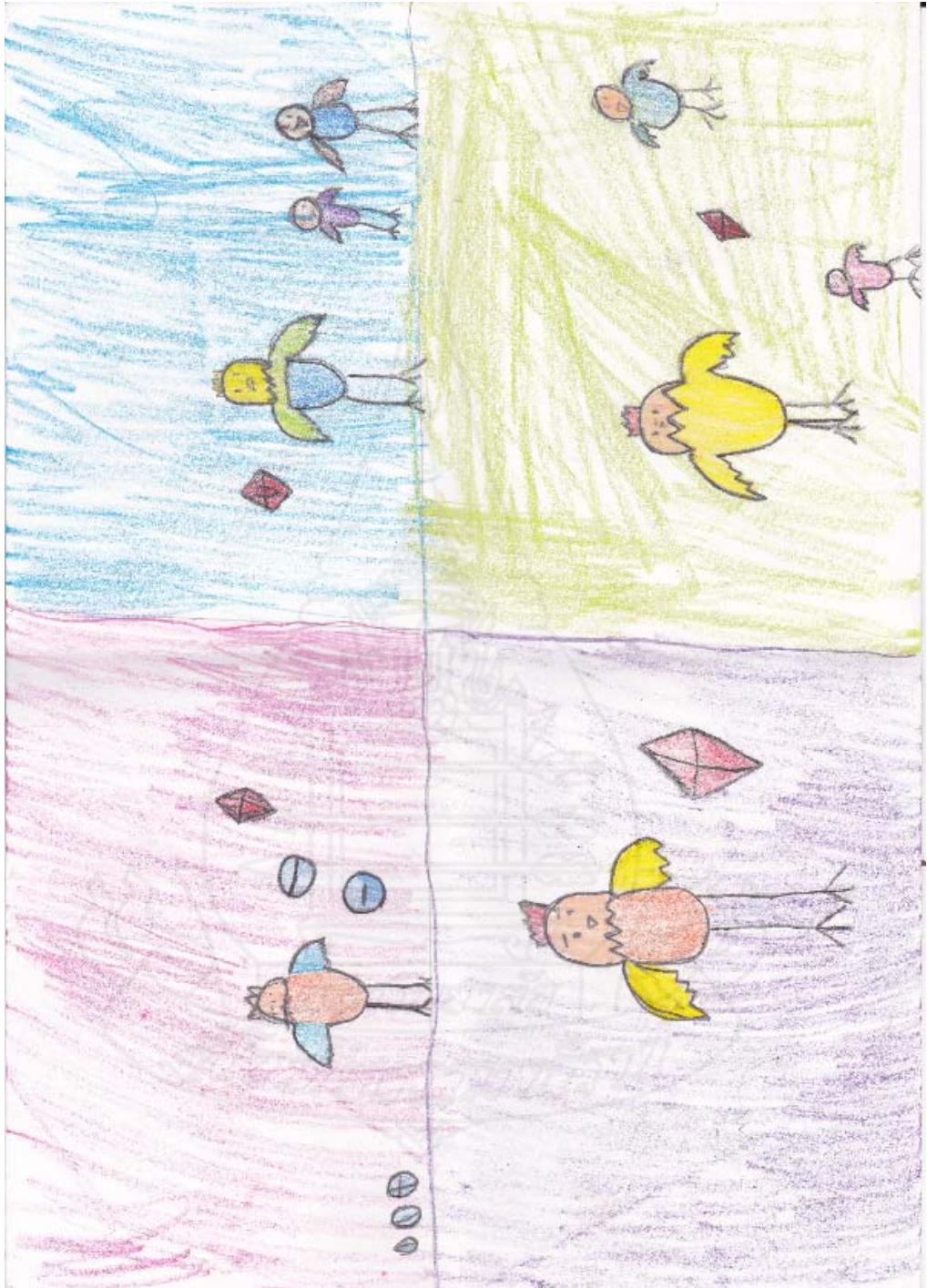
- ตัวอย่างผลงานการสร้างนิทานโดยเด็ก

เรื่องหนูหนักกับหนูเหมืองเป็นเพื่อนรักกัน

เรื่องและภาพ : นักเรียนอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวสุรัญชญา ช้างฉัตร
วัน เดือน ปีเกิด	5 พฤศจิกายน 2520
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี
ประวัติการศึกษา	ค.บ. สถาบันราชภัฏพิบูลสงครามพิษณุโลก 2543
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านตากฟ้าพัฒนา อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
ตำแหน่ง	พนักงานราชการ

